

Ustanovitelj: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Jd 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Meta- lurška odlo- čitev

Pojutrišnjem — 15. septembra — se bodo slovenski železarji odločili o eni največjih združitvah v Sloveniji: o združitvi slovenskih železarn Jesenice, Ravne in Store v združeno podjetje.

Bili smo že malce nestrpnostni ker kljub napovedim in razgovorom ni prišlo že prej do takšne odločitve. Ko pa smo izdelali za temeljite priprave, analize posameznih ekonomskih in drugih vprašanj, smo se lahko prepričali, da za takšno pomembno odločitev niso dovolj le površni podatki in želja po združitvi. Pogledimo torej še enkrat glavne cilje predlagane združitve:

1. enotna tržna raziskovanja, tako imenovani marketing,
2. usklajevanje proizvodno raziskovalne politike,
3. združevanje in usklajevanje razvojnih dejavnosti,
4. enotno oblikovanje kreditne politike in skupen nastop pred bankami in denarnimi zavodi,
5. združitve in izpopolnitev služb za nabavo surovin in prodajo proizvodov,
6. skupna izdelava splošnih samoupravnih aktov ter 7. skupen nastop pred predstavniškimi organi, bankami in združenji. Skratka, razlogi, ki naj bi omogočili sestavo skupnih služb na področju raziskav, razvoja, komercialne, kreditne politike, medsebojnih odnosov itd.

Mirno torej lahko ugotovimo, da sta pot in nadaljnji razvoj slovenske metalurgije s temi cilji načrtana. Priprave za to pomembno odločitev so končane. Besede imajo sedaj člani vseh treh slovenskih metalurških kolektivov.

15. september bo zanje pomenil preskus, do kolikšne mere jim je uspelo spoznati prednosti predlagane združitve. Pojutrišnji dan bo torej pomenil za slovensko metalurgijo zavestno odločitev, kako naj bi se ta razvijala v prihodnje.

A. Z.

Mleko dražje?

Kranj, 9. septembra — Dopoldne se je sestel svet za turizem in blagovni promet pri kranjski občinski skupščini in obravnaval predlog Kmetijsko živilskega kombinata Kranj o povišanju maloprodajne cene za mleko.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj je predlagal povišanje maloprodajne cene že aprila letos. Vendar je svet takrat predlog zavrnil. Julija pa je KZK Kranj ponovno zahteval podražitev mleka in predložil še nekatere dodatne podatke k prvi obrazložitvi. Povišanje cene je utemeljil s povišanjem odkupnih cen za mleko s povečanjem predelovalnih stroškov in povečanimi stroški zaradi pakiranja mleka. Obrat Mlekarna je namreč delno že prešel iz polnjenja mleka v steklenice na polnjenje v plastične vrečke. Predvideno pa je, da bodo še letos polnjenje mleka v steklenice v celoti opustili.

Svet za turizem in blagovni promet je danes predlog KZK Kranj, da se cena mleka poveča za deset starih dinarjev sprejel z utemeljitvijo, da KZK - obrat Mlekarna 5 starih dinarjev odstopi kmetijskim zadrugam za ureditev zbiralnic za mleko s preostalimi 5 dinarji pa naj

bi v mlekarni izvedli modernizacijo, da bi v prihodnje lahko mleko pakirali v plastične vrečke.

O predlogu bosta razpravljala še oba zbora občinske skupščine. Če bosta osvojila predlog KZK Kranj in stališče sveta, bo maloprodajna cena za mleko v prihodnje v literskih steklenicah oziroma plastičnih vrečkah 150 oziroma polliterskih steklenicah in plastičnih vrečkah 80 starih dinarjev.

A. Z.

V osmih mesecih na Gorenjskem 25 žrtev prometa

Motorno vozilo na štiri sekunde — Zagate na mejnih prehodih

Po podatkih Uprave javne varnosti v Kranju se je od januarja do konca avgusta pripetilo na gorenjskih cestah 1142 prometnih nesreč, kar je za 103 več kot lani. Težjih nesreč je bilo nekoliko manj, močno pa je poraslo število lažjih. Kljub temu pa statistika odkriva strahotno porast števila mrtvih. Lani se je v osmih mesecih smrtno ponesrečilo 11 udeležencev prometa, letos pa že 25. Med 440 ranjenimi je bilo največ voznikov motornih vozil in njihovih sopotnikov, presenetljivo visok pa je tudi delež pešcev, saj je bilo lažje in težje ranjenih 84, mrtvih pa celo 11.

Promet na gorenjskih prometnih žilah se je letos spet močno povečal. Pri štetju 5. avgusta, je Cestno podjetje naštelo na križišču pri savskem mostu v Kranju skoraj 20 tisoč vozil, kar je za četrtino več kot istega dne lani. Če bi bil promet enakomerno razporejen ponoči in podnevi, bi zabeležili motorno vozilo vsake štiri sekunde. Ker je podnevi neprimerno gostejši, je bil razmak med vozili še dvakrat ali trikrat manjši. To pa je gotovo že izredno nad normalno propustnostjo te ceste.

Zaradi skoraj nepretrganih kolon na cesti I. reda so morali prometni miličniki med poletno sezono zelo pogosto urejati promet na več križiščih, ker bi sicer vozniki z neprednostnih smeri sploh ne mogli na to cesto. Bolj kot v prejšnjih letih so uporabljali tudi pravico, da lahko izključijo iz prometa prepočasna vozila na čelu kolon. Na prometni milici so pričrpani, da prometa na zvezni cesti sploh ne bi mogli

ZA VAS SMO PRIPRAVILI

po nižjih cenah!

● TVID ZA PLASČE IN KOSTIME
po 44 % nižjih cenah in

● MOSKE SRAJCE
po 40 % nižjih cenah.

Zgoraj navedeno kvalitetno blago lahko kupite v TRGOVINI TEKSTIL — Kranj, Prešernova 5.

OBISČITE NASO BOGATO ZALOŽENO TRGOVINO

več obvladati, če ne bi že pred leti odstranili z nje ves počasen promet.

Čeprav je glavna turistična sezona mimo, se tudi za prihodnje obetajo na Gorenjskem velike prometne težave. Gre predvsem za dneve ob koncu tedna, zlasti pa za nedeljske popoldneve, ko se izletniki vračajo z Gorenjske proti Ljubljani. Po dosedanjih izkušnjah sodeč bo za-

radi strnjenih kolon čutiti delovanje semaforjev v Ljubljani tudi do 20 kilometrov daleč.

Posebno pereča pa je na Gorenjskem tudi propustnost mejnih prehodov. V osmih mesecih je na cestnih mejnih prehodih na tem področju prešlo 6 milijonov 400 tisoč potnikov, kar je

(Nadalj. na 24. str.)

Seminar za sindikalna vodstva

Pred delovnimi konferenca-mi sindikalnih organizacij v kranjski občini bo občinski sindikalni svet tudi letos pripravil za sindikalna vodstva tridnevni seminar. Seminar bo prihodnji teden v sredo, četrtek in petek v Preddvoru. Na njem bodo obravnavali statut slovenskih sindikatov, naloge sindikalnih organizacij pred delovnimi konferenca-mi in nekatere aktualne naloge oziroma priprave na občni zbor občinskega sindikalnega sveta,

ki bo v prvi polovici decembra. Na seminarju bodo predavali predstavniki republiškega in občinskega sindikalnega sveta ter nekaterih večjih sindikalnih organizacij v občini.

Namen seminarja je, da bi pozivili delo sindikalnih organizacij na začetku jesensko-zimske sezone. Na seminar so povabili predstavnike vodstev iz vseh 114 sindikalnih organizacij v občini.

A. Z.

Kranjski politični aktiv o aktualnih problemih

V četrtek popoldne je bil sestanek političnega aktiva kranjske občine. Udeležili so se ga vodilni komunisti družbenopolitičnih organizacij in podjetij kranjske občine ter poslanci. Na seji so obravnavali aktualna idejna in politična vprašanja v Sloveniji po 16. seji izvršnega biroja predsedstva zveze komunistov Jugoslavije, o katerih so razpravljali na razširjeni seji sekretariata CK ZKS avgusta letos.

Tako so se tudi kranjski komunisti vključili v razpravo pred bližnjo sejo centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije, na kateri bodo razpravljali in sprejeli sklepe o tekočih ekonomskih, političnih in idejnih problemih v Sloveniji. Na sestanku političnega aktiva so se dogovorili, da bodo podobne razprave pripravili tudi med komunisti v občini.

A. Z.

Vabimo naročnike Glasa, ki bi želeli zrebrati naše naročnike, da nam pošljejo svoj naslov do 24. septembra. Prednost bodo imeli dolgoletni naročniki.

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

MISLITE
PRAVOČASNO
NA STANOVANJE

zato
varčujte
pri

Gorenjski
kreditni
banki

ki vam odobri
NA PODLAGI
PRIVARČE-
VANEGA
DENARJA

kredit

po 2 % obrestni meri

Obenem sodelujete pri
nagradnih žrebanjih,
če varčujete najmanj
za dobo dveh let.

Seja UO GTZ

Proti črnim prenočitvam

Nezadovoljstvo z investicijsko politiko

Kranj, 11. septembra — Upravni odbor Gorenjske turistične zveze je danes dopoldne razpravjal o turističnem prometu v prvih letošnjih sedmih mesecih in ugotovil, da se je število gostov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečalo za 21 odstotkov, število prenočitev pa za nekaj manj kot 17 odstotkov.

Ob tem so člani odbora posebno opozorili na pomanjkljivosti zaradi vse večjega razmaha tako imenovanih črnih nočitev pri zasebnikih. Le-ti imajo sklenjene dogovore s skupnimi recepcijami, vendar čisto sprejemajo goste sami, brez njihove vednosti in tudi ne oddvajajo turistične takse. Člani upravnega odbora so menili, da je zadnji čas, da tudi v naši republici (po zgledu sosednje Hrvaške) dobimo ustrezne zakonske predpise, ki bi ta vprašanja temeljiteje urejali. Zavzemali so se tudi za uvedbo turistične inšpekcije. Pri tej nepravilnosti namreč ne gre le za to, da si posamezniki prilastijo denar, ki pripada družbi, ampak tudi za negativne posledice, ki jih neposredno občutijo turisti. Vse prevečkrat se namreč dogaja, da jih recepcije usmerjajo v sobe, ki so po njihovih evidencah prazne v resnici pa so že oddane. Gost si v takih primerih ne more misliti drugega, kot da je pri nas na

tem področju velik nered, v to mišljenje pa ga kasneje navaja tudi plačilo, ki se pri zasebnikih s sobami istih kategorij in v istih krajih večkrat zelo razlikuje.

Gorenjska turistična zveza je že lani opozarjala, da bi republiški organi morali poseči na to področje z energičnejšimi ukrepi. Ker so bili njeni napori zaman, bo to storila ponovno. Pri tem pa se seveda zaveda tudi nujnosti izboljšanja dela samih recepcij, saj te ne store vedno dovolj za to, da bi bile zasebne sobe oddane.

Posebno pozornost udeležencev seje pa je povzročila neuradna novica da namera va Ljubljanska kreditna banka s 160 milijoni dinarjev kreditirati gradnjo hotelov na južnem Jadranu. Navzoči so sprejeli to vest z velikim nezadovoljstvom, ker so hkrati ugotavljali da ni pravega zanimanja za kreditiranje gospodarsko upravičenih in za nadaljnji razvoj nujno potrebnih osnovnih in dopolnilnih turističnih objektov na Gorenjskem in tudi drugod po Sloveniji. Upravni odbor GTZ bo zato izrekel pobudo za širši razgovor predstavnikov turističnega gospodarstva s predstavniki banke, na katerem naj bi prvi obrazložili svoje razvojne programe, drugi pa svoje možnosti in stališča, ki jih vodijo pri usmerjanju kreditov. M. S.

Mladina je počastila obletnico

V torek, 9. septembra, je bila na Lipniški planini na Jelovici spominska svečanost v počastitev 27. obletnice, ko je tam v ostrem kratkem in neenakem boju padlo 25 borcev jelovške čete in štabla grupe odredov na čelu s komandantom Jožetom Gregorčičem.

Tokrat je bilo že tretje leto, ko je jeseniška in radov-

ljiška šolska mladina množično počastila obletnico. Najprej so se padlim borcem Jelovice poklonili pred spomenikom v Radovljici, kjer je bil kratek program. Osem avtobusov je zatem krenilo na Jelovico. Na kraju omenjenega tragičnega dogodka je mladini govoril eden izmed preživelih borcev te bitke Ivan Šmitek. Ko je omenil pomen partizanskega boja in upora celotnega naroda ter opisal dogodek tistega jutra pred 27. leti, je omenil današnje naloge mladine.

V podjetju
KAMNOŠEŠTVO KRANI
LAHKO NABAVITE

nagrobne spomenike po izbiri, razne vaze, betonske plošče za tlakovanje 50 x 50, okenske police in stopnice iz marmorja in umetnega kamna.

Opravljamo tudi razne storitve ter oblagamo stene in tla z domačimi in inozemskimi keramičnimi ploščicami po ugodnih cenah.

Komisija za štipendije in posojila pri Temeljni izobraževalni skupnosti Kranj na podlagi 8. člena pravilnika o podeljevanju štipendij in posojil za izobraževanje učencev srednjih šol ter študentov višjih in visokih šol

Ponovno razpisuje štipendije

za šolsko leto 1969/70

in sicer:

- na filozofski fakulteti za študij pedagogike — slovenščine oziroma slovenščine — pedagogike (1);
- na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo za študij matematike — fizike ali fizike — matematike (4);
- na pedagoški akademiji za študij tehnične vzgoje — fizike (2);
- na pedagoški akademiji za študij glasbene vzgoje (2);
- na pedagoški akademiji za študij ortopedagogike za duševno prizadete otroke (2);
- na šoli za medicinske sestre za pediatrično smer (2).

Prošnja za podelitev štipendije mora biti pismena. Prošnji je treba priložiti podroben življenjepis, izjavo prosilca, da ne prejema štipendije ali posojila, potrdilo o vpisu na šolo oz. fakulteto, zadnje spričevalo oz. potrdilo o opravljenih izpitih, potrdilo o premoženjskem stanju in potrdilo o povprečnem mesečnem dohodku staršev v zadnjih 6 mesecih.

V mejah pogojev razpisa imajo prednost učenci in študenti z boljšim učnim uspehom, socialno šibkejši ter otroci borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja.

Prošnjo, kolkovano z 2,00 din, naj prosilci pošljejo na Temeljno izobraževalno skupnost Kranj — komisija za štipendije in posojila — do 25. septembra 1969.

Pojasnila v zvezi z razpisom daje referent za štipendije in posojila pri Skupščini občine Kranj — soba št. 67, pritličje — telefon št. 22-621, interna 327.

Komisija za štipendije
in posojila pri TIS Kranj

Umrl je Jože Bernard

Na Jesenicah je umrl 4. septembra v 89. letu starosti 54-letni jeseniški železar in nad 30-letni kapelnik jeseniških godb na pihala Jože Bernard. Pokojni je bil potomec Čeha Alberta Bernarda, ki je prišel leta 1839 iz Češke, da bi kot strokovnjak sodeloval pri postavitvi valjarne v Bohinju. Pokojni Jože Bernard je dobil prvo glasbeno vzgojo pri očetu Nikolaju, ki je ustanovil v Bohinju kovaško godbo in vodil pozneje godbo tudi na Jesenicah. Izpopolnjeval se je tudi sam. Češke strokovnosti in muzikalčnosti ni zatajil. Postal je stru-

garski mojster v železarni in kapelnik tovarniške in pozneje Krekove godbe na Jesenicah. Vodil je tudi občasne orkestre in komponiral. Skomponiral je največ marshev, venčkov in tudi mnogo žalostink. Ob smrti žene je skomponiral žalostinko njej v spomin, zase pa je prav tako skomponiral žalostinko Moja zadnja pot, ki mu jo je zaigral pihalni orkester jeseniških železarjev pred hišo žalosti. Kako je bil pokojnik priljubljen in spoštovan, je pokazala njegova zadnja pot na pokopališče na Blejsko Dobravo.

P. U.

ZAHTEVAJTE V VAŠI TRGOVINI

Graham kruh

za sladkorno bolne
in prebolevnike

ŽITO — DE PEKARNA KRANJ

Rdeča luč za rečne struge

»Največkrat za porušenje mostov na naših vodah ni kriva visoka voda ali obilica padavin, temveč ovire, ki se naberejo ob stebrih. Te ovire — debela, grmičevje — mora-

jo odstranjovati krajevne skupnosti, vendar največkrat pozabljajo na svoje dolžnosti. Vedno jih opozarjamo in šele, ko voda odnese kakšen most, pridejo predstavniki krajevne skupnosti k nam...« Takole se je pred dnevi začel naš pogovor s predstavniki Vodne skupnosti Gorenjske, ki ima svoj sedež v Kranju.

Prejšnji teden so si predstavniki Vodne skupnosti z letalom ogledali strugo Save. Po njihovem mnenju je najbolj kritično pri novem blejskem mostu, v Podkorenu pri železniški postaji, pri Gozd-Martuljku, v Podnartu, kjer sta ogrožena nov betonski most, ki povezuje Kropo in Podnart ter cesta nad Posavcem. Razlogi za kritično stanje ob naših vodah so znani — brežine niso zavarovane in

tako ima že nizka voda nemoteno delo pri izpodjedanju rečnih bregov. Lani so v vodni skupnosti porabili 5 milijonov dinarjev, po grobih ocenah pa bi samo za najnujnejša zavarovalna dela potrebovali najmanj 10 milijonov dinarjev. Vendar sredstev za sistematično urejanje bregov naših rek redno primanjkuje, zato lahko tista dela, ki jih opravijo, imenujemo »gašenje požara«. Seveda ni problem samo v strugi Save, temveč tudi v Tržiški Bistrici, kjer so ob vsej strugi, z izjemo mostu na gorenjski cesti in v Podbrezju pri igrišču, močne zajede. Predstavniki vodne skupnosti so povedali, da so precej neurejeni tudi lastniški odnosi ob naših vodah in da je drevje in grmičevje največkrat prepuščeno samo sebi.

Med večjimi deli, ki jih opravljajo delavci vodne skupnosti, moramo omeniti zavarovanje obrežja Save na Jesenicah, regulacija Kokre in regulacija Save v Savskem logu v Kranju. V načrtu je še zavarovanje kranjske industrije pred visoko vodo — Iskra, Zvezda, obrat II. Tekstilindusa, zato bodo razširili ožino in na tem mestu tudi poglobili strugo. Vodna skupnost že dve leti regulira Kokro, medtem ko na Jezerskem urejajo Jezernico.

V. G.

Predstavljamo vam:

Odejo Skofja Loka

Tovarna prešitih odevi Skofja Loka kot se podjetje uradno imenuje je bila ustanovljena leta 1948. Majhna obrtna delavnica je naglo napredovala in širila proizvodnjo, tako da ima danes že 96 zaposlenih. Računajo, da bo letošnji celotni dohodek prvič dosegel 20 milijonov novih din. Razen obrata v Skofji Loki so pred časom odprli tudi poslovalnico za posebne storitve v Ljubljani, kjer izdelujejo odeje in pregrinjala po naročilu.

Tovarna prešitih odevi je največje tovrstno slovensko podjetje in drugo po velikosti v Jugoslaviji. Njeni izdelki so znani kot izredno kvalitetni. 60 odstotkov jih prodajo doma, v Sloveniji, ostalo pa gre na Hrvaško, v Dalmacijo in deloma celo v Srbijo. Spričo nagle rasti proizvodnje postajajo sedanji obrati pretesni. Odeja zato na Trati gradi veliko skladišče, ki bo gotovo spomladi leta 1970. Kasneje se mameravajo lotiti gradnje nove tovarne. V načrtu imajo tudi modernizacijo in avtomatizacijo proizvodnje, nakup strojev, predvsem pa nabavo naprav za predelavo polnil za odeje, kar bo močno pocenilo izdelke.

I.G.

O položaju gospodarstva in uresničevanju reforme

Klub gospodarstvenikov iz Kranja bo pripravil v torek, 16. septembra, ob 17. uri pogovor s predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije. Pogovor bo v prostorih kluba v Prešernovi ulici 11 v Kranju. Govorili bodo o zunanjetrgovinskem in deviznem sistemu, o problemih likvidnosti našega gospodarstva in doslednejšem izvajanju ukrepov za uresničitev ciljev gospodarske reforme.

Pogovor bosta vodila podpredsednik inž. Valentinčič Jože in tajnik odbora Gospodarske zbornice za gospodarske odnose s tujino tov. Jernej Jan. Vodstvo Kluba gospodarstvenikov vabi gorenjske gospodarstvenike, da se udeležijo tega zanimivega pogovora. A. Z.

Kmetijska zadruga Sloga je na cesti 1. maja na Hujah odprla novo trgovino s kmetijskimi stroji. Trgovina je bogato založena s traktorji za nižinske in višinske predele, motornimi kosilnicami, moljnimi aparati, motornimi žagami, siloreznicami, plugi itd. Za vse stroje imajo tudi rezervne dele. — Foto: F. Perdan

Prevelik porast osebnih dohodkov

Ob letošnjem velikem vzponu našega gospodarstva vzbuja največ pozornosti preveliko povečanje osebnih dohodkov in hitro večanje cen ter življenjskih stroškov. Osebnih dohodki letos naraščajo hitreje kot dvig produktivnosti in tudi bolj, kot je bilo predvideno z oceno razvojnih možnosti naše republike. Produktivnost je večja za 11 odstotkov, osebni dohodki pa so se povečali za 15 odstotkov. Skratka, če se ravnamo po pravilu, da naj bo višina osebnih dohodkov odvisna od produktivnosti, potem je 15-odstotno povišanje osebnih dohodkov preveliko.

Do sedaj so osebni dohodki za 140 dinarjev nad lansko višino. Povečanje v gospodarstvu je večje kot v negospodarstvu. V gospodarstvu 15,3 odstotka, v negospodarstvu pa 13,6 odstotka. Po področjih dejavnosti so v gospodarstvu osebni dohodki najvišji v trgovini, najnižji pa v kmetijstvu. Nad republiškim povprečjem 1123 dinarjev so promet, trgovina, kulturno-socialna dejavnost in družbene ter državne službe. Po panogah so po osebnih dohodkih na prvih treh mestih projektiranje (2315 din), zračni promet (1901) in zbornice — 1799 dinarjev, medtem ko zadnja tri mesta na tej lestvici zavzemajo tekstilna industrija — 842 din, kmetijstvo — 928 in gradnje 955 dinarjev. Razlika med najboljšo in najslabše plačano panogo je 1419 dinarjev.

KMETIJSKA ZADRUGA SKOFJA LOKA

sprejme

v redno zaposlitev delavca ali delavko za delo v mlekarni.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Poseben pogoj je poskusno delo, ki bo trajalo 1 mesec.

Elita

Že pred zimo lahko nabavite ženske, moške in otroške bunde po globoko znižanih cenah v prodajalnah:

ELITA konfekcija

TITOV TRG 7 in

NA KLANCU, Vodopivčeva 7

moška dolga bunda	280,00 din	znižana cena	166,00 din
ženska bunda	240,00 din	znižana cena	150,00 din
ženska bunda	160,00 din	znižana cena	85,70 din
otroške bunde vel. 3 do 16	od 49,00 din		do 74,00 din

Pri nakupu konfekcijskih izdelkov vam nudimo kredit brez porokov. V trgovini na razpolago krojač za brezplačna popravila kupljenih oblačil.

Priporoča se trgovsko podjetje **ELITA KRANJ**

Simpozija o Elanovih alpskih smučeh se je udeležilo 77 trgovcev iz severne Evrope.

Mednarodni simpozij o Elanovih alpskih smučeh

Tovarna športnega orodja Elan Begunje izvozi zadnja leta v dežele severne Evrope (Norveška, Švedska in Finska) okrog 35 tisoč parov alpskih smuč. Razen tega so prav te dežele največji kupci Elanovih plastičnih čolnov. Če vemo, da se je alpsko smučanje v teh deželah, kjer je domovina smučarjev tekačev in skakalcev, začelo razvijati šele v zadnjih letih, potem je Elan nedvomno dosegel že lep uspeh na njihovem tržišču.

Da bi v prihodnje še bolj zainteresirali prebivalce teh dežel za svoje alpske smuč, so se v Elanu odločili, da pripravijo s sodelovanjem njihovega zastopnika Lersa Bengstona iz Stockholma za nordijske trgovce mednarodni enotedenski simpozij o alp-

skem smučanju. Simpozij se je začel minulo soboto v Golf hotelu na Bledu, udeležilo pa se ga je 77 trgovcev iz treh dežel severne Evrope. Razen tega pa je Elan na ta simpozij povabil tudi proizvajalce smučarske opreme: Marker, Holmenkol, Garmont, Uvex in AGV.

Na tem simpoziju so Elanovi strokovnjaki seznanili nordijske trgovce z izdelavo alpske smučke, tehničnimi podrobnostmi in jim pokazali proizvodnjo smuč v tovarni. Proizvajalci opreme iz sosednjih dežel pa so jih seznanili s svojimi izdelki. Tako so udeležence podrobno seznanili, kako naj bi bil opremljen alpski smučar. Razen tega pa so si nordijski trgovci med enotedenskim bivanjem na Bledu ogledali tu-

di nekatere naravne lepote v Sloveniji.

Ko smo se pred dnevi pogovarjali s predstavniki Elana, so nam povedali, da je simpozij zelo uspel. Vzbudil pa je precejšnje zanimanje tudi pri nekaterih domačih proizvajalcih smučarske opreme. Tako je podjetje Almira iz Radovljice pripravilo za udeležbo simpozija modno revijo, na kateri so predstavili svoje izdelke.

In nazadnje morda še grenka pilula, ki pa seveda ne zadeva organizatorje simpozija, marveč gostitelja — Golf hotel na Bledu. 77 trgovcev iz severnih dežel nedvomno pomeni reklamo za Bled in Golf hotel v prihodnje. Kaže pa, da gostitelj ni kaj dosti pomislil na morebitne reklamne učinke. Na precejšnje začudenje gostov iz nordijskih dežel je namreč pred dnevi udeležencu simpozija zaračunal liter mleka 1725 starih dinarjev. Morda takšna cena za liter mleka v hotelu A-kategorije niti ni pretirana, vendar pa je naravnost smešno, da z njo Golf hotel na tako cenen način zbuja neprijetno pozornost pri tolikšni skupini gostov iz severnih dežel.

A. Zalar

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE
KRANJ

razpisuje

abonma za sezono 1969/70

prešernovo gledališče

Vsak abonent bo videl 2 predstavi SNG-Drame iz Ljubljane, 2 predstavi Mestnega gledališča ljubljanskega, 3 predstave Dramske družine pri Prešernovem gledališču Kranj, ki je prejela letos na festivalu jugoslovanskih amaterjev na Hvaru Zlato plaketo, in 1 predstavo SLG - Celje.

Dijaki - abonenti pa bodo videli vse predstave razen Celja, namesto te pa predstavo Mladinskega gledališča iz Ljubljane.

SNG-DRAMA bo uprizorila

VSI ABONMAJI

1. Jean Giraudoux: AMFITRION 38
2. Kozak: LEGENDA O SVETEM CHE

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO:

VSI ABONMAJI

1. Simon Neil: BOSA V PARKU
2. Albee Edward: VRT od tega
3. Labiche-Petan: LJUBLJENI CELIMAR dve deli

SLG — CELJE

ABONMAJI BREZ DIJASKEGA

1. Sartre: NEPOKOPANI MRTVEC

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ:

VSI ABONMAJI

1. Levstik-Grün: KASTELKA
2. Plaut: DVOJKA
3. Max Fritsch: ANDORA

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA:

Delo še ni določeno!

CENE ABONMAJEV:

premierski, kolektivi I. in kolektivi II. so od 60,00 do 30,00 N din za osem predstav.

Dijaški I. in II. za osem predstav 40,00 do 18,00 N din. Vpisovanje abonentov bo v pisarni gledališča, Titov trg 6/II. nadstropje, od 15. do 26. 9. 1969, vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure.

Lansoletni abonenti pa imajo od 15. do 20. 9. 1969 rezervirane stare sedeže. Po tem roku bodo sedeži prodani novim abonentom.

Otvoritev že prenovljene dvorane bo okrog 15. 10. 1969.

Priporoča se kolektiv

Prešernovega gledališča Kranj

**S POSREDUJEMO
PRODAJO**

karamboliranih vozil

1. osebni avto CITROEN BREAK 19 komfort, letnik 1968, prevoženih 8000 km.

Začetna cena 24.000 din

Ogled vozila možen vsak dan pri mehaniku STEFETU Matevžu, Trzin

2. TRAKTOR PASQUALI, leto izdelave 1969, še ne-rabljen

Začetna cena 6000 din

Ogled vozila možen vsak dan od 8. — 14. ure pri KZK Kranj — mehanična delavnica Senčur.

3. Osebni avto SIMCA 1300, leto izdelave 1966, prevoženih 83.000 km,

Začetna cena 10.000 din

Ogled vozila je možen vsak delovni dan pri ZAVAROVALNICI SAVA PE KRANJ od 7. do 14. ure.

Pismene ponudbe sprejemamo z 10 % kavcijo do srede, 17. septembra 1969, do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
KRANJ

Kompas Kranj

VAS VABI NA OBISK

mednarodnega

graškega velesejma

Odhod iz Kranja ob 5.30 zjutraj
povratek okoli 22. ure.

Rok prijav do zasedbe prostih
mest v avtobusu.

Za vse informacije se obrnite na

OBISČITE GARNI
HOTEL — BLED

K o m p a s — Kranj — Koroška 2; tel. 21-431

Izsiljevanje ali plat zvona?

Zaradi borih 300 tisočakov (starih) se je TVD Partizan Selca znašel pred razpadom

Vroč! To je edini izraz, s katerim lahko vsaj približno označimo vzdušje v klubskih prostorih TVD Partizana Selca, kjer so se minuli ponedeljek zvečer na izredni seji zbrali člani upravnega odbora društva, njihov predsednik Jože Benedičič in gostje, sekretar občinskega komiteja ZK Škofja Loka Tone Polajnar, predsednik občinske konference SZDL Janez Thaler, tajnik občinske zveze za telesno kulturo Franc Kalan in predsednik proračunske komisije pri ObZTK Škofja Loka Ivan Križnar. Čeprav je dnevni red obsegal samo eno točko — letošnji proračunski dohodek društva — se je seja vlekla debele tri ure. Kajti udeleženci so razpravljali o sila bolečem vprašanju, o vprašanju nadaljnje usode selškega športnega društva, najboljše telesnovzgojne organizacije v občini.

Predsednik in z njim vred člani UO kluba namreč odločno zahtevajo večje dotacije, kajti z 11.240 N din, kolikor jim je letošnje leto dodelila občinska zveza za telesno kulturo, se po besedah prizadetih nikakor ne da shajati. Ze na eni izmed prejšnjih sej so zato vodilni društveni delavci sklenili, da bodo v primeru, če bi jim proračunska komisija ne odobrila dodatnih 300 starih tisočakov, kolektivno odstopili.

»Ne moremo drugače,« je nedavno odločitev pojasnjeval predsednik Jože Benedičič. »Izračunali smo, da je milijon in pol S din najmanjša vsota, s katero se društvo še utegne prebiti skozi sezono. Ze tako več kot dve tretjini stroškov krijemo iz svojih žepov ali pa jih nadomestimo s prostovoljnimi delom.«

Naj povemo, da je bilo TVD Partizanu Selce prvotno

obljubljen 1 milijon 400 tisoč starih dinarjev. Niti ta vsota, trdijo člani UO, ne bi zadoščala. V društvu namreč delujejo tri sekcije: roketna (o njenih uspehih menda ni treba še posebej govoriti), sankarska, katere člani so med najboljšimi v SRS, in smučarska. Selčani ne morejo razumeti, kako da jim je proračunska komisija odinila tako pičlo vsoto, ko pa so bili glavni kriteriji za razdelitev sredstev množičnost, število sekcij, kvaliteta, prevozi in še obseg dodatnih stroškov. Prav vseh pet postavk govori njim v prid in vendar je njihov klub med redkimi, ki so jim odgovorni prisodili manj kot lansko leto.

»Če naše uspehe in množičnost primerjamo z uspehi ter številom članov v drugih klubih, naprimer z uspehi rokometišev Šeširja, ki jim je bilo odobreno 624 starih tiso-

čakov, s KK Kroj (1 milijon, op. p.) ali s smučarji Transurista (870 tisočakov, op. p.), potem se vse neha. Odnos občinske zveze za telesno kulturo do TVD Selce je diskriminatorni. Dovolj imamo zapostavljanj, dovolj tega, da nam nočejo izplačati vsote, ki bi jo morali dobiti za uspešno sankarsko tekmo v okviru prireditev Po stezah parzanske Jelovice, medtem ko je Transurist že zdavnaj dobil svoj delež in ima toliko denarja, da lahko svojim ljudem izplačuje mastne dnevnice,« je predsednik utemeljeval stališča svojega društva.

In kaj pravi druga stran? Franc Kalan in Ivan Križnar, člana upravnega odbora ObZTK Škofja Loka, trdita, da zveza doslej še nikdar ni tako pravično razdelila sredstev.

»Sestkrat smo se sestali in, strogo upoštevajoč vseh pet kriterijev, skušali čim bolj objektivno presojsati. Zal nam je skupščina dodelila le 10 milijonov S din, čeprav smo zahtevali 30 in čeprav je skupni zahtevek vseh trinajst klubov v občini dosegel za loške telesnovzgojne razmere vratolomno vsoto 52 milijonov S din. Kaj torej storiti? Prav vsi so dobili nekajkrat manj kot bi radi, a nihče ne grozi z razpustom.«

Sekretar občinskega komiteja ZK je še pristavil, da razpustitev društva kaže na izsiljevanje, člani UO društva Partizan Selca pa so potem bolj ali manj odkrito podvomili o objektivnosti komisije in ji očitali, da ni upoštevala vseh kriterijev. Končno je bilo sklenjeno, naj se upravni odbor ObZTK Škofja Loka 18. t. m. ponovno sestane in naj ob prisotnosti predstavnika iz Selce še enkrat preveri sedanjo razdelitev proračunskih sredstev.

Kakršenkoli že bo razplet dogodkov, škoda, velika škoda bi bila, če bi zaradi tristo tisočakov Partizan iz Selce razpadel. Menimo, da v tem primeru krivda ne bi zadel ObZTK Škofja Loka, ki brez dvoma gospodari po svojih najboljših močeh, ampak skupščino in svet za finance, saj utegne njun mačehovski odnos do športa roditi kaj hude posledice. Čez nekaj let morda ne bo škoda desetih in desetih milijonov, izdanih za odpravljanje mladinskega prestopništva, porojenega in brezdelja in športnega mrtvila.

I. Guzelj

Zavod — Invalidska delavnica Kranj

razglaš

naslednja prosta delovna mesta:

1. skladiščnika

GOTOVIH IZDELKOV KONFEKCIJE

2. kvalificiranega šoferja

Poleg splošnih pogojev morajo zainteresirani izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod tč. 1

KV trgovski pomočnik z najmanj 5 let prakse v trgovinski stroki

pod tč. 2

Kvalificirani voznik motornih vozil kategorije C z najmanj dveletno poklicno prakso z vozilom iste kategorije

Pismene ponudbe naj pošljejo zainteresirani pismeno na upravo Zavoda najkasneje do 29. septembra 1969

Na osnovi določil čl. 43 a TZDR razpisuje

Kinematografsko podjetje Kranj prosta delovna mesta z nepolnim delovnim časom

1. kinooperater v kino Krvavec

12 ur tedensko

2. blagajnik kina Krvavec

12 ur tedensko

3. biljeter kina Krvavec, Kamnik in Tržič

od 12 do 22 ur tedensko

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

Ad 1. izpit za kinooperaterja ali eno leto prakse

Ad 2. osemletka in 6 mesecev prakse

3. nižja izobrazba.

Za nedoločen delovni čas pa razpisuje delovna mesta:

1. Kinooperater v kinu Kamnik in Tržič

2. Biljeter-čistilec kino Tržič.

Pogoji:

Ad 1. izpit za kinooperaterja ali 2 leti prakse

Ad 2. osemletka s 6 mesečno prakso.

Pismene prijave sprejemamo v roku 15 dni.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ

razglaš

na osnovi členov 14. in 15. Pravilnika o delovnih razmerjih prosto delovno mesto

referenta za zračne TT linije

pogoji za sprejem so naslednji:

1. diplomirani inženir elektro fakultete — odd. za šibki tok s 3-letno prakso,

2. inženir elektro fakultete — oddelek za šibki tok s 5-letno prakso,

3. elektrotehnik — oddelek za šibki tok s 15-letno prakso.

Rok prijave je 20. september 1969. Nastop službe je mogoč takoj. Stanovanje ni na razpolago. Prednost imajo kandidati z daljšo prakso pri gradnji in vzdrževanju zračnih tt vodov.

Loške tovarne hladilnikov Škofja Loka vabijo k sodelovanju:

- več diplomiranih strojnih INŽENIRJEV za delo v projektivi, konstrukciji, tehnologiji in komerciali;
- več diplomiranih EKONOMISTOV za delo v komerciali
- REFERENTA za MTM — strojni tehnik ali VK kovinski delavec z večletno prakso;
- VK REZKALEC — orodjar z najmanj petletno prakso;
- samostojni RAZISKOVALEC na hladilnem pohištvu (v zavodu za hladilno tehniko pri LTH) — diplomirani strojni inženir ali diplomirani fizik s prakso;
- več strojnih INŽENIRJEV - pripravnikov

Nastop službe na vseh razglašanih delovnih mestih je mogoč takoj ali po dogovoru. Vse podrobnejše informacije dobite v KSS podjetja, kamor tudi naslovite lastnoročno napisane prošnje do 1. 10. 1969.

Ob razpisu za štipendije

Temeljna izobraževalna skupnost štipendira predvsem kadre za pedagoške poklice, ker meni, da je vzgajanje in pomoč na tehničnih šolah študirajoči mladini stvar organizacij, ki take kadre potrebujejo. Seveda se TIS pred vsakim razpisom posvetujejo s pedagoško službo, ker ona le najboljše pozna položaj na tem področju.

Letos je gorenjska izobraževalna skupnost razpisala 17 štipendij, naknadno pa še štiri. Skupaj enaindvajset, od teh največ za študij matematike in fizike na fakulteti in pedagoški akademiji, na kateri so želeli štipendirati še dva študenta za poklic predavatelja fizike in tehničnega pouka. Razen matematike in fizike je bila teža letošnjega razpisa na redkih, a v učiteljski praksi zelo iskanih skupinah predmetov: pedagogika in slovenščina, čista pedagogika, zgodovina in zemljepis, zgodovina in sociologija ter študij glasbe na pedagoški akademiji. Ker so zahteve otroškega varstva in vse bolj razvejane šolske mreže po strokovnih kadrih iz leta v leto večje, se kljub desetim, v prejšnjih letih podeljenim štipendijam, razpisali še dve za vzgojiteljsko šolo in tri za šolo medicinskih sester — pediatrična smer.

Odziv na razpisane štipendije je bil zares klavrn. Le dvanajst prošelj je dobila komisija za štipendije in študijska posojila. In še od teh so trije odpadli zaradi previsokih dohodkov v družini in slabega učnega uspeha v že končanih šolah (kandidatova povprečna ocena mora biti višja od 2,5). Za študij matematike na fakulteti je bilo razpisanih pet štipendij,

zanjo je zaprosil le eden! Dva jo bosta dobila za študij matematike in fizike na pedagoški akademiji, prav tako so podeljene vse štipendije za vzgojiteljice in ena za zgodovino in zemljepis! Ostale ležijo nedotaknjene, brez prosilca in lastnika. Zato se je izobraževalna skupnost odločila za ponoven poskus: ponovljena objava razpisa. Omenimo naj, da bo povprečna štipendija letos znašala 300 dinarjev, najmanjša 230, najvišja pa 390 dinarjev.

Pri študijskih posojilih je slika drugačna. Izobraževalna skupnost jih je lani prvič razpisala in naletena na ugoden odmev. Razpisala jih je 30, podelila pa 34. Prednost pri posojilih imajo dijaki in študentje, ki imajo dober učni uspeh, dohodki na družinskega člana pa ne smejo presegati 5000 dinarjev. Letos so to število dvignili na 550 dinarjev. Komisija za štipendije in posojila je bila v težkem položaju: koga črtati, saj bi skoraj vsi prosilci kredit zaslužili. Definitivno so izločili 10 kandidatov. Pet zaradi slabšega učnega uspeha, enega zaradi visokih dohodkov v družini, štirje pa niso predložili potrebnih dokumentov. 42 jih bo začelo posojilo prejemati takoj, pet pozneje, ker njihovo materialno stanje ni težko. Kandidati, pri katerih dohodek na družinskega člana ne presega 450 dinarjev, bodo prejeli posojilo v največji možni višini, to je 300 dinarjev mesečno, seveda, če so za tolikšno vsoto tudi zaprosili. Kjer pa se dohodek na družinskega člana giblje med 450 in 550 dinarjev, posojilo ne bo preseglo 200 dinarjev mesečno. Zanimivo, da bo dobra polovica prosilcev dobivala največjo možno vsoto 300 dinarjev. Manj kot 200 dinarjev bo prejemal le eden. Prosil je za 120 dinarjev mesečno in komisija je njegovi prošnji ugodila.

Med tistimi, ki bodo letos prejeli posojilo, je izredno malo kmečkih otrok, prevladujejo pa otroci upokojenec in delavcev.

Ceprav rezultatov o odzivu na štipendijske razpise delovnih in drugih organizacij nimamo, nam že zapisani nekaj povedo. Ali so naše kritike na račun skopega razpisovanja in dodeljevanja štipendij vedno upravičene? Obstaja še druga možnost. Študijska posojila postajajo za študirajočo mladino ugodnejša in izpodrivajo štipendije. Pri posojilih so pogoji res ugodni. Odličnjaku ni treba vrniti posojila, prav dober vrne 20 odstotkov, dober 40, zadosten 60 odstotkov, nezadosten vse.

J. Košnjek

Minulo sredo, 10. septembra, zvečer so v stebriščni dvorani Mestne hiše v Kranju odprli razstavo slik likovnega umetnika Jožeta Tisnikarja iz Slovenj Gradca. Otvoritvi je sledil pogovorni večer o Tisnikarjevem delu. Foto: F. Perdan

Kulturne vesti

TRZIC — Danes, v soboto, 13. septembra so v prostorih delavske univerze Tržič odprli zanimivo razstavo LINGUAPHONE naprav za učenje tujega jezika na domu. Razstavo sta organizirala LINGUAPHONE INSTITUTE LIMITED iz Londona in ZKP Mladost Zagreb. Linguaphone metodo, svetovno znan način študija tujih jezikov, imamo zdaj tudi v slovenski prireditvi. Tovrstne naprave je moč dobiti za učenje angleščine, nemščine, italijanščine in francoščine. Razstava, na kateri obiskovalcem nazorno demonstrirajo LINGUAPHONE metodo študija, bo odprta od 13. do 15. septembra med 9. in 17. uro.

LJUBLJANA — Po povesti pravkar umrlega pisatelja Tone Seliškarja je posebna ekipa RTV Ljubljana sredi minulega meseca začela snemati mladinski televizijski film z naslovom Bratovščina Sinjega galeba. Ekipa trenutno snema v Premanturi pri Pulju, prihodnji teden pa se bo preselila na otok Krk. Vsi zunanji kadri bodo posneti do konca septembra, še prve dni oktobra pa nameravajo začeti s snemanjem notranjih prizorov, in sicer v ateljejih Viba filma. Televizijska priredba Bratovščine Sinjega galeba bo obsegala 8 epizod po 30 minut. Za mali ekran je zgodbo priredil Miloš Mikeln. Režijo so zaupali Francetu Stiglicu, ki je tudi napisal scenarij in snemalno knjigo. V glavnih vlogah nastopajo, poleg sedmih dijakov ljubljanskih šol, še Bert Sotlar, Jože Zupan, Janez Vrhovc, Janez Rohaček, Demeter Bitenc in Brane Ivanc. Direktor fotografije je Zaro Tušar, scenograf Lado Rijavec, kostumograf Saša Pavlič, glasbeno pa bo film opremil Marjan Vodopivec. Film snemajo v barvah, saj je namenjen izmenjavi, kasneje pa ga nameravajo predvajati tudi na barvni televiziji. Prvo epizodo bomo videli konec letošnjega ali v začetku prihodnjega leta. -ig

Kadrovska komisija DS VELETRGOVINE ZIVILA KRANJ
objavlja prosto delovno mesto

šefa blagovnice v Cerkljah

Kandidati za to delovno mesto morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoko kvalificirani trgovski delavec
- delovne izkušnje za vodenje trgovine

Stanovanje po dogovoru!

Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru.

Prijave za zasedbo delovnega mesta sprejema splošni sektor podjetja do 15. 10. 1969.

FILM

Spored v naslednjem tednu nas po svojih umetniških stremljenjih ne bo preveč obogatil.

Na širokem platnu se bo pokazalo sovjetsko delo **SKRIVNOST USPEHA**. Baletna umetnost je v SZ globoko zakoreninjena, zato ni nič čudnega, da včasih filmski ustvarjalci prenesejo na platno tudi dela baletnih skladateljev. Ti filmi pa so največkrat neposredno posneti z odra in nas velikokrat pustijo hladne. Seveda bomo lahko tudi sedaj opazovali brezhibno predvajanje in vrhunsko tehniko. Po drugi strani pa taki filmi ostanejo brez večjega odziva pri gledalcih.

NEUKROCENA ANGELIKA je za mnoge postala junakinja prve vrste. Tega se zavedajo tudi Francozi, ki so se vrgli na delo s tako vneto, da so se filmi o brhki Angeliki začeli zvrščati drug za drugim. Brez skrbi, Angelika se bo tudi sedaj znašla v hudih škripcih in bo imela težav na pretek. O naslednjih njenih dogodkih pa bomo zvedeli kasneje. Filmski delavci so se potrudili za humoristične učinke vseh vrst, za druge umetniške dosežke pa se niso pobrigali.

Spanci in Italijani so se lotili kavbojke **ZADNJI OBRAČUN** z roko v roki. Nenavadno hraber junak obračuna z ubijalsko tolpo in ob koncu se celo požvižga na demarno nagrado. Film je po snovi in izdelavi enak mnogim, ki so že bili na naših platnih in nas niso pretresli.

B. Cesen

Ježik ni kar tako

Sličan slučaj se je pripetil tudi gasilcem iz Nakla.

Podobno se je zgodilo tudi nakelskim gasilcem (gasilec iz Naklega).

Nekemu izmed nas pa gradivo za zidavo ni odgovarjalo.

Nekomu izmed nas pa gradivo za zidavo ni ustrezalo.

Hektarski donos je bil letos precej večji kot lanski.

Hektarski pridelek je bil letos precej boljši kot lanski.

Zaželjeno pa je, da do nadaljnjega počakate na odgovor.

Zaželjeno pa je, da za zdaj počakate na odgovor.

Oglejte si močnejše tiskane besede in popravljene stavke

Gorenjske šole in šolarji na rešetih

Prvega septembra smo. Le še dan, dva, največ teden manjka do začetka šole. Na seji redakcije staknemo glave in sklenemo, da bo temu dogodku treba posvetiti nekaj stolpcev. Kajti prvi dnevi pouka so vedno nekaj posebnega. Armada osnovnošolčkov zatrpa pločnike in zebre, da šoferji postajajo živčni. Frizerski saloni so polni gimnazijcev. S težkim srcem se ločujejo od dolgih frizur in puhašnih brad, od grive, ki je dva meseca krasila njihove glave. Studentje, nič več brezskrbni in sproščeni, drug za drugim kapljajo domov. Konec je avtostopa in klatežkih dni. Večini manjka kakšen izpit, kaj spreleto zoprnega, kar bi bilo tjele do srede oktobra dobro opraviti. Skratka, poletnemu brezdelju bje zadnja ura.

Stojim torej sredi množice v eni izmed gorenjskih knjigar. Saj veste, obleganje prodajaln s šolskimi potrebščinami je vedno prvi znanilec prave jeseni, je predhodnica učnega obdobja. Skrbne matice naperjajo možgane, hoteč natanko pretehtati, kaj potrebuje in čemu se lahko brez škode odreče, da hišni proračun ne bo preveč trpel.

»Kupi mi tole puščico!« je dvanajst, trinajstletni pobič prosil maier pred menoj.

»O, seveda! A misliš, da denar po tleh pobiramo? Lani si dobil novo, pa si jo strgal. Bomo že doma kaj našli.«

Razumel sem njeno nejevoljo. Za kup knjig, zvezkov in pol, za šestila in ravnila, ki so ležala na mizi, je morala odriniti lepo število tisočakov.

Poslušal sem naprej. Bilo bi zanimivo beležiti vse komentarje in pripombe, vsa vprašanja, ki so jih rojevali čakajoči.

Imate to in to knjigo? Imate? No končno! Pa angleščino za 7. razred? Tudi? Krasno. Koliko stane? O, jej! Saj ste ponoreli. In še hvalimo, da je šola zastojna. Ja kaj pa hočera, kar zavijte. Vem, mož bo spet gdrnjaj. Presneti mulci, kako so dragil Spravili nas bodo na kant. Pomisli, Lojzka (se šepetaje obrne k manki poleg sebe), dva para novih čevljev sem kupila včeraj. Ampak strigane in pošvedrane tante ne pustim v šolo. Ljudje bi začeli govoriti, da jih zanemarjamo. — Koliko sem dolžna?

In tako dalje, in tako dalje. Uboge prodajalke, gotovo imajo že vsega čez glavo. K sreči bo naval kmalu minil.

Toda dovolj šegavosti, pustimo knjigarne. Zanimalo nas je, kaj menijo v upravah posameznih šol, s kakšnimi težavami se srečujejo in ali so za novo šolsko leto dovolj pripravljeni.

NA GIMNAZIJIH ODKLANJAJO PROSTO SOBOČJO

Ovežbi prostih sobot je bilo zadnja leta mnogo napisanega. Kaže da so nasprotniki novosti v večini, kajti peščici slovenskih šol druge stopnje, kjer se je »angleški vikend« že uveljavil, druge nočijo slediti. Ravna-

telj gimnazije v Kranju profesor Stojan Trošt pravi, da pri njih petdnevni delovni teden odklanjajo tako dijaki kot tudi profesorji.

»Prvim ni po godu skrajšanje letnih in zimskih počitnic, ki bi ga povzročila uvedba proste sobote, drugi pa menijo, da utegne dvodnevna prekinitve pouka slabo vplivati na gojence, da bi intenzivnost učenja ter disciplina popustili in da bi dijaki izgubili stik s šolo. Tu so še dodatni, čisto hišni razlogi, ki gvorijo proti. Eden takšnih je na primer predmetnik. Kako ga prilagoditi petdnevni tednu? Ali pa vprašanje telovadnice, ki je maksimalno obremenjena, zasečena od ponedeljka do sobote.«

Potlej sva spregovorila o letošnjem vpisu in o kadrovskih problemih na šoli. Vrata kranjske gimnazije je minule dni prvič prestopilo 120 novih dijakov, torej prav toliko kot lani.

»Preseneča ugotovitev, da se je tokrat prijavilo nenavadno veliko število fantov. Razmerje po spolu je ena proti ena. Gimnazije namreč že dolgo veljajo za šole, kjer so dekleta v večini. Fantje, želeč čim prej priti do kruha, imajo raje tehnične in strokovne šole. Kazveseljivo je tudi, da med vpisanimi skoraj ni slabih učencev, da so malone vsi končali osemletko z odličnim ali prav dobrim uspehom. Priladevanje zavoda za zaposlovanje, ki se trudi usmeriti na gimnazije le sposobne mladin, je torej že obrodilo sadove,« sem zvedel od prof. Trošta.

Najbolj pereč problem kranjske gimnazije so brez dvoma kari. Priladevanje ji primanjkuje profesorjev za matematiko. Lani je ta predmet poučevalo 5 ljudi, letos pa imajo na voljo le še trojico. Številni razpisi so bili zamen, interesentov ni. V prvem in četrtem letniku je uprava šole zato morala skrócić pouk matematike na eno uro tedensko.

»Vsem težavam botrujejo nizki osebni dohodki, ki so seveda posledica neurejenih materialnih razmer. Strokovnjaki nas zapuščajo, saj industrija njihovo delo bolje plačuje. Ravniki ne vemo, kako bi si pomagali. Stvari se sicer rešujejo, a mnogo prepočasno, meni ravnatelj.

Škofjeloška gimnazija v primeru s kranjsko skoraj nima kadrovskih problemov. Tudi tankaj nameravajo ostati pri šestdnevni učnem tednu. Razlogi so podobni kot v Kranju.

Letos se je na zavod vpisalo 56 mladincev (lani 41), med katerimi pa še vedno prevladujejo dečaki (razmerje 2 proti 1).

»Uvajamo nekatere novosti,« mi je prpovedoval ravnatelj prof. Lojze Malovrh. »Razen tega, da smo že malone v celoti prešli na kabinetni pouk, bomo razširili in popestrili predmet astronomije, ki za zdaj sodi še k fiziki. Po najnovejših vesoljskih podvigih se je zanimanje zanj bržkone močao pčevalo. V načrtu imamo tudi pouk strojepisja. Sedim namreč, da mora daadan vsak študent znati rokovati s pisalnim strojem. Razumljamo, kako bi povečali število strokovnih ekskurzij.«

Letos je gimnazija dobila nov fizikalni praktikum za vaje iz mehanike, kalorike in akustike, kmalu pa bo nared specialna učilnica za zgodovino.

Ce pod em, kar smo zapisali, doslej naredimo črto, vidimo, da so težave, ki tarejota ali oni zavod, delovni pogoji, načrti in perspektive, dokaj različni. Zdi se, da je vse odvisno od podpore občinske skupščine in temeljne izobraževalne skupnosti. Do enakih ugotovitev b, verjetno prišli tudi drugod.

OSNOVNE SOLE: KAKO UGODITI STARSSEM?

Kako pa osnovne šole? Kaj pravijo v zavodih, kjer otroci dobi najbolj osnovno, najširšo izobrazbo, kjer se pravzaprav oblikuje človekova miselnost, tisti temelji, na katerih sloni vse kasnejše pridobljeno znanje? Obiskal sem šolo Franceta Prešerna v Kranju in škofjeloško šolo Peter Kavčič. Po velikosti, po številu učencev sta pricližno enaki: prvo obiskuje 1100 drugo pa 1122 otrok.

»Letos so vsi p ostori polno zasedeni,« je povedal namestnik ravnatelja osnovne šole Franceta i rešeren Rado Pavlin. »Štirje oddelki prvošolcev štejejo skupaj 123 dečkov in deklic. Z njih v im privajanjem na red, na učenje, verjetno ne bo posebnih težav. Odkar predšolski otroci obiskujejo malo šolo, kjer jih nekako socializirajo, navadijo skupinskega življenja, kjer v obliki igre malčki premostijo tisto začunjo p ahost, ki je včasih učiteljicam povzročila hude preglavice, se je tako imenovana pripadljala doba močno skrajšala. Osnovni pojmi so otrokom že znani, tudi že približno vedo, kaj bomo od njih zahtevali.«

Velik in tradicionalen vsakoletni problem, s katerim imajo opraviti vodstva osnovnih šol je razporedjanje učencev po razredih, v dopoldanske ali popoldanske izmene. Starši oblegajo upravce, gdrnjajo, sitnarijo z vsem pri najboljši volji in moc ustredi, vti niso nikdar zadovoljni. Eni želijo, da bi bil njihov mali zdoma dopoldan, ko sta oče in mati v službi, drugi spet nasprotno. Pevprašal sem, kako so se stvari lotili na šol. Franceta Prešerna.

»Enostavno smo uvedli izmenski sistem. Ta teden na primer je pouk dopoldan, naslednji teden popoldan — in to za vse oddelke. Mnogo staršev namreč prav tako dela izmensko. Seveda nekateri še vedno niso zadovoljni, ampak večini je ustrezno.«

Nekaj težav ima šola tudi z vozači, predvsem z gojenci višjih letnikov ki se vozijo iz Podrežij, Duplej in Naklega. Za najmlajše so tamkaj odprli podružnice učenci 5., 6., 7. in 8. razreda pa morajo vsak dan z avtobusi v Kranj. Letos bo Crvena dala 1.2 voljo tri vozila, ki bodo otroke prevažali v šolo in nazaj. Vse to orei kaze, da je temu problemu končno le odzvonilo.

V primeru s šolo Franceta Prešerna, kie so bili hodniki polni otrok po ni truša in kričanja, sta me ob vstopu v poslopje škofjeloške osnovne šole Peter Kavčič pozdravila me in grobna tišina. Pouk se tamkaj še n. začel, Ločani namreč vztrajajo pri šestdnevni delovni tednu.

»Za zdaj sam stal celavnik bolj ustreza,« mi je pojasnil ravnatelj Franc Vidmar. »Uvedba proste sobote bi namreč sprožila kopice novih težav, slednjih pa imamo že sedaj več kot prave.«

Zvedel sem, da si tudi v Škofji Loki belijo glave, kako čim bolje organizirati pouk. Uvedli so tri izmene; jutranjo (začetek ob 8. uri), srednjo (začetek ob 11. uri) in popoldansko (začetek ob 13. ali 14. uri). Prva je številčno najmočnejša, saj večina staršev želi imeti otroke v šoli dopoldan.

»Letos se je vpisalo 158 novih učencev. Razporedili smo jih v 5 oddelkov. Sptih zadnje čase opažamo, da priliv prvošolcev narašča. Spričo tega in zaradi kroničnega pomanjkanja prostorov — vsi razredi so izkoriščeni do skrajnosti, poslopje postaja pretesno — je stanje zelo kritično. Upam, da bodo z gradnjo nove stavbe začeli prej kot je predvideno, še preden bo končana šola v Gorenji vasi. Pričakujemo pomoč od republike, se pravi dolgoročne kredite, ki bi vso zadevo pospešili.«

Kako odločilnega pomena so urejene prostorske razmere, govori tudi študija, ki jo je izdal zavod za prosvetno-pedagoško službo in iz katere razberemo, da je učni uspeh na osnovnih šolah Trata in Zelezniki — poslopji sta novi, veliki ter sodobno oprem-

ljeni — za 2 do 3 odstotke boljši od učnega uspeha v Škofji Loki in Gorenji vasi. Kaže torej, da z reševanjem problemov okrog pretesnih stavb ne gre odlašati, saj se nam lahko počasnost hudo mašuje. Škofjeloški primer je dovolj poučen. Zal ni edini.

BRUC ZELENII SE PREDSTAVLJA

Ne smem pozabiti študentov, sem si rekel oni dan, med zbiranjem gradiva za tale prispevek, in jo ubral na zavod za zaposlovanje.

»Podatek o študentih? Ne, mi jih nimamo. In tudi nikjer drugod jih ne boste dobili. Registrirati vse ljudi iz določene občine, ki študirajo v Ljubljani, Mariboru ali kjerkoli že, je nemogoče. Da poskušali smo, ampak brez uspeha. Ugotovitev so bile nepopolne,« mi je rekla uslužbenka. Ne bom razlagal vzrokov in pojasnjeval, kako da nihče ne ve za prave številke. Preveč bi bilo. Raje vam predstavim enega od letošnjih brucov, enega od fantov in deklet, ki bodo čez kak mesec pomladili Ljubljano. To je Ronald Ivič, Ločan, katerega najdljše in najbolj brezskrbne počitnice v življenju se pravkar iztekajo. Letos je končal gimnazijo in bi rad postal kemijski inženir.

»Za študij kemije sem se odločil že pred dvema letoma,« pravi

»Boš zmogel?« mi uide. — »No, upam da bom. Malce me je strah, priznam, ampak to ni nič hudega.«

»Kaj pa tvoji občutki? Končal si srednjo šolo in postal zrel, kot pravijo temu.«

»Po pravici rečeno, prav nič drugače se ne počutim. Mislim sem, da bom po maturi gledal na svet z novimi očmi, pa je prav tako kot prej. Prehod iz osemletke v gimnazijo je bil zame mnogo večji korak, večja prelomnica v življenju. Kdo ve, zakaj?«

»Postajaš študent. Menda veš, kaj te čaka? Nove navede; vedno suhi žepi, čakanje na štipendijo, menza in podobne očajljivosti.«

»Za precejšen del naštetega bom jaz prikraššan. Nameravam se namreč voziti. Vsak dan.«

Ob slovesu me je zanimalo, kaj meni o »statufu« brucov, o zelencih, ki so že po tradiciji predmet zbadanja, iz katerih stare bajte na vsakem koraku zbijajo šale.

»Štosi okrog novopečenih študentov, štosi torej, ki čakajo tudi mene, so čisto lep običaj. Hec mora biti. Čez dve, tri leta se bo tako ali tako vse obrnilo. Vloge bodo zamenjane in še na misel mi ne pride, da bi svojim naslednikom kaj prizanašal,« je visokorasli, nasmejani blondinec zaključil majino debato ter hvaležno izpraznil svoj kozareček likerja. In ker kot se za študenta spodobi, ni bil likviden, sem plačal za pitek. jaz Igor Guzelj

ZEDINJENA ZVEZA PROTIFAŠISTIČNE MLADINE
JUGOSLAVIJE

CLANSKA IZKAZNICA

Markovič Marjan
12. št. 12

Kateri pokrajinski organizaciji pripada *Zveza*

slovenske mladine

Clan USAOJ - a od *24. apr. 1943*

Funkcija *inšpektor USAOJ-a Grosuplje*

v. d. Sekretar

Predsednik

Clanska izkaznica Marjana Markoviča

25 let po II. kongresu USAOJ v Drvarju

Spomini ne morejo zbledeti

Bosansko mesto Drvar ne bo nikoli pozabljeno. Ne samo zaradi velikega sovražničkovega desanta in poskusa uničiti štab s tovarišem Titom na čelu, ampak tudi zaradi mnogih pomembnih zgodovinskih dogodkov, ki so vplivali na nadaljnji potek in razmah NOB. Eden takšnih je bil II. kongres Ujedinjenog saveza antifašističke omladine Jugoslavije (USAOJ) v prvih dneh maja 1944. leta.

Zeleli smo se pogovoriti z enim od udeležencev kongresa. Našli smo **Marjana MARKOVICA**, okrožnega javnega tožilca v Kranju. Kot šestnajstletni se je s slovensko delegacijo podal na dolgo in naporno pot. Castno nalogo delegata na kongresu so mu zaupali skojevci iz Grosuplje. Ob odhodu verjetno ni vedel, kaj vse ga čaka, a vrnil se je poln doživetij, katerih ne bo pozabil. Prav gotovo ne maršala Tita, ki ga je v Drvarju prvič videl, njegovega koščenega obraza ter vzpodbudnih besed, namenjenih mladim skojevcom. Na poti v Drvar je spoznal pravo tovarštvo, junaštvo in nemajhnost svojih sovrstnikov.

»Slovenska delegacija je odšla na pot 12. aprila 1944. leta iz takrat že osvobodene Metlike. Štela je 62 mladincev in mladink. Nekateri smo predstavljali skojevske organizacije na terenu, drugi pa organizacije iz partizanskih

enot. Orožja nismo imeli, ker smo ga pustili borcem v enotah. Za vsak primer smo bili oboroženi le s pištolami in z ročnimi bombami. Spremljali pa so nas štirje dobro oboroženi partizani iz zaščitnega voda pokrajinskega komiteja Skoj. Spominjam se, da je bil odhod izredno slovesen...

Pot nas je vodila skozi Drašiče, Vivodino in Pribiče, izognili smo se Karlovcu in prečkali veliko močvirje, Dugonjička šuma imenovano. Kraji so se vrstili kot na filmskem traku. V Pokupskem so nas naložili na kamione in nas peljali do Udbine v Liki. Izkrkali smo se. Splet so nas čakali dolgi in naporni kilometri hoje. Sreča, da smo srečali mlado, a izredno hrabro in požrtvovalno Ličanko, članico skoja, ki je hodila z nami in kazala pot skoraj 20 ur. Nadaljevali smo sami in dosegli Martin Brod na sotočju Une in Unca. Tu nas je po pomoti začel obstreljevati neki ruski baljon, ki se je takrat že boril v okviru partizanskih enot. Slo je po sreči in žrtvi ni bilo. Pot se je vlekla, vlekla. Slutili smo, da do Drvarja ni več tako daleč. Srečni smo bili, ko smo zagledali Jela Gašperšiča, predstavnika SAOJ. Popeljal nas je proti Drvarju. Ustavili smo se 10 ali 15 kilometrov pred njim in čakali na začetek kongresa. Vas se je imenovala Bubuljšci. Ustaši so že poleti 1941. leta poklali vse prebivalstvo in še tri leta pozneje smo videli strahotne posledice. 30. aprila smo odrinili proti Drvarju, našemu dolgo pričakovanemu cilju nasproti...

KONGRES SE JE ZACEL

»V noči od 30. aprila na prvi maj se je začel kongres. Delegati so se zbrali v prenovljeni hali lesne industrije, kjer so pred vojno izdelovali železniške pragove. Če se prav spominjam, je manjkala le makedonska delegacija, ki zaradi borb na Kosovu ni mogla priti v Drvar. Zasedali

smo do zgodnjih jutranjih ur. Prvič v svojem življenju sem videl maršala Tita. Kakor iz kamna izklesan in resen je bil njegov obraz. Oblečen je bil v maršalsko uniformo. Njegove besede so bile velika zahvala mladini za njen prispevek v NOB in spodbuda za prihodnost. Med govorom smo ga večkrat z burnim aplavzom in vzklikanjem prekinili. Ze takrat je poudarjal pomembnost bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov. Pozdravila sta nas tudi Moša Pijade in Rodoljub Čolaković ter vodje zavezniških misij pri vrhovnem štabu. V imenu slovenske mladine je govoril Mitja Vošnjak, na govorniški oder pa sta se povzpela tudi Stane Kavčič in Rato Dugonjič. Kongres je bil končan ponoči med 2. in 3. majem. Bili smo ohrabreni. Slišali smo

za mnoga, skoraj neverjetna junaštva skojevcev, zvedeli za mladinske brigade, ki so pomagale pri žetvi v dolini Drine in za množično vključevanje mladine v NOB.

OČI SO SE NAM OROSILE

»Do Udbine smo se vračali po isti poti. Ker pa je bila takrat sovražnikova ofenziva, smo morali pot spremeniti. Umaknili smo se na planoto Plješevico. V borni koči smo našli okrog 200 starčkov, otrok in nekaj mladink, ki so se umaknili pred ustaši. Šest dni smo bili pri njih, brez hrane, brez koščka kruha. Samo odpočili smo se. Šesti dan zjutraj smo krenili. Po dveh urah hoje sta pritekli za nami dve deklici. Povedali sta, da so ustaši kmalu po našem odhodu poklali vse prebivalce borne koče na Plješevici!

Nadaljevali smo pot. Pred Slunjem smo prišli v neko vas, kjer so nas odborniki narodnoosvobodilnih odborov razdelili po posameznih hišah. Skupno s tremi tovariši sem bil dodeljen v neko hišo, kjer je prebivala mati s tremi otroki. Bili smo veseli, saj smo imeli po sedmih dneh hoje spet streho nad glavo. Takoj, ko so nas otroci zagledali, so začeli neznan-sko jokati. Nismo vedeli zakaj. Kmalu nam je bilo jasno. V vasi je narodnoosvobodilni odbor samo enkrat na dan delil hrano, in še ta je bila borna. Ko jo je mati tisti dan prinesla, so otroci spet začeli jokati. Mati jim je govorila: Deca, nemojte da plačete, prvo mora naša vojska da jede, a vi čete sačekati do sutra! Oči so se nam orosile. Zajeli smo le nekaj žlic. Bile so najbolj trpke v mojem življenju. Pozneje smo izvedeli, da so ustaši očeta teh otrok obesili na strešni žleb domače hiše. Mati ga je morala sneti in pokopati pod hišni prag...

BREZMEJNA ŽELJA PO SLOVENIJI

»Vivodina. Zagledali smo belokranjske griče in postali neizmerno veseli. Čeprav do kraja izmučeni, nam je postal korak lažji, hitrejši in trdnjši. Z zastavo in pesmijo smo vkorakali v svobodno Metliko. Bil je 6. junij 1944. leta. Za nami je bilo 800 prevojenih kilometrov. A kaj to! V sebi smo nosili veliko važnega, pomembnega, enkratnega. Vrnitev med svoje prijatelje in soborce je bila lahka in težko pričakovana!

Po pripovedovanju zapisal

J. Košnjek

napoveduje izid knjige

BOREK UKANA III. del

Najbolj brano knjigo na Slovenskem zadnjih nekaj let zaključuje avtor z boji Prešernove brigade in 31. divizije pozimi leta 1944 in spomladi leta 1945, s silovitimi spopadi Nemcev in IX. korpusa na Primorskem ter z osvoboditvijo mesta Trsta. V tem dinamičnem okviru razpleta tudi usode svojih priljubljenih junakov Ane, Primoža, Wolfa...

Naročilnica:

Podpisani
kraj, ulica

Pošta
NAROCAM ROMAN UKANA — III. del
vezava cpl. din 85,00

Naročnino bom poravnal:
a) takoj ob prejemu knjige
b) v dveh obrokih

(neustrezno prečrtaj)

Znamka
za 0,30

ZAVOD BOREC
knjigotrški oddelek

LJUBLJANA
Beethovnova 10.

Delovna skupnost podjetja
KINO SORA
SKOFJA LOKA
razpisuje delovno mesto
KNJIGOVODJE —
BILANCISTA

za nedoločen čas z nepolnim delovnim časom (2 uri dnevno). Prednost imajo nezaposleni ali delno zaposleni delavci.

Pogoji:

VSI in 3 leta prakse
ESS in 5 let prakse
Rok prijave 10 dni.

Te dni po svetu

WASHINGTON, 5. septembra — Za ugrabljenega ameriškega veleposlanika v Braziliji Brucea Elbricka so ugrabitelji zahtevali, da brazilska vlada izpusti 15 političnih zapornikov.

BEOGRAD, 6. septembra — Zunanji minister SZ Andrej Gromiko je po večdnevem obisku v Jugoslaviji odpotoval v Sovjetsko zvezo. Pred odhodom je na tiskovni konferenci izjavil, da je bila izmenjava mnenj koristna.

SAIGON, 7. septembra — Južno vietnamska vlada je sporočila, da ne bo upoštevala tridnevnega premirja, ki ga je proglasila Osvobodilna fronta ob pogrebu preminulega predsednika vlade Severnega Vietnamu Ho Si Mina.

BELFAST, 8. septembra — Z dvema napadoma v katoliškem delu mesta se je na Severnem Irskem končalo skoraj tritedensko premirje med protestanti in katoliki. Vojska in policija je okrepila žične ovire med sprtima stranema.

TEL AVIV, 9. septembra — Izraelske oklepne enote so se ponoči v varstvu mornarice in letalstva izkrcale na egiptovski obali Sueškega prekopu. Invazija na egiptovsko ozemlje je trajala 10 ur, nato pa so se Izraelci umaknili.

ADIS ABEBA, 10. septembra — V glavnem mestu Etiopije se je končala šesta konferenca voditeljev afriških držav. Udeleženci iz 41 držav so pozvali obe sprti strani v Nigeriji, naj se nehata bojevati in začneta s pogajanjmi. Razen tega so obsodili tudi nedavni izraelski napad na egiptovsko ozemlje.

BONN, 10. septembra — Potem ko so delodajalci v Jeklinah v severnem Porenju in Vestfaliji sprejeli zahteve delavcev o povišanju mezd, so se stavke delavcev prenesle tudi na Posarje, v Bremen in Osnabrück. Val spontanosti stavk naj bi bil med drugim tudi odsev nezadovoljstva delavcev do sindikatov, ki ne zastopajo dovolj odločno koristi delavcev.

KAIRO, 11. septembra — V povračilo za torkov izraelski napad na Egipt so egiptovska vojaška letala napadla izraelske položaje na Sinajskem polotoku. Kot že običajno, se podatki o izgubah v poročilih obeh strani močno razlikujejo.

Ho Si Minhova smrt je velika prelomnica ne samo v vietnamski zgodovini, ampak tudi mednarodnem komunističnem gibanju, v katerem je postal legendarna osebnost. Devetinsedemdesletni »striček Ho« je bil navzoč že pri ustanovitvi francoske KP leta 1920. Pol stoletja je sanjal o združenem Vietnamu. Te sanje so bile videti takrat prav tako utopične kakor polet na Luno — ali še bolj. Francija je bila trdno zasidrana v Indokini in celo po zmagi nad Japonsko se je moral Ho Si Minh s svojimi borci krvavo bojevati, da so se uresničile njegove sanje v severnem delu nekdanje francoske Indokine.

Septembra 1945 je razglasil Demokratično republiko Vietnam, toda šele s francoskim porazom pri Dien Bien Fuju je dežela postala neodvisna. Malokateri narod na svetu je bil tolikokrat sramotno prevaran in izigran in malokateri narod se je moral tako krvavo bojevati za svojo neodvisnost.

V tem boju je »Striček Ho« postal legendarna osebnost, ko je Leonid Brežnev še kot študent proučeval kmetijstvo v Ukrajini, se je Ho seznanjal z Leninom in Trockim v Moskvi. Ko je bil Mao Ce Tung še neznan pokrajinski

Ho Ši Minh

komunistični funkcionar, je bil Ho Ši Minh pomembna osebnost v mednarodnem komunističnem gibanju. In ko so pomorskega podoficirja Richarda Nixona demobilizirali, se je Ho Ši Minh pogajal z de Gaulleom o neodvisnosti svoje domovine.

Ho Ši Minh je združeval v sebi privrženost marksistični etiki in ljubezni do domovine. Politično pravijo temu nacionalizem in njegovo gibanje je bil obrez dvoma nacionalno v tem smislu, da je prav tako kot kitajsko zraslo na domačih tleh. Bil je odločen zagovornik revolucije a je bil hkrati predvsem realističen operativec in praktik, manj teoretik.

Zanimivo je, da je njegova smrt sprožila neprimerno več komentarjev in ugibanj o nadaljnjem razvoju v zahodnem, nekomunističnem svetu, predvsem v ZDA, kakor v komunističnem.

Za Severni Vietnam in potemtakem tudi za Ho Ši Minha so težave izvirale ne samo iz vmešavanja ZDA v Južnem Vietnamu, bombardiranja in drugih ameriških akcijah, ampak tudi iz nasprotij v komunističnem svetu, predvsem med ZSSR in LR

Kitajsko. Njegov ugled je bil tolikšen, da sta morala računati nanj tako Moskva kakor Peking. Predvsem pa spoštovati njegovo neodvisnost, saj je znano, da je Ho Ši Minh vselej odklanjal kakršne koli tuje čete, ki bi utegnile priti na pomoč Severni Koreji.

Ho Ši Minh je bil že nekaj tednov hudo bolan. Zato so njegovi nasledniki gotovo pripravili politični in vojaški načrt za nadaljnjo konfrontacijo z ZDA tako v Zenevi kakor na bojišču, če bi bilo potrebno. Za njim je ostala »velika četverica«: ministrski predsednik Fam Van Dong, sekretar partije Le Duan, predsednik skupščine Truong Čin in obrambni minister Vo Ngujen Giap, zmagovalec pri Dien Bien Fuju in utemeljitelj gverilskega vojskovanja v Vietnamu. Iz Hanoija že prihajajo napovedi o kolektivnem vodstvu. Če pa bo katera izmed teh osebnosti le prevzela vodstvo, jo bo zelo verjetno z Ho Ši Minhovo odobritvijo.

Zanimivo je, da po Ho Ši Minhovi smrti številni ameriški komentatorji pozivajo

predsednika Nixona, naj sproži veliko »pobudo«. Marksikateri komentator razmišlja tako kakor Joseph Kraft v »Herald Tribune«. Po Ho Ši Minhovem odhodu bo Severni Vietnam postal podrejen v spopadu med Mosko in Pekingom. S tem se bo položaj Hanoja oslabil in zato bo Severni Vietnam še manj sposoben in voljan, da popušča ameriškemu pritisku. »Pobuda bo morala biti o »ZDA«, piše Kraft. »... Nixon bi moral zagrabiti priložnost. Drugič v svoji karieri se mu je ponudila druga priložnost. Zdaj ima priložnost priti na dan z velikodušnimi predlogi in zdaj bi lahko prenehal biti nedostopen... Priložnost ima tudi, da izkoristi možnosti, ki jih je zamudil, ko je postal predsednik.«

Ljudje in dogodki

»V taborišču Aichach sem bila le številka 659/44...«

Preteklo nedeljo se je v Kamniku zbralo 90 nekdanjih internirank izmed 146, kolikor so jih leta 1944 iz begunjskih zaporov prepeljali v nacistično taborišče Aichach blizu Augsburga na Bavarskem. Med omenjenimi zapornicami z Jesenic, Bleda, iz Radovljice, Skofje Loke, Kranja, Sendvida in Kamnika je bila tudi Milena Bizjak iz Kranja, katero smo ob tej priložnosti zaprosili za razgovor.

»17. aprila 1944 so naju skupaj z bratom aretirali v Kranju. Bila sem aktivistka, izdal pa me je eden izmed naših, ki je prestopil na stran gestapa. Najprej sem bila zaprta v Kranju in po enotedenskem zasliševanju na gestapu so me prepeljali v begunjske prostore. Takrat je bil v tej kaznilnici zelo strog režim, zapornice pa smo morale delati po kaznilnici, včasih pa tudi v delovnih skupinah po okoljskih poljih. 11. maja 1944 so me obsodili na dve leti zapore. Izmed 146 zapornic, kolikor so nas nekaj mesecev kasneje prepeljali v taborišče Aichach blizu Augsburga, nas je bila večina obsojenih od dveh do 20 let zapore, tri pa na smrt, vendar so jim kasneje znižali

kazen na dosmrtno ječo. Spominjam se dneva, ko so nas odpeljali v Nemčijo. Že zgodaj zjutraj so nas zaprli v posebno sobo, vzeti smo smeje le svojo prtljago in ko so nas 15. avgusta zjutraj odpeljali s kamioni na železniško postajo v Lescah, je sekretar begunjske kaznilnice dejal: »Zapomnite si, da ste bile v primerjavi z drugimi taboriščji v Begunjah v letovišču.«

Milena Bizjak je med drugim povedala, da je bila njihova soba ravno pod mučilnico in so tako skoraj vsako noč poslušale krike zapornikov, ki jih je gestapo mučil. Pri mučenju se niso preveč ozirali na to, ali je zapornik moški ali ženska.

IN ZA NAMI SO SE ZAPRLA TABORIŠČNA VRATA

Iz Lesca so se v Aichach vozile ves dan in vso noč v živinskih vagonih, ki so bili tako polni, da še sedeti niso mogle.

»Po prihodu na taboriščno dvorišče se nas je vseh polotil čuden občutek, ko smo zaslišale, da so se taboriščna vrata zaprla za nami. Pobrali so nam vso prtljago in obleke in dobile smo črne obleke z rumenimi trakovi na

desnem rokavu. Od tega trenutka dalje nisem več bila Milena Bizjak, temveč le številka 659/44. Vsaka izmed zapornic je imela svojo celico, kasneje pa smo bile v tem zelo ozkem prostoru po tri ženske. Medtem ko smo morale v začetku plesti nogavice in rokavice, so nas kasneje poslali delat na polja. Zaradi slabe hrane — zjutraj črna voda in 12 dekagramov kruha za ves dan, smo bile vse izčrpane in sploh nismo mogle delati. Septembra so nas poslali v tovarno, oddaljeno 25 km od Aichacha, kjer smo delale municijo za flake. Že tako smo bile jezne zaradi slabe hrane, zato smo se odločile, da bomo sabotirale municijo. In lahko rečem, da se nam je to dostikrat posrečilo.«

BOMBARDIRANJE NAS JE ZATEKLO OB SLADKORNIM PESI

»V začetku leta 1945 smo spet delale na poljih. Nekega dne so področje, na katerem smo delale, napadla zavezniška letala. Drobcji bomb so padali prav blizu nas, zato smo se razkropile na vse strani. Jaz sem se še z dvema kolegicama zatekla za velik kup. Kasneje smo ugotovile,

da je v tem kupu polno sladkorne pese. Lahko si mislite veselje ob tem odkritju in kako smo si jo privoščile z našimi praznimi želodci.

Ne vem, kako bi končala, če 9. maja 1945 ne bi prišli do našega taborišča ameriški vojaki. Takrat je na bližnjem cerkvenem zvoniku zaplapolala bela zastava in vedeli smo, da je trpljenja konec. Vendar smo se nekoliko ušte-li. Čeprav so 10. maja odpri celice, smo bili še tri dni brez hrane. V nekem zbirnem centru v Augsburgu, kamor so nas kasneje prepeljali, smo naleteli na pristaše kralja Petra, ki so nas hoteli prepričati, naj se ne vrnemo v domovino. Na vso srečo jim nismo zaupale in smo nato sredi julija 1945 končno le prišle spet domov.«

Podobnih resnic o nacističnih taboriščih bi najbrž od vsake izmed nekdanjih zapornic, ki so se pred dnevi po 25 letih spet zbrale, lahko slišali še več. Vse bi pomenile težko obsodbo neke vojne, vojne ki od današnjih dni še ni preveč oddaljena. In vse so si edine v ugotovitvi, da tako težkih dni ne bi nikomur privoščile. Vili G.

OBLEGANJE LENINGRADA

6. nadaljevanje

Lakoto so skušali potešiti z vsemi sredstvi. V stanovanjih so trgali tapete in odpraskali lepilo, ki je bilo, kot so dejali, narejeno iz krompirjeve moke. Mnogo jih je bilo, ki so pojedli vse, lepilo in papir. Na cestah si vedno redkeje videl psa ali mačko.

Pavlov, referent za prehrano, je skušal najti vse mogoče vire prehrane. Iz pogorelih Badajevskih skladišč je izkopal 900 ton sladkorja in 1000 ton ožgane moke. Kot dodatek h krušni moki je uporabil 8000 ton slada iz zaprtih pivovarn. Zaplenil je tudi 5000 ton ovsu — konji so bodisi poginili ali pa so jih zaklali. Leningrajskim znanstvenikom se je posrečilo napraviti užjtno celulozo, ki so jo pridobili iz žaganja. Te živilske celuloze so med obleganjem porabili 16.000 ton, večinoma kot dodatek h krušni moki.

Živila so dovažali sicer tudi z ladjami in tovornimi čolni po Ladoškem jezeru, vendar je bila ta oskrbovalna pot zelo nezanesljiva. Prvih 30 dni je dobil Leningrad le 9800 ton živil, pri tem pa je oktobra potreboval samo moke na dan 1100 ton. Prevoz je trajal 16 ur in nemški bombniki so prežali ko jastrebi. Do začetka novembra so od 49 tovornih čolnov potopili 42. V skladiščih na drugem jezerskem bregu so se kopičile ogromne zaloge, ki bi jih nujno potrebovali.

Strinajstega oktobra je v Leningradu padel prvi sneg. Prej je bil tak dan v mestu vedno praznik, zdaj pa so s strahom mislili na zimo.

Približal se je 7. november, po pravoslavnem koledarju. 25. oktober, dan Oktobrske revolucije. Ta dan so v mirnih časih praznovali z dobrim kosilom, vinom in vodko. Pavlov je izdal za ta dan posebne doklade — za otroke čašico kisle smetane in nekaj žlic (100 g) krompirjeve moke, za odrasle po 5 vložnih paradiznikov in za nekatere pol litra vina. Ko so ženske stale v vrsti na Vasiljevskem otoku in čakale na vino, je sredi mednje tresčila granata in jih nekaj raztrgala. Očividno je z grozo gledal, kako so ostale mirno preplezale trupla in se znova postavile v vrsto.

Mraz in tema — ti dve besedi sta se venomer vračali v vseh poročilih ob 24. obletnici Oktobrske revolucije. Na Nevskem prospektu so hiteli ljudje, ne mence se za granate in snežni metez, k Nevl,

prebijali led na njej, da bi lahko zajeli vode.

Osmega novembra so Nemci zavzeli železniško vozlišče Tihvin in s tem presekali železniško progo, po kateri so dovažali živila, namenjena za prelaganje v čolne na Ladoškem jezeru. Naslednje, še svobodno pristajališče, je bilo malo, 100 km vzhodno od Tihvina, ležeče Zaborje, od katerega pa do 200 km oddaljenega jezera ni bilo niti gozdnih poti.

13. novembra so v Leningradu znižali obroke kruha za delavce na 300 g, za ostale na 150 g dnevno. Po zračni zvezi, ki so jo osnovali 16. novembra, je prispelo iz Moskve vsek dan nekaj ton živil, kar pa ni zadostovalo niti za posadko (na fronti so vojaki dobivali dnevno 1/2 kg kruha, v zaledju 30 dkg). 26. novembra so spet znižali dnevne obroke kruha na 250 g za delavce in za ostale na 125 g.

Za tisoče je bila to smrtna obsodba. Po neki cenitvi je pri tem obroku umrla polovica prebivalcev za lakoto.

POT ŽIVLJENJA — POT SMRTI

Edino upanje je bilo sedaj še jezero Ladoga. V obrambnem svetu so vsako jutro najprej pogledali na toplomer. Kakor hitro bi namreč jezero zamrznilo, bi lahko začeli s prevažanjem živil, ki so bila nakopičena na onstranski obali, po ledu.

Jezero Ladoga je največje sladkovodno jezero v Evropi, v podolžni smeri od severa proti jugu meri nad 200 km, v vzhodno-zahodni smeri pa 130 km. V Schlüsselburškem zalivu, ki je Leningradu najbližji, zamrzne redko pred sredo novembra, včasih pa celo šele januarja. Potem pa postane led debel 1 m ali celo poldrugi. V načrtu so imeli najprej ledeno cesto prek zaliva, dolgo okrog 30 km.

Drugi teden v novembru so javljala izvidniška letala, da se je začel tvoriti led, 15. novembra pa je končno začel briti tako težko pričakovani sever, ki je obetal mrz in pospešene zamrzovanja. Dva dni nato so okrog osme ure zjutraj odšle na led prve čete. Nosile so bele zaščitne obleke, rešilne pasove in ljudje so hodili v navezah. Led je bil debel šele 10 cm in jih je torej ravno še nosil. Vsakih 100 m so zataknili v led kol z zastavo in tako označili cesto. Na pol poti so naleteli

na odprto vodo, ki so jo pa obšli v loku proti severu. Drugo obrežje so dosegli šele kasno po polnoči. Za njimi pa je led naglo postajal debelejši in odprta mesta so se hitro zapirala. Temperatura je medtem zdrknila na 13 stopinj pod ničlo.

20. novembra je nato krenila iz Leningrada prva kolona prek ledu, ki je bil sicer šele 18 cm debel, vendar niso mogli dlje čakati, vsaka ura je bila dragocena, zalog v mestu je bilo komaj še za dan, dva. Kolona konjskih sani je bila dolga 8 km. Polovica voznikov ni znala ravnati s konji, ki so bili samo še kost in koža in so komaj še vlekli prazne sani. Zobi zanje niso imeli. Mnogo voznikov je delilo svoj borni kruhek z živalmi. Šele naslednjega dne v temnih jutranjih urah se je vrnila kolona in pripeljala nekaj ton živil. To je bil 83. dan obleganja. Zaenkrat je moralo ostati pri saneh s konjsko vprego, za tovornjake je bil še pretentak. Stevilo sani so pomnožili na 1100, vendar na posamezne sani zaenkrat niso mogli naložiti več kot 90 kg. Tako je bilo tisto, kar je prišlo v Leningrad, kakor kaplja na razbežjen kamen.

22. novembra so prvič poskusili prevoz s kamioni. V celoti jih je bilo 60. Na ledu so vpeljali cestno službo, s sanitejci, vodiči, avtomehaniki in polgalci mostov, ki so prek razpok v letu in prek šibkih mest polagali debele plohe. Kmalu je bilo na ledeni cesti zaposlenih nič manj kot 19.000 ljudi. Toda tudi izgube so bile hude. Cesto so neprenehoma napadali nemški letalci in pri kilometru 9 so se tovornjaki nenadoma udrli in potopili.

Še večje pa so bile izgube na 350 km dolgi obvozni cesti, ki so jo po padcu Tihvina zgradili od Zaborja do luke Novaja Ladoga, izhodišča mnogo daljše ceste po ledu. V treh dneh je tu na enem samem odseku, kjer je peljala cesta skozi gozd in močvirja, obstalo nad 350 tovornjakov v močvirju in znežnih zametih. Izgube po gozdovih in močvirjih so končno narasle na prek 1000 kamionov.

Kljub vsem tem ogromnim naporom in izgubam je dovoz živil ostajal daleč za potrebami mesta. Od 23. do 30. novembra je prišlo komaj 800 ton moke v Leningrad, medtem ko bi je dnevno potrebovali pri skrajni štednji 510 ton. Kljub dovozu prek jezera Ladoga, je moralo mesto umreti od lakote, le nekoliko počasneje. Na cestah so bili prestresljivi prizori vedno pogostejši: svojci so na otroških sankah vozili v rjuhe zavita trupla. (Rakev ni bilo. ves les so pokurili). Novembra je podleglo lakoti 11.000 Leningrajčanov, decembra 52.881.

Ugodnosti za cigane

Evropski svet v Strasbourgu, v katerega je včlanjeno 18 držav, bo na sestanku še v tem mesecu po vsej verjetnosti sprejel resolucijo o ciganih. Ta resolucija ciganskih pravic, kot jo imenujejo, zahteva med drugim, da v državah članicah sveta zgrade za cigane posebne kampe s tekočo vodo, elektriko in vsem potrebnim za udobno življenje. V takih kampih naj bi cigani ostajali tako dolgo, dokler ne bi njihovi otroci dosegli vsaj najosnovnejšo izobrazbo.

Po ocenah je v deželah zahodne, severne in južne Evrope okoli 300.000 ciganov, ki so večinoma nepismeni. Še danes so cigani večinoma nomadi. Vendar pa je vse manj prostorov, kjer lahko prebivajo in vse manj dela, s katerim se lahko ukvarjajo — kotlarstvo, pletenje košar, igranje in podobno. Evropski svet trdi, da tatvine niso noben poseben problem med cigani. Nepridipravov je med njimi prav toliko kot v vsaki drugi skupini tri sto tisoč ljudi.

Coca-cola tudi v ČSSR

Neko češkoslovaško podjetje prehrabene industrije je podpisalo pogodbo z ameriškim proizvajalcem coca-cole, da bodo začeli tudi na Češkem proizvajati to po vsem svetu znano pijačo. Podjetje Fruto bo letno napolnilo 18 milijonov steklenic te pijače, sirup za izdelovanje coca-cole pa bodo kupovali v italijanski podružnici.

V restavraciji

Gost: Kaj imate?

Natakar: Našeste jedila, med drugimi tudi kurjo obaro in postrže z njo gostu.

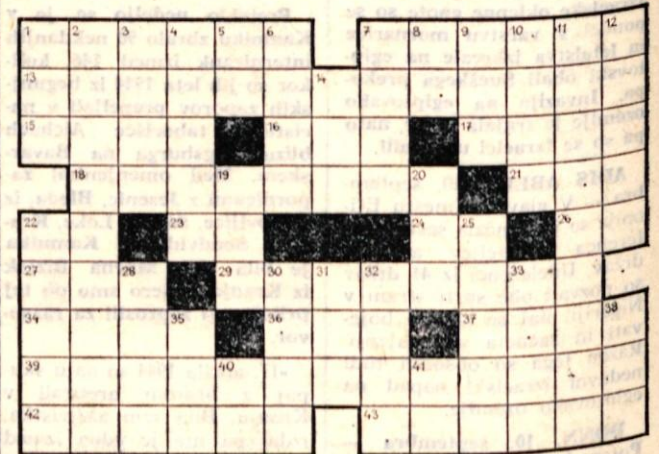
Gost: Kje je kura?

Natakar: Oprostite, ali ste že kdaj jedli francosko solato?

Gost: Seveda, večkrat.

Natakar: Pa ste mogoče že kdaj v njej dobili Francoza?

Vodoravno: 1. toženje (zlasti se je to dogajalo med vojno), 7. industrijsko mesto v Nigeriji, 13. večji kraj pri Bledu (dve besedi), 15. ime sovjetskega skladatelja Hačaturjana, 16. darilo, 17. Aškerčeva socialna pesem, 18. določanje vrednosti, 21. trenje, 22. kratice avtorja romana »Tihl Don«, 23. kemični znak za kobalt, 24. osebni zaimek, 26. 9. in 15. črka abecede, 27. lijak, 29. vrsta srbske jedi, 34. moško ime, 36. debela palica, 37. fizični stroj človeka, 39. ime in priimek narodnega heroja, komandanta I. grupe odredov, padel septembra 1942 (part. ime Gorenjc), 42. žensko ime, 43. staroindijansko ljudstvo v Mehiki.

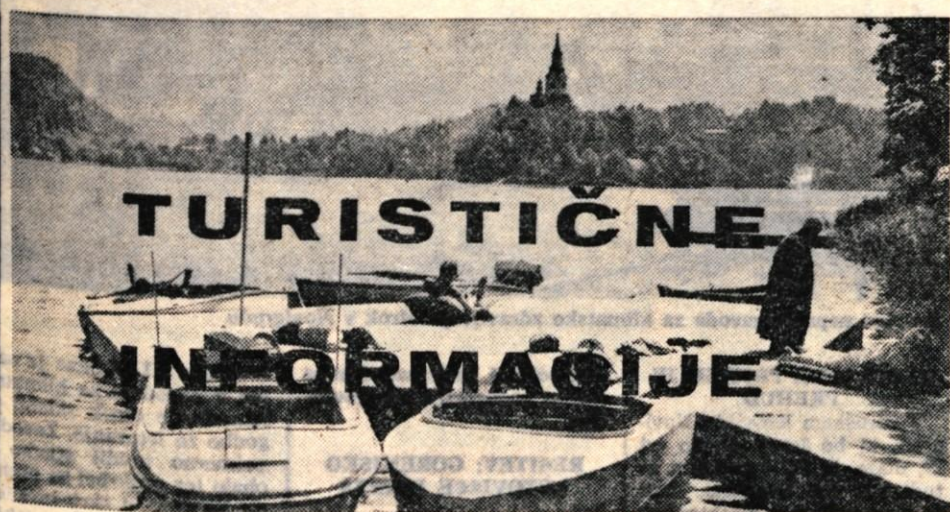

Navpično: 1. eden in drugi, 2. proslavljeni komandant v oktobrski revoluciji, danes upokojeni maršal ZSSR (Kliment), 3. moško ime, 4. vol določene barve, 5. dva soglasnika, 6. pogani, 7. ribja jajčeca, 8. kemični znak za barij, 9. ime zunanega ministra Izraela, 10. angleški muzikolog in glasbeni kritik, univ. prof. na Kings College v Cambridgeu od 1926 — 1941 (Edward, 1876 — 1957), 11. zapit človek, 12. levi pritok Donave v Avstriji blizu Linza, 14. produkt čebel, 19. romanska nikanica, 20. majhna vojaška enota, 22. okrašene smreke, ki jih postavljajo ob slavnostnih prilikah, 25. načrt, nekoliko poškodovan, 28. prostor v stanovanju, 30. glavno mesto Gane (naša pisava), 31. velike kače (udavi), 32. žensko ime, 33. povečevalno steklo (množ.), 35. bolezen kože, 38. organ vida, 40. dva soglasnika, 41. kratica za »ozioroma«.

Pravijo

Kje dobiti cement? To je zdaj vprašanje.

INFORMAZIONI TURISTICHE

FREMDEXVERKEHRSNACHRICHTEN

● V Bohinju je dovolj prostora v vseh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Samo Mladinski dom bo zaseden od 11. do 13. septembra in 16. in 17. septembra, hotel Triglav bo zaprt od 15. septembra dalje, hotel Bellevue pa od 20. septembra dalje. Žičnica na Vogel ne obratuje.

● Na Bledu je dovolj prostora v vseh hotelih in v zasebnih turističnih sobah.

● Na Jesenicah in povsod v okolici je povsod še prostor.

● Dovolj prostora je pri zasebnikih in v zasebnih gostilnah v Ratečah. V penzionu Gorenjska je še prostor, rezervacije pa sprejema Počitniška skupnost Alpe-Adria v Ljubljani.

● Dovolj prostora je v Domu v Planici, planinska kočica v Tamarju pa je stalno oskrbovana.

● V Trziču, Podljudelju in na Ljubelju je povsod še dovolj prostora. Žičnica na Zelenico redno obratuje.

● V Kranju je dovolj prostora v obeh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v Domu na Joštu, v hotelu na Smarjetni gori, na Jezerskem, na Krvavcu in v Naklem. V Preddvoru je prostor v Gradu Hrib in pri zasebnikih. Dovolj prostora je tudi v domu Kokrškega odreda na Kališču. Žičnica na Krvavec redno obratuje.

Letno kopališče v Kranju je zaprto, zimsko kopališče pa je odprto vsako sredo, četrtek in petek od 15. do 19. ure, vsako soboto od 9. do 19. ure in vsako nedeljo od 7. do 19. ure.

Prireditve

● Turistično društvo v Bohinju priredi 21. septembra ob 11. uri tradicionalni kravji bal.

● Planinsko društvo Jesenice prireja na dan planincev dne 14. septembra izlet na Rožco in Golico. Odhod je ob 7. uri z avtobusne postaje na Plavžu. Prijave sprejema

v majo v društveni pisarni TVD Partizan do 13. septembra. Košarkarski klub Jesenice prireja 21. septembra ob 13.30 tombolo; glavni dobiček je osebni avtomobil zastava 1300.

● Planinsko društvo Križe pri Trziču priredi v nedeljo, 21. septembra, ob 11. uri na Kriški gori gamsov bal.

● Na dan planincev priredi Planinsko društvo Kranj v nedeljo, 14. septembra izlet na Kališče pod Storžičem. Odhod iz Kranja je ob 6.25. Pred domom Kokrškega odreda na Kališču bo ob 11. uri kratek kulturno-zabavni program, nato pa planinsko rajanje.

XV. kravji bal v Bohinju

V nedeljo, 21. septembra, bo v Bohinju petnajsti kravji bal. To tradicionalno jesensko prireditev bo tudi letos v Ukancu za hotelom Zlatorog pripravilo Turistično društvo Bohinj.

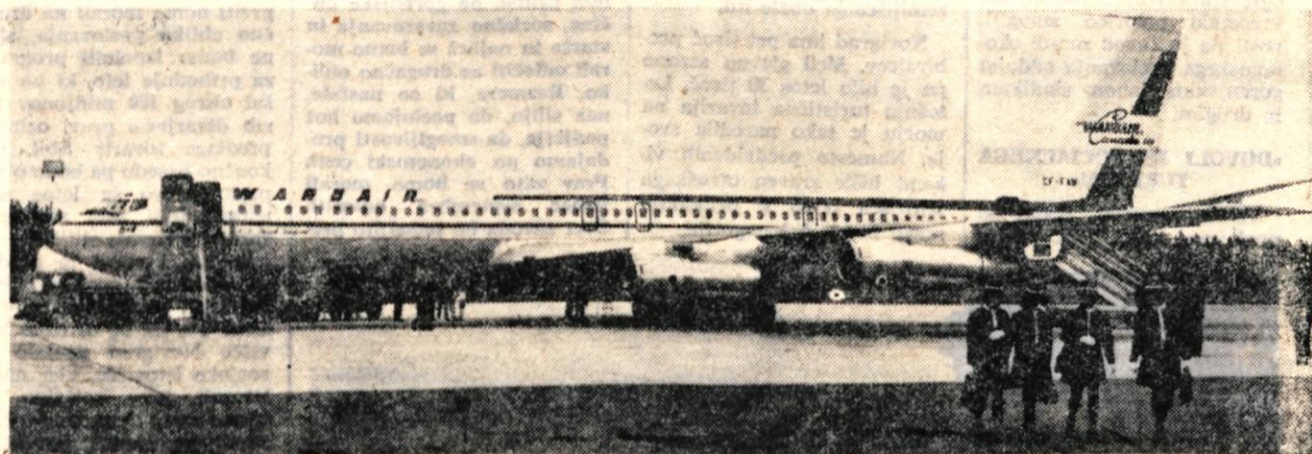
Prireditve se bo začela v nedeljo ob 11. uri s prihodom planšarjev in majerjev. Že uro pred pričetkom pa bo nastopila godba iz Gorij v narodnih nošah. Tako kot leta poprej pa bo tudi tokrat obiskovalce zabaval ansambel Veseli planšarji.

Turistično društvo Bohinj se za letošnji XV. kravji bal še posebno skrbno pripravlja. Tako bodo poskrbeli za parkirni prostor in različne specialitete na prireditvi. Predlagajo tudi, da ta dan obiskovalci pridejo v Bohinj že v zgodnjih dopoldanskih urah ali pa celo že dan poprej. V hotelih bo namreč prostora dovolj, le-ti pa bodo poskrbeli tudi za ples in razvedrilo. Žičnica na Vogel ta dan ne bo obratovala, ker bo do 20. decembra v popravilu. A. Z.

14. september — dan planincev

Na največji planinski praznik DAN PLANINCEV — 14. SEPTEMBER, ki ga bodo slovenski planinci letos prvič praznovali, se tudi na Gorenjskem že dalj časa mrzlično pripravljajo. Vsa planinska društva na Gorenjskem: Bled, Bohinjska srednja vas, Dovje-Mostrana, Gorje, Gozd-Martuljk, Javornik-Koroška Bela, Jesenice, Kranj, Kranjska gora, Križe Radovljica, Škofja Loka, Trzič, Zelezniki, Ziri in Jezersko bodo nocoj (v soboto) pripravila in zakurila točno ob 19.30 na stotine kresov po vseh gorenjskih vrhovih. Gorenjskim planincem pa se bodo pridružila še planinska društva Ljubljana matica, Hidromontaža Ljubljana in Zelezničar Ljubljana, ki imajo na območju Triglava, Komne, Vogla in Vogarja svoje planinske postojanke. Toliko kresov kot jih bo tokrat zagoreto na naših vrhovih, jih do sedaj še ni bilo. Ta dan bo-

do planinska društva izkoristila in popeljala v naše gore čim več ljubiteljev planin in narave, od najmlajših do najstarejših, poskusili pa bodo zavzeti čim več vrhov, znanih in privlačnih pa tudi takih, ki do sedaj niso bili toliko obiskani oziroma manj znani. Planinci bodo tokrat tesno povezani tudi s taborniško organizacijo, počitniško zvezo, šolami, pripadniki JLA in drugimi, tako da bi bila množičnost resnično vsestransko prisotna. Društva pa bodo poskrbela, da bodo vse postojanke za ta dan kar najbolje pripravljene in zložene s hrano in pijačo ter da bodo nudila zadostno število prenočišč. Poskrbela bodo tudi, da se bodo udeleženci teh pohodov in praznovanja kar najbolje počutili. Praznovanje bo ob vsakem vremenu. Ob tem prazniku želimo tudi mi planinci kar največ uspehov in veselega razpoloženja. -an

V torek je bil na brniškem letališču velikan med letali: težak 141.600 kg, 1000 km na uro, sprejme skoraj 200 potnikov.

Transturist hoteli Transturist hoteli Transturist hoteli

TRANSTURIST

— Hoteli Bohinj — Bohinj

Obiščite DANCING BAR.

Vsak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje v Hotelu JEZERO v Bohinju igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu.

izkoristite prijetno vožnjo PO NOVI CESTI BLED — BOHINJ

Sprehod po istrski obali

Novigrad v prihodnje gorenjsko letovišče?

Med najinim kratkim sprehodom ob istrski obali sva se najprej ustavila v Novigradu oziroma Pineti, kjer je otroško letovišče Zavoda za klimatsko zdravljenje otrok Kranj; razen tega pa imajo tukaj domove še nekatera druga slovenska podjetja.

Otroško letovišče Pineta — Novigrad je bilo zgrajeno 1963. leta. Denar so prispevala gorenjska podjetja oziroma gorenjske občine. V njem je tristo postelj za otroke in 82 za člane gorenjskih organizacij zveze borcev. Letovišče vodi Zavod za klimatsko zdravljenje otrok, ki se je do 1965. leta imenoval Center za pionirska letovanja, po tem pa se je preimenoval v Zavod. Od 1966. leta naprej, ko so bili tovrstni zavodi oziroma zdravilišča ukinjena, pa posluje za dobro voljo gorenjskih občin in komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj.

Kljub zakonskim spremembam, ki so Zavod za klimatsko zdravljenje otrok leta 1966 postavile na samostojen ekonomski izračun, so letovišče zadnja tri leta do polovice napolnili zdravstveno ogroženi otroci z Gorenjske. Preostalo polovico zmogljivosti pa je Zavod zaradi ekonomskega poslovanja oddajal gorenjskim članom sindikata in drugim.

»DOVOLJ JE SOCIALNEGA TURIZMA!«

Toliko za uvod. Sedaj pa pogledimo, kako je z našim

socialnim oziroma sindikalnim turizmom ob istrski obali. Prav zato sva se namreč s tovarišem Kalanom tudi odločila, za ta kratek sprehod.

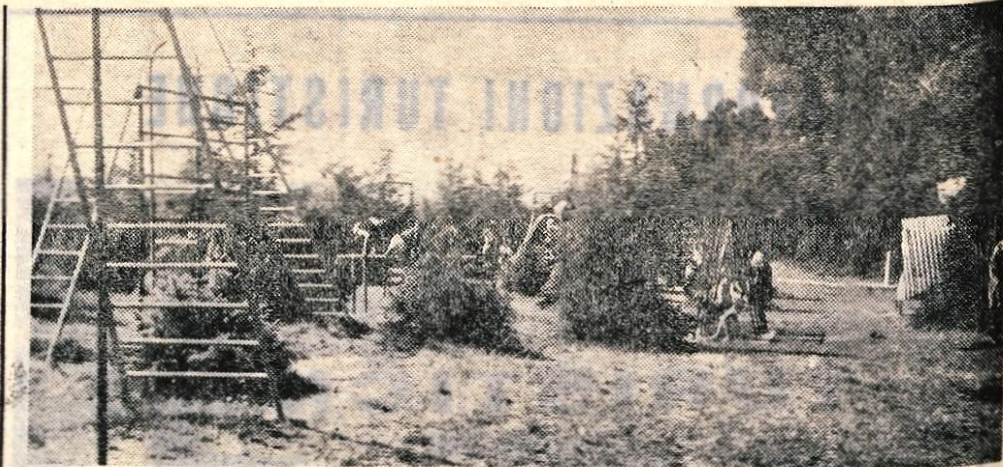
Kot strela z jasnega je letos presenetila izjava predsednika Turističnega biroja v Novigradu. Takole pravi (in to ni samo njegovo mnenje, ampak že odločitev vodilnih obalnih mož): »Dovolj imamo socialnega turizma. Naša perspektiva je v inozemskem turizmu in to bomo tudi podpirali!«

Im kaj pomeni ta izjava? Vsi slovenski počitniški domovi v Novigradu oziroma Pineti so se letos znašli v neprijetnem položaju. Odločitev obalnih občin se je namreč pokazala v turistični taksii, ki je bila tokrat enaka za domače in tuje goste, povečala se je cena za kubični meter vode, podražil odvoz smeti in elektrika. Otroško letovišče je moralo samo za de-ratizacijo in dezinfekcijo objektov letos odšteti milijon starih dinarjev. Za lažjo primerjavo le še to, da so morali za rast 12 dreves pred hišicami zveze borcev odšteti 60 tisoč starih dinarjev; da ne govorimo o znesku, ki so ga morali odšteti za uporabo zemljišča in obale itd.

Novigrad ima pet tisoč prebivalcev. Med glavno sezono pa je bilo letos 30 tisoč. Letošnja turistična invazija na morju je tako naredila svoje. Namesto predvidenih vikend hišic zraven otroškega letovišča bodo v prihodnje rasli hoteli A kategorije.

Tekstilindusovo kopaljšče v Novigradu

Sportne naprave zavoda za klimatsko zdravljenje otrok v Novigradu

EKONOMSKI PRITISK JE PREHUD

V otroškem letovišču Novigrad, ki bo letos odprto od 29. maja do 17. septembra in tudi ves čas zasedeno, smo se pogovarjali z direktorjem Zavoda za klimatsko zdravljenje otrok Kranj, tov. Markom Sbilom.

»V Novigradu se je pred tremi leti začel razvijati zdravstveno-rekreacijski turizem. Do letos smo skupaj z gorenjskimi občinami, komunalnim zavodom za socialno zavarovanje, zdravstvenim centrom, starši in sindikati uspeli letovišče napolniti in tako zagotoviti pozitivno poslovanje. V prihodnje pa sedanjega pritiska prav gotovo ne bomo zmogli. Trenutno namreč znaša dnevna obveznost letovišča ob polni zasedenosti za vsakega gosta 1400 starih dinarjev. S tem pa smo plačali šele vse dajatve in gostu nismo dali še ničesar. Zaradi tolikšnih obveznosti bi morali prihodnje leto ustanovitelji zagotoviti okrog sto milijonov starih dinarjev, da bi bil končni rezultat poslovanja ugoden.

To pa bo prav gotovo prehud pritisk na gorenjske občine, socialno zavarovanje in starše in najbrž se bomo morali odločiti za drugačno obliko. Razmere, ki so nastale, nas silijo, da poslušamo kot podjetje, da zmogljivosti prodajamo po ekonomski ceni. Prav zato se bomo morali konec septembra odločiti. Svet zavoda bo temeljito pre-

učil položaj, ki je nastal in se potem pogovoril z ustanovitelji.«

RESITEV: GORENJSKO LETOVIŠČE PINETA

Ko je bilo letovišče zgrajeno, je bilo vredno 364 milijonov starih dinarjev. Danes je ta objekt vreden že prek milijardo in pol starih dinarjev. Zato bi bila odločitev, da vse zmogljivosti v Novigradu prodajo, najbrž precej kratkovidna. Treba se bo pač prilagoditi in poiskati najustreznejšo rešitev.

To, da bo Zavod za klimatsko zdravljenje otrok moral v prihodnje poslovati kot podjetje (in najbrž tudi spremeniti sedanje ime) je že skoraj povsem jasno.

»Mi bomo prodajali zmogljivosti. Vendar menim, da zato ne bi smeli biti prikrajšani otroci, tisti, ki so do sedaj prihajali na zdravstveno letovanje. Spremenil se bo najbrž le odnos. Kdor bo pač hotel letovati v Novigradu oziroma organizirati letovanje (zdravstveni center, občina, sindikat itd.), bo povedal svoje zahteve, mi pa bomo povedali ceno. Skratka, preiti bomo morali na drugačno obliko poslovanja, sicer ne bomo izpolnili programa za prihodnje leto, ki bo znašal okrog 180 milijonov starih dinarjev,« pravi oziroma predlaga tovariš Sbil. (Do končne besede pa bodo o tem prav gotovo še letos rekli ustanovitelji, svet zavoda in razne strokovne službe).

In kaj pomeni ta predlog za prihodnji socialni, sindikalni ali pa zdravstveni turizem? To, da bo otroško letovišče Novigrad postalo gorenjsko letovišče, kjer naj bi letovali tako socialno kot zdravstveno ogroženi člani sindikata, otroci, borci, gorenjske družine itd.

USPEL POSKUS S SKUPINO PARAPLEGICARJEV

V upravi letovišča pravijo, da takšen način poslovanja v prihodnje pravzaprav ne bi bil nič posebnega. Pod takšnimi pogoji je namreč v domu letos že letovala skupina 40 paraplegičarjev — invalidov z najbližjimi spodnjimi udi. Zavod za rehabilitacijo

invalidov z Ljubljane je namreč z Zavodom za klimatsko zdravljenje otrok sklenil pogodbo za letovanje. Zavod je primerno uredil stavbo in obalo ter poskrbel za prehrano, za nego in skrb invalidov pa so skrbeli strokovnjaki iz zavoda za rehabilitacijo.

Ko smo se o tem prvem poskusu pogovarjali z vodjo skupine dr. Grobelnikovo, je dejala, da so s takšnim načinom dogovarjanja zelo zadovoljni in da bodo najbrž prihodnje leto tovrstno zdravljenje še povečali.

Podobno nam je odgovoril tudi dr. Gregorčič (mlajši) iz Srednje vasi (Skofjeloška občina), ki je prav takrat skrbel za zdravstveno varstvo otrok v letovišču.

»Menim, da bi bil takšen — pogodbeni odnos, celo boljši od sedanjega načina. Zdravniki bi odbrali otroke za letovanje, zdravstveni center bi povedal zahteve in poskrbel za zdravstveno varstvo, zavod za klimatsko zdravljenje otrok pa ceno.«

TUDI DRUGI DOMOVI SE PRILAGAJAJO

Podobna slika se nam je kazala tudi v drugih počitniških domovih v Pineti. Tako so se z nekaterimi ekonomskimi težavami letos srečali tudi v domu oziroma hišicah kranjskega Tekstilindusa.

Ceprav smo predvsem skrbeli za letovanje članov kolektiva, smo morali nekajkrat popustiti pred navalom tujih gostov. Če hočemo, da ne bomo sezone končali z izgubo, moramo napolniti vse zmogljivosti,« sta nam povedala uslužbenca v upravi doma.

Takšna je bila torej letošnja domača turistična sezona ob istrski obali. Precej Gorenjcev se je odločilo za letovanje v domovih svojih podjetij ali drugje. Kaj pa prihodnje leto? Turistični delavci že sedaj napovedujejo, da je turizem treba še bolj razširiti. In ker o takšnih napovedih nima pomena dvomiti, se bodo prav gotovo tudi različni počitniški domovi morali pravočasno prilagoditi.

Besedilo in slike:
A. Zalar

GOSTILNA "Franzl"
Oglejte si izredno lepo sotesko na poti v KORTE (Trögern) • Trögernerklamm in obiščite gostilno FRANZL — samo 11 km od Železne Kaple

GOSTILNA MULEJ
PO TO KI
domača hrana
izbrane pijače
prenočišča
VABLJENI

HOTEL LEV
LJUBLJANA VOŠNJAKOVA 1

Se priporoča in vabi v svoje sodobno opremljene sobe in apartmaje. Prijetne restavracije, restavracijski vrt in terasa.

Velika izbira kulturničnih specialitet in odlična vina.

V dancing baru ples, glasba in mednarodni artistski program. Lastni parkirni prostori in garaža.

Za obisk se priporoča

Hotel LEV Ljubljana
tel. 310-555
telex. 31-350

ALP PENSION

Alp Pension
HERLEC ELA IN ROMAN
TUPALICE 32 P. PREDDVOR

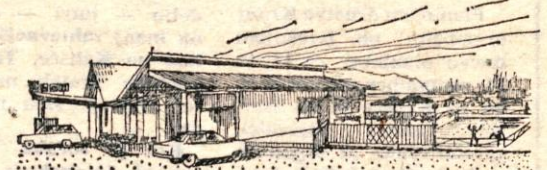
Obiščite nas — domača hrana — pristna kapljica —

Pension od 30 do 35 N din
Gorska vodniška služba

Prijazno vas vabi

GOSTILNA MLEČNIK
Kirschenbauer — Kožentavra
15 km od ljubeljakega prodora ob cesti v Celovec

- avtomatično kegljišče
- kopalni bazen
- ugodne menjave
- solidna postrežba
- zmerne cene
- govorimo slovensko

BUTAN

CAMPLIN — AVTOPLIN
Kraj polnjenja:
Kamping v Zaki — BLED

PLINARNA LJUBLJANA,
Vodovodna cesta (za Lito-stroj)

telefon 316-798, 315-759

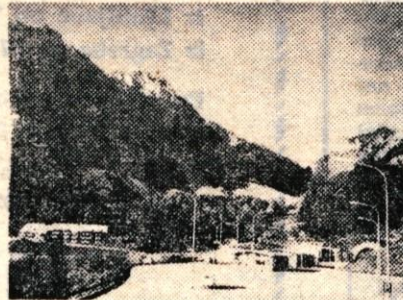
CAMPLIN — AUTOGAS
Fühlungsstelle:

Camping in Zaka — BLED
PLINARNA LJUBLJANA,
Vodovodna cesta (hinter Lito-stroj)

Telephon 316-798, 315-759

KAVA
užitek

obiščite

KOMPAS GARNI HOTEL

Z AVTOMATSKIM KEGLJIŠČEM IN RESTAVRACIJO NA LJUBELJU.

Za reprezentance podjetij damo posebne popuste.

Ljubelj

Vabl Kompas GARNI HOTEL BLED in Kompas MOTEL KRANJSKA GORA

Tomaž Moschitz
zlatarna — urarna
Tarvisio — Trbiž

VIA VITTORIO VENETO 12

(300 m od tržnice)

Na zalogi imamo švicarske ure,

NĒVŌIS

po tovarniški ceni, zlató za zobe in ostali izdelki iz zlata. Zagotovljena kakovost. Priporočamo se.

Hotel in restavracija
PLANINKA Kamnik
Besuchen Sie uns, Sie werden mit einheimischen Speisen und Getränken sehr gut bedient!
Willkommen!

FIAT ZASTOPSTVO
TRIESTE
TRST
zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VOZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLAVIJO

Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

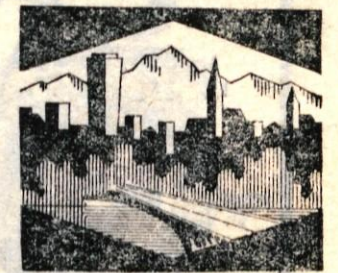
SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi, št. 26/3, telefon 93-787

II. sejem obrti
v Kranju

od 11. - 20. X. 69

TRGOVSKO PODJETJE

ZARJA

V SPECIALIZIRANIH TRGOVINAH PODJETJA
ZARJA NA JESENICAH ZARJA V KRANJSKI GORI

- MODNA OBLACILA ZA VSAKO LETNO DOBO, ● KREDITNE UGODNOSTI,
- KAKOVOSTNO PREHRAMBENO BLAGO, ● DOSTAVA NA DOM,
- SODOBNA STANOVANJSKA OPREMA ● ZANESLJIVO SOLIDNE CENE,
- SREDSTVA ZA VAŠO NEGO,

Jesenice

Kranjčani na svoj Triglav!

Planinsko društvo Kranj organizira ob letošnjem dnevu planincev za 13. in 14. september množični izlet na Kališče in na Storžič. Gorski reševalci, spremljevalci in organizatorji bodo čakali ljubitelje Storžiča nocoj, v soboto na Kališču, kjer bo tudi družabni večer. Jutri zjutraj pa bo skupni odhod na Storžič. Ostale, ki si ne morejo privoščiti dvodnevne odsotnosti, ki niso pripravljene tolikšne hoje, pa bodo pričakovali ob prihodu rednih avtobusov v Predvoru v ne-

deljo — jutri — zjutraj na manj zahtevnejši sprehod na Kališče. Tam bo opoldne kratek program ter vaje gorskih reševalcev.

Kot je »očak« Triglav simbol slovenskega in jugoslovanskega gorovja, je Storžič upravičeno simbol njegovih najbližjih prebivalcev Kranjčanov. Tako je dejal eden izmed organizatorjev. Zato pričakujejo, da bo to nedeljo naš kranjski »očak« deležen velikega obiska ali pa vsaj pozdrava z bližnjega Kališča. K. M.

Svilanit

vam nudi

frotir na metre — brisače za plažo, dom in potovanje — kravate iz sintetične, krojene po najnovejši modi

VSE TO LAHKO KUPITE V NAŠI TRGOVINI V KAMNIKU

kamnik

Na mednarodni velesejem v Zagreb S POSEBNIM VELESEJEMSKIM VLAKOM ZAGREB EKSPRES!

Združeno železniško transportno podjetje uvaja v času od 12. do 21. septembra poseben velesejski vlak

iz Ljubljane ob 7'05 v Zagreb ob 9'25

iz Zagreba ob 17,45 prihod v Ljubljano ob 20,07

Potovanja organizira Turistično-transportni biro Ljubljana, pod posebno ugodnimi pogoji:

Vožnja z vlakom, v Zagrebu prevoz z avtobusom do velesejma in nazaj in velesejska vstopnica, kar stane

za posameznike 27 din

za skupine nad 10 oseb, za osebo 24 din

za študente in dijake v skupinah nad 10 oseb 15 din

šole, ki izkoristijo regres, ki jim ga priznava

Temeljna izobraževalna skupnost SRS za os. 6,60 din

Rezervacije in naročila sprejema: Turistično-transportni biro, Ljubljana, Titova 32, naročilnico za skupine zunaj Ljubljane pa lahko izročite tudi na vsaki železniški postaji, vendar na naslov ZDPT Turistično-transportni biro Ljubljana.

NA MEDNARODNI
VELESEJEM V ZAGREB TOREJ — **z vlakom!**

OBVEŠČAMO CENJENE ODJEMALCE, DA SMO DOBILI IZ UVOZA SVETOVNO ZNANE TRAKTORJE FIAT V NASLEDNJIH IZVEDBAH:

- TRAKTOR FIAT — 250 STANDARD
- TRAKTOR FIAT — 250 SADJARSKI
- TRAKTOR FIAT — 250 DT S POGONOM NA 4 KOLESA

VSII TRAKTORJI SO OPREMLJENI Z MOTORJEM FIAT — 852 — DVOVALNI, VODNOHLAJENI, 4-TAKTNI, DIESEL

Moč motorja 25 KM. Menjalnik ima 6 stopenj hitrosti naprej in 2 nazaj. Hidraulika avtomatsko regulirana. Teža 1.100 kg. TRAKTOR FIAT — 450 IMA POGON NA ZADNJA KOLESA. OPREMLJEN JE S FIAT MOTORJEM 853 — TRIVALNI, VODNOHLAJENI, 4-TAKTNI DIESEL.

Moč motorja 45 KS. Menjalnik ima 8 stopenj hitrosti naprej in 3 nazaj. Hidraulika avtomatsko regulirana, dvizna moč 1.300 kg. Teža 1.700 kg.

CENE:

Traktor FIAT — 250 Standard	32.410,— din
Traktor FIAT — 250 Sadjarski	33.181,— din
Traktor FIAT — 250 DT	41.293,— din
Traktor FIAT — 450 Standard	48.504,— din

AGROTEHNIKA LJUBLJANA

TRAKTOR STEYR — 86 S IMA ENOVALNI 4-TAKTNI VODNOHLAJENI DIESEL MOTOR.

Moč motorja 18 KM. Menjalnik ima 5 stopenj hitrosti naprej in 5 nazaj. Hidraulika je plavajoča. Teža 1.400 kg.

TRAKTOR STEYR — 30 IMA DVOVALNI 4-TAKTNI VODNOHLAJENI DIESEL MOTOR.

Moč motorja 30 KM. Hidraulika avtomatsko regulirana. Teža 1.770 kg.

CENE:

Traktor STEYR — 86 s kosilnico	32.521,— din
Traktor STEYR — 30 s kosilnico	44.500,— din

Na gornje cene zaračunavamo še obvezni prometni davek. Dobava traktorjev takoj. REZERVNI DELI ZA VSE TRAKTORJE VEDNO NA ZALOGI, SERVISNA SLUŽBA PRESKRBLJENA.

Za obisk se priporočamo!

Vsa pojasnila dobite lahko na »AGROTEHNIKA« Ljubljana, Titova 38, telefon 315-555, ali v naših poslovalnicah v Celju, Mariboru, Muški Soboti, Ljutomeru, v Poreču in pri našem zastopniku v Sempetru pri Gorici št. 102

Agrotehnika
EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA, TITOVA 38
JUGOSLAVIJA

Poznate blejski otok?

(Nadaljevanje)

Med ljudstvom živi o tem zvonu tudi pravljica o neki mladi vdovi, ki je živela na gradu. Moža so ji ubili razbojniki, njegovo truplo pa vrgli v jezero. Žalujoča vdova je iz vsega svojega zlata in srebra, kar ga je premočila, dala uliti zvon za takratno kapelico na otoku. Toda v hudem viharju se je ladja z zvonom potopila. V jasnih nočeh se včasih čuje zvon iz globočine. Mlada gospa je v svoji žalosti namenila vse svoje premoženje za zidanje nove cerkve na jezeru. Zapustila je grad in v nekem rimskem samostanu živela do smrti. V novo cerkev na otoku je papež sam poslal posvečeni zvon, današnji zvon želja iz leta 1534.

Verjetno ima pravljica neko realno osnovo in je novi zvon posvetil papež Klemen VII. ali Pavel III.

Proštija je razen cerkve in zvonika najstarejša otoška zgradba. Nad vrati ima vklešano letnico 1620, vendar je bila prvotna stavba veliko starejša. Letnica je nastala ob prezidavi starega poslopja pri cerkvi. Dokaz za to je pogodba zidarskega mojstra

Janeza Silerja. Toda proštija ni bila samo stanovanje za kaplana (eden je stanoval v proštiji na obrežju) in cerkovnika. Inventarji iz let 1669 in 1721 nam povedo, da so v proštiji prenočevali tudi romarji. Leta 1787 so proštijo na obrežju uredili samo za šolo. Kaplan se je preselil na otok, prej samo pritično poslopje pa so dozdali. Puščavica se imenuje enonadstropna hiša tik za cerkvijo. Okrog leta 1636, morda nekaj prej, se je tu naselil duhovnik — puščavnik in poznejši otoški kaplan Mihael Adolf Waidmann. Postavil si je leseno kolibo. Ko je postal kaplan, so mu škofijski komisarji ukazali, naj si postavi zidano hišo. Vendar se je puščavnik raje preselil na graščino k bratu, ki je leta 1642 postal grajski glavar. Še v 18. stoletju so se tukaj naseljevali duhovniki — puščavniki. Sedanja oblika in obseg je hiša dobila sredi 19. stoletja, za časa župnika Peharca. V 19. stoletju so v njej prenočevali romarji. Meznarija se imenuje hiša vrh stopnic na južni strani otoka. Sezidali so jo po letu 1721, ko je škof Kneutgl uka-

zal nastaviti pri cerkvi še enega kaplana. Kaplan se je vselil v proštijo, cerkovnik pa se je umaknil v novo meznarijo. Prvotno manjšo hišo je povečal župnik Peharc. Cerkovnik je stanoval v njej do leta 1948.

Južne stopnice je dal zidati zakupnik proštijekega posestva Marx Petschacher leta 1655. Ob stopnicah je dal sezidati Marijino kapelo z vzidanim svojim napisom. Severne stopnice in zidano ograjo ob njih je v sedanjih oblikah po naročilu župnika Peharca uredil zidarski mojster Simon Bezjak z Bohinjske Bele leta 1952.

Danes cerkva na otoku, ki je bila posvečena materi božji, ne služi več romarskemu namenu, je le še muzej. Tudi nekatere stare običaje, kot je Blažev žegen, so Blejčani že pozabili v nekdanji meznariji pa Lojze izdeluje svoje spominčke.

Viri: Gornik Franc: Bled v fevdalni dobi, 1967.

Lavtižar Jožef: Zgodovina župnij in zvonovi 1897.

J. Ambrožič

Barski program ali mladinski ples?

Pred tednom dni so se po Kranju razširili lepaki s fotografijo golega ženskega telesa in velikim napisom Sinovi. Kaj to pomeni, nisem vedel toliko časa, dokler nisem na ograji pri novem kranjskem hotelu prebral lepak, s katerim mladina iz Stražišča vabi na nedeljske mladinske plese, na katerih bodo igrali Sinovi.

Takšen lepak sodi med propagando za barski spored, ne pa za prireditev, kakršna je mladinski ples. Avtorji lepaka naj stopijo iz anonimnosti in naj javno pojasnijo, kaj jih je vodilo pri ustvarjanju takšnega lepaka. Kaj pomeni goli ženski akt? Morda strip tease na mladinskem plesu? Izgovor, da gre le za komercialno plat uspešnosti mladinskega plesa, je slab. Ali ni vzgoja mladine pomembnejša od finančnega uspeha prireditve?

Perčič Franc, Cerklje 82

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

34

IV. DEL

Zato takratno moje občutje užaljenosti in slabe vesti. Tvoje oči so zato gledale globlje kakor naše. To dokazuje tudi sedanjost, čas, ki ga, o bog, le zakaj, zaviramo mi, čeprav ga ne moremo zavreti, saj je čas v božjih rokah in torej božja volja. Če mu zaviramo tok, se postavljamo po robu tudi volji, božji volji in pravičnosti in smo pred bogom zato mnogo manj pravični kakor ti, ki vanj nisi verjel, vsaj na tak, v dogme in v cerkveno poslušnost utesnjen način ne...

»Nikar se ne greni, častiti. Vsi iščemo. Vsi bi radi, da bi bil svet lepši in boljši. Vsi hrepenimo po takem svetu, pa je vse samo iskanje, hrepenenje, blodnja in pot...«

»Zadnje, poslednje odrešilne besede ni. Vse je samo blodnja in pot,« šepeta pisatelj Finžgar Cankarjeve besede. »Toda iskati je treba, trkati. Morda so nekje vrata, ki se bodo odprla...« Tako razmišlja župnik in pisatelj Fran Saleški Finžgar, na ljubljanskih cerkvah pa udarja ura tretjo popoldan z zamolklimi turbobnimi udarci pod mrzlo decembrsko nebo. Množica zunaj se že uvršča v sprevod. Tudi profesor Andrej uvršča svoje dijake.

»Lepo skupaj se držite. Vidva najmlajša k vencu,« ukazuje Karlu in Slavku, naj stopita k osmošolcu in primeta za trakove, slovenske trakove, na katere je najboljši risar na idrijski realki zapisal z velikimi zlatimi črkami: **Ivanu Cankarju v slovo — z vero v slovensko Veliko noč — dijaki realke v Idriji.** »Daj, primi,« se profesor malodane razjezi na Slavka, ki kakor okamenel gleda proti neki ženski. »No, kam zijaš?«

»Oprostite, a mislim... mislim, da je tam moja mama.«

»Mama?« ga pogleda profesor. »No, potem steci k njej!«

In Slavko se res začne drenjati proti mami, a kmalu obstane.

»Ne, ni mama. Ni,« si gre z roko preko oči in strmi v mlado ženo, ki je mami skoro tako podobna, kakor da bi bila mamina dvojčica. »Ni bila. Zmotil sem se,« se opravičuje profesorju, ko se vrne. »Čudno, tako podobna je bila,« se čudi. Ne ve, da je to podobnost ugotovil že nekdo drug — sam pokojni pisatelj Ivan Cankar in da je o tej podobnosti pripovedoval prav tej ženi, ki je Slavko ne pozna, ženi, ki je natakara v »Rožcah« Zofka Resnikova. Samo zmeden je in zamišljen, nato pa prime trak: **Ivanu Cankarju v slovo — z vero v slovensko Veliko noč...**

Tretje poglavje

1

»Ne, ni lepo in spodobno takole napadati velikega pisatelja in rodoljuba! Zlasti v teh časih ne...«

Besede inženirja Klavede so polne resničnega ogorčenja in prav tako kretnja, s katero odvrže predse na mizo nekaj dni staro številko 'Napreja', ki so ga minulo noč skupaj z drugimi ljubljanskimi časopisi pretihotapili čez zasedeno mejo in ki je prišel v inženirjeve roke popolnoma po naključju.

»Takole napadati našega narodnega prvaka gospoda dr. Ivana Tavčarja, velikega župana slovenske prestolnice presega že sleherni mero spodobnosti. Kar poslušaj, vzame inženir zopet časopis v roke in začne prebirati nekakšen protest, naperjen proti dr. Tavčarju, češ da ob Cankarjevem pogrebu ni čutil potrebe izkazati v svobodni domovini spominu velikega genija niti toliko pietete, da bi dal izobesiti žalne zastave, zaradi česar podpisani konstatira to kot dejanje, nevredno kulturnega naroda in kulturnega mesta. »Rad bi vedel, kako in kdo so ti socialdemokratski podpisanci,« pravi prezirljivo in začne prebirati imena: »Fr. Albrecht, Fr. Ančik, Fr. Debevec, Dolinar, Dornik, Fr. Erjavc, A. Funtek, M. Gaspari, T. Gaspari, I. Gruden, Jaklič, R. Jakopič, Kogoj, dr. Kos, dr. Korun, J. Kozak, dr. Kraigher, dr. Lah, I. Lajovic, dr. Lavrenčič, dr. Lemež, Vl. Levstik, Mazovec, Petejan, Prepeh, Podrekar, dr. Pregelj, M. Pugelj, dr. Puntar, dr. Ramovš, H. Smrekar, Štebi, N. Štritof, Strnen, Tratnik, Zorman, O. Zupančič,« bere in se

vedno bolj čudi, saj so podpisniki pesniki, pisatelji, slikarji, glasbeniki, publicisti različnih prepričanij in ne samo »sociji«, kakor inženir navadno imenuje socialne demokrate. Torej je ogorčenje kulturne javnosti splošno, vseeno pa inženir ne more in noče verjeti, da bi to omalovaževanje Cankarjevega spomina dr. Ivan Tavčar zagrešil namenoma. »Kaj meniš?« pogleda ženo, zaverovano v vezenje. »Sociji rovajo. Hujskajo proti našemu voditelju. Cankarjevo pisateljstvo so izrabili in na svojo stran speljali tudi take, ki jih lahko štejemo za svoje. Da so jim tokrat ministrirali celo nekateri 'črni', se ne čudim. Naprednjaški župan v naprednjaški Ljubljani jim je trn v peti. Radi bi ga zamenjali s svojim. Drugače bi se ne družili z belcebubom.«

Gospa Klavedova samo strmi, čeprav ji je komaj kaj mar inženirjevo razburjanje.

»Ko bi vedel, bi Karlu ne dovolil na Cankarjev pogreb.«

»Rekla sem ti, naj ne hodi,« se šele sedaj oglasi gospa, ki je ves čas 'tihotapskega romana' trepetala, da bi se njenemu Karliju kaj ne pripetilo. »Ti si mu dajal potuho,« pravi.

»Jaz?«

»Ti in profesor Andrej!«

»No, da! Srečno se je vrnil. Nič mu ni škodilo, če je pogledal v 'svobodo'. In še počaščenega se je čutil. Skupaj s Slavkom sta nosila venec idrijske realke... Ali veš, da je ta dečko najboljši dijak v razredu. Profesor Andrej ga ne more dovolj prehovati. Obeta mu veliko prihodnost.«

Tako govorjenje gospe ni všeč. Zaljubljena je v svojega sina in le težko poslušja, da je kdo boljši in pametnejši od njega.

»V slovenščini že, v slovenščini. Toda v matematiki Karl ni slabši od njega. In matematika je pomembnejša kakor slovenščina.«

»Toda Karl ni odličnjak, a Slavko je!«

»Tudi Karl bo. Prihodnje tromesečje bo. A če ne prihodnje, na koncu leta prav gotovo!«

»Ni tako gotovo,« podvomi inženir.

»Profesor Andrej bi mu lahko že dal najboljši red. Tvoj prijatelj je,« je gospa od včeraj malodane jezna na profesorja Andreja.

Pred 100-letnico smrti Simona Jenka

(Konec)

Preostalo nam je le še malo pričevanj o življenju Simona iz Praš. Skušali smo že pred sto leti umrlega pesnika približati današnjemu gorenjskemu rodu — koliko se nam je v vencu trinajststarih zapisov to posrečilo, sami ne moremo presoditi.

Vendar lahko rečemo, da smo z nekaterimi drobci nove vednosti le prispevali v zakladnico jenkoslovja. Sledil bo namreč tem zapisom še poseben, daljši članek o upodobitvah Simona Jenka v prihodnjih Snovanjih, dvomesečni prilogi Glasa. Ta snov pa doslej sploh še ni bila obdelana, niti površno, še manj pa sistematično.

VPIS V KNJIGI UMRILIH

Na matičnem uradu kranjske občine je ohranjena knjiga umrlih, v kateri je vpis Simona Jenka (Sterb-Register 1854 do 1877, str. 131, spodaj). Kot pesnikov poklic je bilo vpisano: Advokatus-Concipient aus Mavčiče gebürtig. Kot vzrok smrti je kaplan France Tavčar vpisal: vnetje možgan.

Ob pesnikovi bolniški postelji so se pred tem zvrstile različne misli: nekateri so trdili, da so se bolniku vnela pljuča, drugi, da ima tifus. A šele profesor doktor Valenta iz Ljubljane je dognal, da so se pesniku vneli možgani. O vzrokih, ki so bili krivi prezgodnje Jenkove smrti, poroča pesnikov življenjepisec Fran Levec:

»Meseca malega serpana, I. 1869. preseli se z dr. Prevcom v Kranj — uže jako bolan. Jenko je bil namreč od nekdanj jako drobnega, medlega života. Večletno gladovanje, izza jedinščine neredno življenje in silna strast neizmerno kaje — popalil je vsak dan po 16 virginij! — vse to mu je zdravje popolnoma izpridilo. Godilo se mu je tako, kakor uže marsikateremu pred njim in za njim: dokler bi bil mogel jesti kruh, ni ga imel; ko ga je imel, ni ga mogel! Zelodec so mu virginije popolnoma pokvarile in tudi kri je začel bruhati. A v svoji trmoglavosti celo tedaj, uže smertno bolan, ni iskal pomoči pri zdravnikih, katere je iz vsega serca zaničeval, nego — pri domačih mazačih. In tudi žive prošnje skrbnih prijateljev njegovih niso ga mogle preprositi, da bi opustil kajenje.«

Potem je v Knjigi umrlih »Sterbebuch« 1905—1935 na str. 86. pod števil. 21 še en vpis: Zabeležena je smrt Jenkove poslednje Lavre — Marije Mandelčeve.

Pesniku neusojena nevesta se je po njegovi smrti poročila z okrajnim sodnikom Keržičem, vendar je kmalu ovdovela.

Z možem sta stanovala v Kranju, Mesto št. 102 (danes Cankarjeva ul. št. 6). Hiša je bila tedaj last Frančiške Ceu-

čič. V tej hiši je vdova Marija Keržič, roj. Mandelc, dne 9. marca l. 1915. tudi umrla. Kot vzrok smrti je v Knjigi umrlih vpisana tuberkuloza. Ob smrti je bilo Mariji 74 let.

Fran Levec je Mariji Mandelčevi napisal nekaj toplih besed: ... Blaga gospodična M. M. je pesniku v njegovih boleznih stregla s tisto čudovito požrtvovalnostjo, kakršne je zmožno samo ljubeče žensko srce...«

Bila pa je Marija sestra Jenkovega najljubšega tovariša pisatelja Valentina Mandelca. Skupaj sta sodelovala pri dijaških Vajah, skupaj študirala na Dunaju — tudi smrt ju je združila v Marijinem prijatelstvu.

Kako prijeten človek je moral biti Marijin brat, zve mo od Levca:

»Najljubši prijatelj mu je bil pokojni profesor Valentin Mandelc, izredno duhovit in vesel človek. Tega je imel rad pri sebi, kedar se mu je na Dunaju slabo godilo, kajti kdor se je hotel smejati, moral je vedno dobrovoljnega Mandelca poiskati. Njemu humor nikoli ni pošel.«

VERA V SLOVANSTVO

Sodobnik pesnikov pripoveduje, kako se mu je neizmerno prikupilo »Jenkovo možato in odločno slovansko mišljenje. Imel je samo jedno misel: da bi slovanstvo srečno, mogočno in slavno bilo in o vsakem političkem preobčrčaji vprašal se je najprej: Kaj bode to Slovanom koristilo? A politikoval ni z mehkim občutnim sercem, kakor navadno mi Slovenci, nego hladno misleč z bistro glavo. Premda ga je vsak napredek v slovanstvu neizmerno veselil, vendar je večkrat terdil, da učenjaški zbori in znanstvene terminologije, navdušene pesni in učene akademije slovanstva nikoli ne bodo zjediniile in oslavile, nego topovi bodo germeli in kri bode v potocih tekla tedaj, kedar se bode osnovala slovanska vzajemnost: za blagor očetnjave naj puška govori!

Fran Levec pravi, da je pesnik rad pozabljal svoje osebne tegobe, bolj »je trpel kot Slovenec, ki je čutil stotera zla svojega in slovanskega rodu.«

Zato so vrli kranjski velemožje, ki so si takoj po Jenkovi smrti zastavili nalogo čimprej postaviti pesniku dostojen nagrobni spomenik, kar prav storili, ko so za napis na kamnu izbrali pomembne vrstice iz pokojnikove pesnitve Gorj:

»Ko jaz v gomili črni bom počival
in zelen mah poraste nad menoj,
veselih časov srečo bo užival,
imel la jasne dneve narod moj.«

Resnično preroške besede! Ali pa jih sodobnik zna prav prebrati in občutiti? Saj si niti ne moremo predstavljati teme, ki je tedaj dušila tako svetle, v bodočnost zasajane duhove, kakršen je bil tudi Simon Jenko.

»... v zdravje napijmo
vsem bratom okrog,
z Rusom naj Ceh, Poljak,
Jugoslovan, Slovak,
vsak naj živi, kar je Slave otrok!
Drugih, kar svet še premore ljudi,
vsak naj srečno veselo živi;
bela naj koža bo ali pa črna zelo...«

Ali niso to tudi današnja načela o miroljubnem sožitju vseh ljudi na svetu?

JENKO — NAŠ SODOBNIK!

Ne bi mogli pravičnejše privedi h kraju teh naših zapisov o Simonu Jenku, kot če povzamemo misel priznanega poznavalca Jenkove umetnosti. Ta namreč pravi, da se današnja literatura giblje večidel v dveh skrajnostih: na eni strani je staromodna, bleđikova, na tradicijo oprta in nedomiselna literatura — na drugi strani pa je moderna književnost, ki se v poglavitnem izživlja v razkazovanju umetniških novotarij in pozablja na človeka, ki je slejkoprej »potrošnik« umetnosti; rad jo mora imeti in razumeti jo mora. Če tega ni, je zveza med umetnikom in človekom pretkana.

»V taki stiski besedne umetnosti izpolnjujejo Jenkove pesmi prazen prostor v sodobnem človeku, zadovoljujejo tiste njegove notranje potrebe, ki jih morda nekoliko vzneseno, vendar v bistvu pravilno označujemo kot večno človeške. Zato bi lahko rekli, da je Simon Jenko, klasik slovenske lirске poezije, tudi naš sodobnik.

Črtomir Zorec

NEKATERE DOPOLNITVE

Zaradi netočnih informacij na terenu sta se v prejšnji zapis vtihotapili dve napačni trditvi:

Pesnikovi starši imajo poseben grob z ohranjenim napisom na nagrobniku (Tu počivajo Jožef Jenko, 2. 3. 1811 — 12. 3. 1892; Mina, 29. 2. 1810 — 11. 2. 1873; Mina, 5. 11. 1848 — 24. 10. 1893). Pri starših torej spi tudi njuna najmlajša hčerka Mina, ki je do smrti stregla očetu, sama pa se ni omožila. Torej je grob pesnikovih staršev ugotovljen na mavčičkem pokopališču — četudi del sorodstva trdi, da mati pesnikova spi drugje — tam, kot smo zapisali zadržni.

Popravititi je treba tudi trditev v tretjem stolpcu zadnjega zapisa. Pravilno je: »Teta njegova...«, ne pa »Mati njegova, pesnikova nečakinja Frančiška...«

Č. Z.

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

34

Ko se je Peronu posrečilo priti na oblast, so se uresničili načrti SD: Nacistom so se odprle vse možnosti za premestitev ogroženih milijonov v Argentino in jih tako rešiti pred Američani. Marca 1945 je Peron navidez napovedal Nemčiji vojno. To ni imelo nobenih vojaških posledic, pač pa je pomagalo zavarovati naropane zaklade, ki so jih visoki in najvišji nacistični funkcionarji poskrili na raznih mestih. V državi, ki je pristopila k protihitlerjevski koaliciji, so se lahko počutili še bolj varne.

Kakor je znano, je Peron takoj po kapitulaciji Nemčije res odprl meje neštetim nacističnim funkcionarjem, konstruktorjem »čudežnega orožja« in esesovcem, ter jim zagotovil v Argentini varen azil in vse pogoje za nadaljnje skrivno delovanje.

Cim bolj se je bližal poraz Hitlerjeve Nemčije, tem večji so bili naporji vojske in SS, da bi okrepili subverzivno vojskovanje. Šef urada SD Schellenberg je zbral celo armado vohunov in saboterjev ter jim naložil posebno nalogo.

Ti ljudje, zbrani iz mnogih držav, so predobro vedeli, kaj jih čaka, če bi jih ujeli za hrbotom protihitlerjevske koalicije ali v nevtralnih deželah: zapor, krogla ali električni stol. Kljub temu pa je SD vedno našla dovolj ljudi, ki so se potegovali za tako nevarno delo. Mamile so jih visoke devizne vsote, zlato, platina, briljanti in biseri iz roparskega zaklada. Toda SD je tudi njim rada stisnila v grabežljive roke ponarejeni denar iz lastne delavnice. Kar se je potem dogajalo, je podobno praksi vseh gangsterskih sindikatov: sindikat je varal svoje člane, ti pa po svojih močeh svoj sindikat; prevara je postala sistem.

Ko je leta 1943 padel v roke angleške policije nacistični vohun, ki so ga bili z letalom odvrgli nad škotsko obalo, ga je čakalo še posebno presenečenje: pri zaslisanju je izvedel, da vsebuje njegov z denarjem nabiti kovček samo brezvredne falsifikate. To pa ni prav nič spremenilo njegove usode. Bil je usmrčen.

Nič drugače se ni zgodilo s SS-hauptsturmführerjem Kurmisom v Iranu. Ta je sicer dobil za svojo sabotažno nalogo poleg sto tisoč ponarejenih funtov tudi dve polni vreči zlata, a tudi to ga ni obvarovalo pred odkritjem in aretacijo. Prerezal si je žile, in ko se mu to ni posrečilo, se je vrgel skupaj s svojim čuvajem, katerega je napadel, skozi okno bolnišnice.

Dvaindvajsetletni Španec Luis L. C. Cuenca, ki se je polakomnil angleških funtov, je prišel v roke britanskega kraljevega rablja Thomasa Pierpointa, ker je hotel, preoblečen v nedolžnega trgovca s sadjem, prepeljati s svojim vozičkom razstrelivo v municijsko in oskrbovalno skladišče gibraltarske trdnjave, da bi jo po nalogu SD spustil v zrak.

Boljše se je godilo SD agentom v nevtralni Švedski. Tu so lahko delovali pod krinko diplomatskega osebja in s tem uživali posebne pravice. Njihov šef je bil dr. jur. Hans Thomsen, ki je do leta 1941 uspešno vohunil za Hitlerja v ZDA. Zato je leta 1943 postal nemški poslanik v Stockholmu — v tem severnem špijonažnem središču nacistov. Dr. Thomsen je zbral okrog sebe ducate dvomljivih ljudi in spreminil svoje poslanstvo v žarišče špijonaže. Svoje izdatke je poravnava tudi s ponarejenim denarjem iz delavnice SD. Ko je švedska policija zasačila dva njegova razpečevalca ponarejenega denarja, Engela in Piocha, ki sta prav tako nastopala kot diplomata, je sicer nastal diplomatski zapletljaj, ki pa se je kmalu pomiril.

SD-hauptsturmführer Pioch je od oktobra 1943 delal v nemškem poslanstvu v Stockholmu kot navadni »uradniški pomočnik«. Švedska policija ga je prišla pri kupovanju vohunskih podatkov s ponarejenim denarjem. Vendar ni bil ničesar sporočenega o obsegu nacistične špijonaže in razpečevanja ponarejenega denarja po SD. Piocha so v popolni tišini poslali v Nemčijo, poslanik dr. Thomsen pa je na zunaj še naprej ohranil svoj gentlemenski sijaj.

Himmlerjev policijski inšpektor Engel je prišel februarja leta 1944 v nemški konzulat v Göteborgu kot pomočnik trgovskega atašeja. Tudi on je imel nalogo zamenjati ponarejeni denar za informacije in trdne valute. Ze maja istega leta se je tudi njegova trgovina nehala. Na željo švedske vlade so tudi Engela, ki mu je po švedskih zakonih pretfila visoka zaporna kazen, neopazno zamenjali.

Tako mil postopek švedskih uradnih krogov proti fašističnim spletkam je bil vsekakor čuden. Pojasnjujejo pa ga nekatere okolnosti. Šele po vojni se je izvedelo, da je imel Hitlerjev vojaški ataše v Stockholmu generalleutnant von Uthmann zelo dobre zveze s šefom obveščevalne službe švedskega generalnega štaba polkovnikom Adlercreutzem pa tudi s švedskim generalom Kellgrensom in celo generalom Thönellom, vrhovnim poveljnikom švedske vojske.

Marta svetuje

Jožica K. iz Strahinja — Lepo prosim, če mi pomagate pri izbiri blaga za zimski plašč za »nedelje« in še nekaj drugih stvari vas želim vprašati.

Ker sem zelo močna (75 kg in 162 cm) težko najdem v konfekciji kaj zase primerne. Velikokrat bi mogoče kaj našla, pa mi blago ne ugaja. Imam rjave lase in sive oči. Plašč bi imela rada iz bolj lahkega in gladkega blaga. Zdi se mi, da se veliko bolje počutim, če blago ni tako strašno debelo. Takega debelega plašča sploh ne potrebujem, ker ne hodim veliko ven, v službo pa se vozim z avtobusom.

Svetujte mi, kakšno blago bi kupila in seveda kakšen naj bo kroj. Poleg tega bi rada k plašču nosila krznen ovrtnik (srednje rjave barve).

Marta odgovarja: Izbirajte med temnimi barvami: med zeleno, rjavo in rdečo. Blago je težko izbrati, ker so navadno enobarvna blaga vsa bolj težka. Kljub temu vam jih lahko naštejemo nekaj, ki bi bili za vas primerni. To so: ulester, flaus, velur, cibelin (vsi rahlo kosmateni), šetlend, krombi (rahlo rebrasta) in bukle. Izbira je velika, vprašanje pa je, če imajo vsa ta blaga tudi v trgovini.

Za vas sem izbrala dva modela. Sta zelo enostavna in že od pazduhe rezana v zvon. Če boste nosili ovrtnik iz nerca, izberite levi model. Trenutno sta obe fazoni zelo v modi. Oba plašča sta tudi zelo udobna, ker je tudi zelo pomembno.

Izbira ozimnice

Jesen je pravzaprav čas, ki ga marsikatera gospodinja pričakuje s strahom. Septem-ber ni samo začetek novega šolskega leta, pač pa je tudi mesec, ko se zavemo zime. Seveda pa ne pomislimo na mrz, pač pa na čas, ko ni na trgu zelenjave in sadja ali pa je in seveda silno drago. Zdaj je torej čas, ko si napolnimo kot skrbne verice svoje shrambe do vrha.

Ze res, da so trgovine še kar dobro založene z zelenjavnimi konzervami in vkuhanim sadjem, vendar pa predvsem gospodinja velike družine nemalo prispeva k družinskemu proračunu, če sedaj, ko je sadja dovolj in je najcenejše, pripravi ozimnico. Seveda se je treba pri tem ravnati po željah in okusu članov družine. Če ima samo eden rad vkuhanu sadje, potem je seveda prava —

potrata, če so police v shrambi do vrha polne patetnih kozarcev s sadjem. Prav tako se nima smisla zalagati s kozarci kislih kumaric, paprike in srbske solate, če je nad njimi navdušena samo gospodinja, ostalim pa za tako solato in zelenjavo ni.

Sami najbolje veste, koliko ozimnice potrebujete in koliko imate prostora. Sami se odločite ali boste v patentnih kozarcih imeli sadje ali zelenjavo. Ostali prostor pa namenite sveži zelenjavi in sadju. Največ prostora navadno odmerimo za krompir in pa jabolka. Za to dvoje imate še čas, čeprav bi se bilo dobro za jabolka že zmeniti pri kmetu, kjer navadno kupujete. Sveže lahko ohranimo v shrambi tudi paprike, korenje, zelje in kolerabe. Če vam je veliko do svežih zelenih paprik, potem se vam bo

Kotiček za ljubitelje cvetja

Svetuje ing. Anka Bernard

Čas za spomladanske čebulice

Največji dogodek jeseni za ljubitelje cvetja je nakup spomladanskih čebulnic in gomoljnic.

Vsako leto prihaja k nam več lepih sort tulipanov in do sedaj malo znanih drobnih čebulic, ki si pridobivajo vedno več simpatij med vrtičkarji.

Spomladanske čebulice so uporabne za zasajanje cvetličnih gred, samostojno za skalnjak ali v kombinaciji z drugimi cvetlicami, za zasajanje grobov, za posode in zabojčke na oknih in balkonih ali za zimsko cvetje v sobni oskrbi.

Med pisano množico vrst in sort z zvencimi imeni se znajde le malokdo. Zato bodo letos v prodaji čebulice v vrečkah z barvno sliko, kar bo nakup znatno olajšalo.

Vendar pa je nakup čebulic stvar zaupanja in je potrebno še veliko nasvetov glede druženja, sajenja, gnojenja, zatiranja bolezni in škodljivcev. Zato naj vam

strokovnjak svetuje pri nabavi čebulic, posebno glede druženja, da bo nasad vsakomur v veliko veselje.

Tulpe sadimo na razdaljo 7 cm, da bo nasad res bogat. Spomladanske žafrane pa sadimo v čim večje skupine, po možnosti 30 gomoljev v eno jamico. Pri delu naj pomagajo tudi otroci, da se bodo z nami veselili prihodnje pomladi. Če je zima mila, nas že v mesecu februarju presenetijo prvi cvetovi žafranov, jarc in anemon.

Med tulipani cveto prvi botanični tulipani z nizkimi stebli in velikimi cvetovi žarečih barv. Po njih je vedno večje povpraševanje. Tudi nove sorte narcis se vedno bolj uveljavljajo. Hiacinte so posebno priljubljene za siljenje zaradi lepega cvetja in prijetnega vonja. Modre barve hiacint poleg rožnatih in rdečih tulipanov pa so v vrtu še posebno dobrodošle.

Paziti moramo na lepe barvne kombinacije. Družimo rdečo z rumeno, rdečo in belo, rumeno in vijolično, rožnato in modro barvo.

Veliko razočaranja si prihranimo, če zavarujemo vrt pred voluharjem in mišmi. Najučinkoviteje jih preženemo s kemičnimi pripravki. Po dolgoletnih izkušnjah pa je ugotovljeno, da ne prenesajo bližine cesarskega tulipana, ki ima oster vonj. Smrdi jim tudi zimski česen, zato zasajamo tu in tam kak strok česna med tulpe.

Priskrbimo si tudi nekaj umetnega gnojila, s katerim pognojimo zemljo pred sajenjem tulipanov in hiacint.

Za čebulice je že veliko povpraševanje, zato obveščamo ljubitelje cvetja, da bodo holandske čebulice v bogati izbiri na razpolago pri Hortikulturnem društvu Kranj. Cas za sajenje je v mesecu septembru in oktobru.

P. S. V članek v prejšnji sobotni številki se je vrnila pomota v odstavku o pripravi zemlje za grmovnice in trajnice. Zemljo prekopljemo najmanj 30 do 40 cm globoko in ne samo 10 cm, kot je bilo objavljeno.

Jesenski kostim iz volnenega blaga sive barve. Jopica je zelo dolga in je v pasu stisnjena z ozkim dolgim pasom. Kratko krilo je spredaj razširjeno z gubo.

Omlete z gobami

Potrebujemo: 15 dkg svežih gob, 3 dkg olja ali masti, 1 dkg čebule, česen, peteršilj, poper in sol. Za omleto: 1 jajce, 1 žlica mleka ali smetane, sol. (Količine so za eno osebo)

Očiščene in oprane, drobno narezane gobe prepražimo na čebuli in

česnu. Popoprano in solimo ter nekaj časa dušimo. Medtem pripravimo jajčno omleto. Naštete sestavine stepemo z metlico in vlijemo na vročo mast. Omleta mora biti v sredini še mehka. Zvrnemo na krožnik, jo nadevamo z vročimi dušenimi gobami in prepognemo.

morda ljubilo presejati in oprati droben rečni pesek in ga povsem posušiti na soncu. Denemo ga v zabojček, medenj pa posamično vlagamo paprike, lepo suhe in nepoškodovane, tako da se ne tišče druga druge.

Podobno — samo v glini — shranimo tudi rdeči korenček. Zeljne glave se obdrže dolgo časa sveže, če jih za kocen obesimo z glavo navzdol. Na podoben način lahko dolgo ohranimo tudi grozdje.

Ostalo sadje in zelenjavo pač ne moremo ohraniti drugače kot prekuhanu v sladki vodi, v kislu ali slani vodi, ali pa ga ohranimo v alko-
holu.

Od sadja primerne za vlaganje je sedaj na trgu še dovolj breskev, poznih hrušk in sliv. Se kasneje bodo kutine, prav sedaj pa so brusnice. Sadni sok lahko v septembru kuhate iz bezga, sliv in jabolk. Mesec kasneje lahko tudi iz kutin. Zelo dober je sok iz jabolk in kutin skupaj.

Če imate radi marmelado lahko seveda iz naštetega sadja kuhate marmelado ali žele ali srbsko slatko.

Od sveže zelenjave je sedaj na trgu največ paprik. Nekaj je še stročjega fižola in paradižnika, gob in kumaric. Več o pripravi ozimnice pa prihodnjč.

Družinski pomenki

Najboljši šoli plastiko Petra Jovanoviča!

Pionirji in pionirke! Zadnjič sem obljubil, da bomo v eni izmed prihodnjih števil objavili imeni šole in posameznika, ki sta se po mnenju uredništva minulo leto najbolje odrezala, ki sta nam poslala največ dobrih prispevkov. Toda ker še nismo uspeli pregledati in oceniti vseh vaših dopisov, boste morali še nekoliko potrpeti. Pač pa vam lahko sporočim veselo novico: zmagovalno šola čaka dragocena nagrada — lesena plastika, dar kiparja Petra Jovanoviča iz Zetine v Poljanski dolini. Mojster šteta je reden bralec Glasa in rubrike S šolskih klopi. Lani, kot se verjetno spominjate, smo objavili precej njegovih risb, posvečenih otrokom, in tudi letos — tako nam vsaj piše — jih je pripravljen pošiljati. Dovolite da se v imenu vas, mladih bralcev, in seveda tudi v imenu uredništva kiparju Jovanoviču za njegovo radodarnost in podporo iskreno zahvalim.

O sami plastiki vam trenutno ne morem sporočiti še nič natančnega. Kakšna je in kaj predstavlja, ve za sedaj samo avtor. Toda ko nam jo prinese, bomo nje no fotografijo nemudoma predstavili bralcem.

UREDNIK

Počitnice v bolniški postelji

Najlepši čas za šolarja so šolske počitnice. Vsi otroci se jih vesele in vsak zase si naredi načrt, kako in kje jih bo preživel, da bodo bolj prijetne.

Tudi jaz sem se veselil konca šolskega leta. V mislih sem bil že na obali, pri kopanju in igranju z drugimi otroki. Toda slano morje je pogoltnilo moje sanje. Namesto da bi užival naravo, sem si ob njem nakopal meningitis. Bolezen mi je pustila posledice in mi zagrenila vse lepe počitniške dneve. Skoraj cel mesec sem ležal na infekcijski in otroški kliniki v Ljubljani. Čeprav so mi delali družbo sošolec Mičo in drugi otroci, mi je bilo tako dolgočas po mami in očku, da sem vse dni imel oči rdeče. Zato so me odpustili domov, toda pod pogojem, da se ne bom ne sončil, ne kopal, niti letal za žogo. Tako sem preostali del počitnic preživel doma na terasi, s slamnikom na glavi. Le moja najljubša prijateljica knjiga mi je preganjala dol-

ge, žalostne in nesrečne dneve.

Čeprav mi bo v tem šolskem letu odpadel učni predmet telovadba, sem z veseljem in radostjo prestopil šolska vrata.

Kondi Pižon,
os. š. Matija Valjavec,
Preddvor

Nehvaležni ježek

Nekega lepega spomladanskega dne smo šli mama, sestra Irenca in jaz na njivo saditi krompir. Med dopoldansko malico, ko je mama pod mlado jablano že razgnila prtiček s hrano, Irenca poleg sebe nenadoma zapazi orjaško kostanjevo ježico. Toda hitro smo spoznali, da to ni ježica, ampak ježek. Začel se je namreč premikati. Sestra je brž pozabila na lakoto. Položila je živalco v aktovko in jo odnesla domov. Doma smo ježu ponudili mleka, pa je bil sramežljiv ali pa morda preveč prestrašen, saj ga ni niti poskusil. Zato sva se s sestrico odstranili in ko sva čez nekaj časa pokukali v sobo, je bila skodelica prazna.

Ko se je mama vrnila z njive, je narezala nekaj orehovitih jedrc in jež jih je, čeprav iz roke, z veseljem pojedel. Prvo noč smo ga pu-

Prvič z vlakom

Sosedov pes

Pri sosedomih so imeli psa Murija. Kadarkoli sem šla mimo, je veselo pomigal z repom. Večkrat sem mu prinašala kosti, zato me je imel rad. Bil je rjavo bele barve in srednje velik.

Nekega dne sem opazila, da Murija ni na svojem mestu. Misliha sem, da je ušel. Toda kmalu sem zvedela, da ga je ustrelil lovec. Žalostna sem bila. Se danes ne mi večasih zazdi, da slišim Murijev lajež, s katerim nas je zjutraj budil iz sna. In kadar grem mimo sosedove hiše, se vedno spominam svojega kosmatega prijatelja.

Jelka Luskovec, 5. razred
os. š. France Prešeren,
Kranj

Star sem bil tri leta. Do takrat se še nikoli nisem peljal z vlakom. Nekega dne pa je ati dejal: »V nedeljo gremo v Ljubljano.« Nestrpo sem pričakoval nedeljskega jutra.

Hitro smo se napravili in odšli proti železniški postaji. Kmalu se je izza ovinka prikazala lokomotiva. Vlak je cvileče zavrl, se ustavil in vstopili smo v vagon. Potem je prišel sprevodnik, pregledal listke in jih preluknjaj-

Naša kmetija ni velika, le ena krava stoji v hlevu. Oče jo včasih priveže na vrvi in odide z njo na sprehod do njiv in nazaj. Tudi v voz jo vpreže, to pa zato, da bi se krava privadila vleke.

Prišla je jesen in začeli smo puliti prvo peso. Opoldan sem šla z očetom domov po kravo. Oče je pripravil voz, jaz pa sem med tem stekla po jabolka. Nato je zapregel in mi ukazal, naj sedem v zadnji konec voza. Počasi smo krenili. Oče je držal konopec in stopal poleg mene. Nenadoma, pred gozdom, je krava pogledala v zrak, se nečesa ustrašila in zbežljala. Vrv se je izmuznila iz očetovih rok in krava z vozom ter menoj vred je ušla. Oče, ki je videl, da sem v nevarnosti, je stekel za nami, me zgrabil in potegnil dol.

Krava se je ustavila šele ob naši njivi. Skoraj vsa jabolka so popadala z voza. Nekaj sem jih potem našla v travi.

Od takrat naprej nam krava ni nikdar več ušla.

Marija Ajdovec,
os. š. Matija Valjavec,
Preddvor

stili v kuhinji, vrata v vežo pa smo le priprli. Se v sobo se je slišalo, kako raelja gor in dol po prostoru. Mama je rekla, da išče ščurke. Naslednje jutro smo ga zaman iskali in že smo mislili, da je zbežal, pa ga je našla mama spečega v škatli na divanu.

Tretjega dne je resnično izginil. Nikjer ga ni bilo. Sosedom Andrejček je prišel povedat, da ga je videl na cesti. Prinesli smo ga nazaj. Spet je dva dni kolovratil po hiši. Dajali smo mu jesti in piti kolikor je hotel. A kljub vsej skrbi nam je nekoč pobegnil. Odšel je kot pravi nehvaležnik, kar brez slovesa. Nikoli več ga nismo videli.

Pulja Vukelj, 6. a razred
os. š. France Prešeren,
Kranj

Všoč mi je bil strojček za luknjanje zato sem moža prosil, naj mi ga pokaže. Ustregel mi je.

Kasneje sem se vrnil k oknu in opazoval bežečo naravo. Vlak se je ustavil na številnih postajah, ljudje so vstopali in izstopali. Čas je mineval. Zdelo se mi je, da smo bili v Ljubljani zelo hitro.

Marko Breznik, 5. razred
os. š. Trata pri Skofji Loki

Naša krava

Polonica in Drejček

Drejček je bil fant in pol čeprav je bil še tako majhen, da ni znal drugega kot spati, jesti in vekati. Polonica ga je imela rada in je sklenila, da bo skrbela zanj.

Očka in mamica sta odšla na delo in Polonica je sama ostala z Drejčkom. Pri odhodu ji je mama naročila: »Če bo jokal, mu daj dudico!«

Komaj je mama odšla, se je Polonica lotila posla. Poiskala je dudico in jo potisnila Drejčku v usta. Drejček je sladko spal, pa ga je dudica prebudila. Začel je vekati. Polonica je bila vztrajna, Drejček pa ni odnehal. Vsakokrat, ko mu je potisnila dudko v usta, jo je izpljunil.

Razjezila se je, pograbilo dudko in si jo vtaknila v usta. »Zdaj pa jokaj, kolikor te je volja!« je dejala, legla na kavč in z užitekoma sesala dudko.

Pa se ji je Drejček zasmilil, ker je vekal tako žalostno.

»Popestovala ga bom,« si je rekla in se povzpela k zibki. Ker pa je bila še majhna in slabotna deklica, je prevrnila košarico z Drejčkom vred. Pokleknila je, s težavo dvignila Drejčka in vstala. Premišljevala je, kam bi z njim. Deček ji je lezel iz rok, pa je stekla k mizi in ga položila na mehko preprogo.

Takrat je zunaj nekdo poklical: »Polonica!« Bila je Tončka iz zgornjega nadstropja. »Pojdiva!« se igrat,« jo je povabila. Stekli sta na travnik in se žogali.

Drejček je nekaj časa žalostno vekal pod mizo, potem pa se je potolažil na svoj izkušeni način. Vtaknil je palček v usta in zaspal.

Prišla je babica. Ostrmela je, ko je našla odprta vrata in prevrnjeno košarico. Drejčka pa nikjer.

»Gotovo so ga ukradli cigani,« je zavekala. Stekla je k telefonu in poklicala očka.

Očka je pridrvel, pregledal košarico, vso hišo in še vrt za hišo, pa je moral ugotoviti, da Drejčka ni.

Poklical je mamico. Pridrvela je kot huda ura, pregledala košarico, vso hišo in še vrt za hišo, Drejčka pa nikjer.

Poslali so po dedka. Tudi ta je pregledal košarico, hišo in vrt, Drejčka pa nikjer.

Vsedli so se okoli mize in vzdihovali.

Babica je rekla: »Gotovo so ga ukradli cigani, ker je tako lep.« Dedek je ugovarjal: »To so napravili razbojniki, ker je tako močan.« Očka je sodil: »Ukradli so ga sovražniki, da bi ga vzgajili za vojuna, ker je tako pameten.« Mamica pa je trdila: »Gangsterji so bili tu. Radi bi dobili zanj moj novi plašč.«

Tako so premišljevali in presodili, da je treba zadevo sporočiti ljudski milici.

Prišel je miličnik. Vsi so v en glas zatrjevali: Ukradli so ga cigani, razbojniki, vohuni in gangsterji!

Zaradi hrupa so je Drejček prebudil. Prevalil se je na trebušček, se pretegnil in pokukal izpod mize. Potem je zagodel: »Baba.«

Miličnik je lahko ugotovil, da Drejčka niso ukradli ne cigani, ne razbojniki, pa tudi vohuni in gangsterji me.

Cez čas pa je pritekla Polonica in je zaklicala Drejčku: »Glej, rožice sem ti prinesla!«

Srečanje z miličnikom

S sosedom Romanom sva se igrala pred hišo. Tedaj je nekje močno počilo. Brž sva stekla gledat, kdo strelja. Toda nihče ni streljal, le otroci so se igrali s karbidom. Nisva se jim hotela pridružiti, raje sva odšla domov. A že nekaj minut zatem sem zaslišal tuljenje sirene. Le kje gori?

Gorel je hlev, pred katerim so se še malo prej igrali otroci. Z Romanom sva o njihovem početju povedala stricu Slavku. Ta je nemudoma telefoniral na postajo milice. Miličniki so prišli zelo hitro. Začeli so spraševati, kdo je povzročil požar, a nihče se ni oglasil. Potem se je neki miličnik obrnil k meni in me

vprašal, če jaz kaj vem. Po vedal sem mu, da so požar povzročili otroci, ki so se igrali s karbidom. Miličnik se mi je zahvalil in odšel.

Potem so pridrveli gasilci. Skušali so rešiti stroje in druge stvari. Toda bilo je prepozno. Živina je zgorela. Naslednji dan so delavci pospravili ostanke hleva, mrtvo živino pa odpeljali.

Otroška neprevidnost je povzročila veliko škodo. Naloga miličnikov je, da preprečujejo takšne in podobne nesreče ter da ujamemo krivce, zato so prijatelji in zaščitniki ljudi.

Ciril Prša, 3. razred
os. š. Trata pri Skofji Loki

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30 uri.

SOBOTA — 13. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtopost — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Lisztov in Chopinov klavir — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Melodije iz Pariza, Londona in Dunaja — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje mezzosopranistka Bogdana Stritar — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Nastop zbora Grafika iz Ljubljane — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Top-pops 11 — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Zadovoljni Kranjci — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Evo Janc — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
14.05 V ritmu z mladimi — 14.30 Zabavni zbori — 15.00 Cik-cak z majhnimi ansambli — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Jazz na drugem programu — 20.05 Ljud-

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, mašinska služba 22-152 — Naročnina: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

je med seboj — 20.15 Sobotnih petinštirideset minut — 21.15 Operni koncert — 22.30 Lepe melodije — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 14. septembra

4.30 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.43 Skladbe za mladino — 19.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Še pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Z novimi ansambli domačih viž — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.05 Vrtljak zabavnih melodij — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi — 15.30 Humoreska tega tedna — 16.05 Po domače — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Jugotonove glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Godala v noči

Drugi program
9.35 Glasbena srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Nedeljski koncert — 13.35 Začnimo s plesom — 14.00 Melodije mediteranskih dežel — 14.35 Lahka glasba — 15.20 Glasbeni variete — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Strani iz slovenske proze — 18.20 Iz operet in glasbenih revij — 19.15 Z Ljubljanskim jazz ansambлом — 19.30 V ritmu današnjih dni

PONEDELJEK, 15. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Z orkestrom Angel »Pocho« Gatti — 9.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Scenska glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje zbor iz Bilčova na Koroškem — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Orfej in Evridika — odlomki — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Iz arhiva lahke glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Fantje treh dolin — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Skupni program JRT — Dubrovnik — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Z velikimi orkestri zabavne glasbe

Drugi program
14.05 Za oddih in razvedrilo — 14.30 Pol ure z orkestri — 15.00 Popevke na tekočem traku — 15.35 Ob lahki glasbi — 16.02 Z majhnimi ansambli

v plesnem ritmu — 16.35 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Z ansambli — 19.30 Popevke naših dni — 20.05 Pota naše-ga gospodarstva — 20.15 Pri skladatelju Ivanu Grbcu — 20.30 Svet in mi — 21.15 Sodobna ansambelska glasba — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 16. septembra

8.08 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Klasična uvertura — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz albuma skladb za mladino — 14.20 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Igra violonist Miha Pogačnik — 16.00 Pri vas doma — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Rudija Bardorferja — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 20.56 Parada popevk — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Plesni orkestri in ansambli jugoslovanskih radijskih postaj

Drugi program

14.05 Radijska igra za višjo stopnjo — 14.35 Z ansambli — 15.00 Pol ure z orkestri — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.02 Drobne skladbe mojstrov zabavne glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Pustolovci na opemih deskah — 21.15 Serenada z godali — 22.00 Recital flavtista Severina Gazzelonija — 23.30 Simfonična pesnitev — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 17. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Odlomki iz opere Nikola Šubić Zrinski — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Variacija na staro norveško romanco — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in

vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz solistične glasbe — 18.45 Kulturni kažipot — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert opernih melodij — 21.00 Mozaik zabavnih melodij — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Godala v ritmu

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Popotovanje s popevkami — 15.00 Z majhnimi ansambli zabavne slovenske popevke — 16.02 Za prijetno razpoloženje — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Šoferjem na pot — 19.30 Od tu in tam z majhnimi ansambli — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Slovenske narodne v zborovski priredbi — 21.15 Šegava glasbena portreta — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

KMETIJSKO ZIVILSKI KOMBINAT KRANJ

SKLADIŠČE
(bivši Beksel)

obvešča

potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi razna krmila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznice in tele
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot, pšenico, pšenico, tropine itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

ČETRTEK — 18. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Iz zakladnice resne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Koncert za cembalo in godalni orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz slavovskih ravnih — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.20 Operne melodije — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Sklepni prizor iz opere Don Juan — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Turizem in glasba — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Eldo Viler — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Koncert klavirskih skladb Franca Liszta — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program
14.05 Popevke se vrstijo — 14.30 V vedrem ritmu z velikimi orkestri — 15.00 Francoske popevke — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.02 Z orkestrom Promenade — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Filmski vrtljak — 20.05 Naš intervju — 20.30 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 20.45 Majhna klavirska suita — 21.15 Mojstra s francoskega dvora — 21.50 Salon komornega jazz — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK — 19. septembra

8.08 Operna matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Ritmi in melodije iz črnske in latinske Amerike — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Amerikaneec v Parizu — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Pavla Kosca — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Skladbe srbskih avtorjev — 20.30 Rad imam glasbo — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Razpoloženska glasba z velikimi orkestri

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Vesela godala — 15.35 Pisana paleta — 16.02 Z orkestri — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Počitniški kažipot — 19.30 Popevke se vrstijo — 20.05 Velika scena — 21.15 Portret opernih solistov — 22.00 Z letošnjega festivala v Bregenzu — 23.45 Partita št. 4 v D-duru — 00.05 Iz slovenske poezije

Komisija za delovne odnose pri podjetju
MARMOR HOTAVLJE

RAZPISUJE

prsto delovno mesto
PRIUCENO
KUHARICE

za pripravo tople dopoldanske malice.

Interesentke naj se zglasijo na upravi podjetja Marmor Hotavlje.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Televizija

SOBOTA — 13. septembra

9.35 TV v šoli, 14.55 Poročila, 15.00 Motorne dirke za veliko nagrado Jadrana (RTV Zagreb) — 16.50 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 17.00 Velesejmski TV biro (RTV Zagreb) — 17.15 Po domače s Henčkovim ansamblom, 17.40 Disneyev svet, 18.30 Kitajska vojna (RTV Ljubljana) — 19.00 Vaterpolo Jugoslavija : SZ (RTV Beograd) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.35 Rezervirano za smeh, 21.50 Inšpektor Maigret - serijski film, 22.40 TV kaži pot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.15 Kronika (RTV Zagreb) — 17.30 Mladinska igra, 18.30 Karavana, 19.00 Prenost vaterpola (RTV Beograd) 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 14. septembra

8.55 Evropsko veslaško prvenstvo (Evrovizija) — 10.50 Proslava ob 50. letnici ustanovitve Skoja (RTV Ljubljana) — 11.50 Nadaljevanje prenosa z Vrbskega jezera (Evrovizija) — 12.45 Disneyev svet, 13.35 TV biro (RTV Ljubljana) — 13.55 Motorne dirke za veliko nagrado Jadrana (RTV Zagreb) — 18.30 Nevesta v črnem - španski film, 19.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Fantje in dekleta (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 TV dnevnik, 22.25 Vaterpolo Madžarska : Jugoslavija (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 15. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina, 15.55 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Ruščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Tiktak, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Pri zobozdravniku - I. oddaja (RTV Ljubljana) — 18.50 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.20 Kaleidoskop, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Maljva - TV drama ... Čembalist Sykora-glasbena oddaja ... **Poročila** (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Večerni zasljon (RTV Sarajevo) 17.45

Oddaja za otroke, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.20 TV pošta, 19.45 TV spored (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 16. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina, 14.35 TV v šoli, 15.25 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.00 Angleščina (RTV Beograd) 16.30 Evropsko atletsko prvenstvo (Evrovizija) — 18.40 Obrežje, 19.00 Izseljeniški večer - I. del, 19.25 Na sedmi stezi, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Postopači - italijanski film, 22.15 Evropsko atletsko prvenstvo - posnetek iz Aten, 23.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika, 17.45 Risanka, 18.00 Lutkovna oddaja, 18.20 Svet na zaslonu (RTV Zagreb) — 19.00 Glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.15 Turizem, 19.45 TV spored, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 17. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 14.00 Evropsko atletsko prvenstvo (Evrovizija) 17.45 Rastimo (RTV Beograd) — 18.30 Velika pustolovščina, 19.00 Cikcak (RTV Ljubljana) — 19.15 Prenos športnega dogodka (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Ljubljana) — 20.15 Prenos športnega dogodka (RTV Zagreb) — 21.00 Vijavaja, 21.05 Človek s kamerom, 22.05 Poročila (RTV Ljubljana) **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 18. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 14.15 TV v šoli, 15.40 Angleščina, 15.15 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.30 Evropsko atletsko prvenstvo (Evrovizija), 17.45 Po Sloveniji — 18.45 TV komedija (RTV Zagreb) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Vozniško dovoljenje prosim, 21.10 Smart - serijski film, 21.35 Evropsko atletsko prvenstvo, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.15 Narodna glasba (RTV Skopje) — 18.45 Zabavna glasba, 19.45 TV spored, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 19. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.00 Evropsko atletsko prvenstvo (Evrovizija) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik 20.30 Vija-

vaja, 20.35 Pojmo v dežju — ameriški film, 22.15 Poročila, 22.20 Poletni quiz (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.20 Kronika (RTV Zagreb) — 18.35 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 19.05 Velesejmski TV biro, 19.20 Glasbena šola Manojlovič, 19.50 TV spored, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

13. septembra amer. barv. film BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA ob 16. in 18. uri, premiera sov. barv. filma SKRIVNOSTNI USPEH ob 20. uri, premiera amer. barv. CS filma UJETI V PUŠCAVI ob 22. uri

14. septembra amer. barv. CS film UJETI V PUŠCAVI ob 13. uri, amer. barv. film BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA ob 15., 17. in 19. uri, premiera franc. barv. filma NEUKROT-LJIVA ANGELIKA ob 21. uri

15. septembra amer. barv. CS film UJETI V PUŠCAVI ob 16., 18. in 20. uri

16. septembra amer. barv. CS film UJETI V PUŠCAVI ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

13. septembra amer. barv. CS film ZGODBA O JESSE JAMESU ob 16. in 18. uri, amer.-angl. barv. film ZA LJUBEZEN IN SVOBODO ob 20. uri

14. septembra amer. barv. CS film ZGODBA O JESSE JAMESU ob 14. in 18. uri, amer.-angl. barv. film ZA LJUBEZEN IN SVOBODO ob 16. in 20. uri

15. septembra amer. barv. film BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA ob 16. uri, amer. barv. CS film ZGODBA O JESSE JAMESU ob 18. uri, amer.-angl. barv. film ZA LJUBEZEN IN SVOBODO ob 20. uri

16. septembra premiera italij.-span. barv. CS filma ZADNJI OBRACUN ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

13. septembra amer. barv. CS film LORD JIM ob 17.30

14. septembra amer. barv. CS film LORD JIM ob 15.30

Cerklje KRVAVEC

14. septembra amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 15.30 in 19.30

Kamnik DOM

13. septembra franc. barv. CS film SVETNIK PRIPRAVLJA PAST ob 18. in 20. uri

14. septembra franc. barv. CS film SVETNIK PRIPRAVLJA PAST ob 16., 18. in 20. uri

16. septembra nastopa ansambel AVSENIKI ob 20. uri

Kamnik DUPLICA

13. septembra amer. film VIVA ZAPATA ob 20. uri

14. septembra amer. film VIVA ZAPATA ob 15., 17. in 19. uri

Škofja Loka SORA

13. septembra nemško-braz. barv. CS film AVANTURE NA AMAZONKI ob 18. in 20. uri

14. septembra nemško-braz. barv. CS film AVANTURE NA AMAZONKI ob 17. in 20. uri

15. septembra amer. barv. film BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA ob 19. uri

16. septembra amer. barv. film BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA ob 20. uri

Jesenice RADIO

13.—14. septembra amer. barv. CS film KNEZ BOJEVNIK

15. septembra amer. film OD TOD DO VECNOSTI

16. septembra amer. film ZANKA ZA NEDOLŽNEGA

Jesenice PLAVZ

13.—14. septembra amer. film ZANKA ZA NEDOLŽNEGA

15.—16. septembra amer. CS film KNEZ BOJEVNIK

Zirovnica

14. septembra amer. film NOC IGUANE

Dovje-Mojstrana

13. septembra amer. film NOC IGUANE

14. septembra amer. barv. film NOC GENERALOV

Kranjska gora

13. septembra franc. barv. CS film VELIKI MEAULNES

14. septembra jugosl. film MEMENTO

Radovljica

13. septembra zap. nemški barv. film BOBNI TABUA ob 18. uri, angl. barv. film TEATER SMRTI ob 20. uri

14. septembra zap. nemški barv. film DR. FU MAN CHU ob 16. uri, angl. barv. film TEATER SMRTI ob 18. uri, zap. nemški barv. film BOBNI TABUA ob 20. uri

Bled

13. septembra amer. barv. film BANDOLERO ob 18. in 20.30

14. septembra amer. barv. film BANDOLERO ob 10., 15., 18. in 20.30

15. septembra amer. barv. film CENA MASČEVANJA ob 18. in 20.30

16. septembra amer. barv. film CENA MASČEVANJA ob 18. in 20.30

Prodam

Prodam dobro ohranjen italijanski kombiniran OTROSKI VOZICEK — peg. Naslov v oglasnem oddelku 4301

Poceni prodam KOTEL za ŽGANJEKUHO. Golob, Skofješka 3, Kranj 4302

Prodam dve STARI SKRINJI (poslikani) in RIBISKO PALICO. Naslov v oglasnem oddelku 4303

Prodam PUNTE, Renko Edo, Hafinarjeva pot 21, Kranj — Stražišče 4304

Prodam 3 TRACNICE, 7 m dolge (traverze). Zg. Brnik 79, Cerklje 4305

Prodam GOZD v bližini Vogelj pri Senčurju. Naslov v oglasnem oddelku 4306

Prodam dobro ohranjen globok OTROSKI VOZICEK. Naslov v oglasnem oddelku 4307

Prodam dva ŠTEDILNIKA eden na žaganje, drugi na drva (prostostoječa). Zg. Bitnje 1 4308

Prodam KONTRABAS in BAS-KITARO. Visoko 43, Senčur 4309

Prodam 1000 kosov modularnih BLOKOV iz opekarne Češnjevk in 5000 kosov navadnih ZIDAKOV. Zg. Veterno 1, Tržič 4310

Loterija

Neuradno poročilo o žrebanju 37. kola srečk 11. 9. 1969

Srečke s končnicami	so zadele
	din
5990	200
62920	500
84460	500
790690	10.000
01	10
6631	200
7041	200
242281	10.000
818001	10.010
22	20
17252	500
24052	500
277542	10.000
83	10
23383	1.010
77353	500
343743	10.000
632423	100.000
44	10
2384	200
50004	1.000
587044	10.010
15	20
25	30
98525	2.030
391765	10.000
6	4
77466	504
80736	504
399476	10.004
17	10
847	50
95337	2.000
850507	10.000
378	100
4368	200
35018	500
241258	10.000
9	4
01699	504
66549	504
69219	1.004
802669	50.004

Nagrobne spomenike po izbiri in naročilu iz najboljših marmorjev ter vsa kamnoseška dela opravlja BORIS UDOVČ, kamnoseštvo Naklo telefon 21-056

Prodajam STRUZNICO. Senčur 350 4311
Prodajam krojaški SIVALNI STROJ singer. Mohorčič, Stara cesta 18, Kranj 4312
Prodajam komplet OSTREŠJE 6x4 m in material za brunarico. Ladja 25, Medvode 4313
Prodajam desni ŠTEDILNIK tobi. Kocjanova 6, Kranj — Stražišče 4314
Prodajam KRAVO, 5 mesecev brejo. Golnik 5 4315
Prodajam SLAMOREZNIČO z verigo, KONJSKO OPREMO in (PAJKELO). Pintar, Sv. Duh št. 20, Skofja Loka 4316
Prodajam dobro brejo KRAVO, lahko po izbiri, ali BIKAVO, ali simentalčko. Naslov v ogl. oddelku 4317

Prodajam KRAVO, 8 mesecev brejo. Puštal št. 17, Skofja Loka 4324
Prodajam otroški KOMBINIRAN VOZIČEK. Puc, c. 1. avgusta 9, Kranj 4325
JABOLKA za mošt in ZGANJE prodam. Stanovnik Jurij, Log 9, Poljanska dolina 4326
Prodajam 1500 kosov KVA-DROV. Posavc 14, Podnart 4327
Prodajam stoječo OTAVO ali po dogovoru za spravilo. Dvorje 58, Cerklje 4328
Prodajam suha bukova DRVA — Zalog 11, Cerklje 4329
Prodajam sadno STISKALNICO na juto 90l. in sakov vprežni PLUG. Pšata 1, Cerklje 4330
Prodajam italijanski SPORTNI VOZIČEK. Bitenc, Pot za krajem 2, Kranj-Orehok 4331

Poceni prodajam RABLJENE DESKE, les za PODPORNICE (punte), novo zastekleno OKNO dvokrilno s plastificirano zeleno zaveso (600 din), rabljena vrata in okno. Svobjšak, Mojstrana 71 4332
Prodajam dve KOKLJI s piščanci (ena 14, druga 7). Zg. Brnik 32, Cerklje 4333
Poceni prodajam POMIVALNI PULT, električni ŠTEDILNIK in PEČ na olje. Marenčič Janez, Ul. mladinskih brigad 4, Kranj 4334
Prodajam KRAVO po teletu. Tušek, Rovt 10, Selca nad Šk. Loko 4335
KMEČKI MLIN, premer kamna 65 cm, skoraj nov, ugodno prodam. Sp. Otok 11, Radovljica 4336
Prodajam IZRUVAC za krompir. Sp. Brnik 5, Cerklje 4337
Prodajam 1150 kosov ZIDAKOV BH 4. Češnjavek, Senčur 52 4338
Prodajam KRAVO s teličkom in KONJA, starega 14 let. Kokrica 13, Kranj 4339

Ugodno prodajam dobro ohranjeno SPALNICO in kompletno kuhinjsko opravilo. Logar, Kidričeva 3, Kranj 4340
Ugodno prodajam zimsko JABOLKA na drevju po 0,50 in HRUSKE tepke po 0,20 za kg. Gorica 17, Radovljica 4341
Prodajam BANKINE, PUNTE, DESKE in nekaj betonskega ZELEZA. St. Zagarja št. 8/II, Kranj 4342
KOBILLO, rodovniško, 4 leta staro, prodam. Moste 78, Komenda 4343
Prodajam KADI, dobro ohranjene, za namakanje sadja. Senčur 235 4344

Prodajam 0,6 m³ LADIJSKEGA PODA. Naslov v oglasnem oddelku ali telefon 21-626 4345

Ugodno prodajam skoraj novo DNEVNO SOBO. Mežek, Titov trg 18, Kranj 4346

Prodajam STRESNO OPEKO bobrovec. Urbas, Pot v Bitnje 1, Kranj 4347

Prodajam dobro ohranjen KAVC. Nograšek, Rupa 40, Kranj 4348

Prodajam zimsko JABOLKA na drevju (0,60 za kg). Povlje 8, Golnik 4349

Motorna vozila

Prodajam AVTO TAM-2000 s dizel motorjem v zelo dobrem stanju. Mesec Urban, Rovt 7, Selca 4349
Prodajam zastava 1300. Naslov v oglasnem oddelku 4350
AVTOMOBILSKA DNA zaščitim proti koroziji (rji) s kvalitetnim premazom za daljšo dobo. Smrkolj, C. JLA 27, Kranj 4351
Zamenjam osebni avto FIAT 600 za VW-furgon. Frakelj, Binkelj 10, Skofja Loka 4352
GARAŽO dam v najem. Naslov v oglasnem oddelku 4353
FIAT 600, letnik 1958, poceni prodajam. Sorn Bogomir, Kočna 26, Jesenice 2 4354
Poceni prodajam FIAT 600 in dva dvosedežna MOPEDA. Tenetiše 12, Golnik 4291
Prodajam SKODO-MB, letnik 1968 s 11.000 km, odlično ohranjeno. Cena ugodna. Vujič, Nazorjeva 10, Kranj 4292
MOPED T-12, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Senk, Staro Hrastje 50, Kranj 4355
Prodajam dobro ohranjen MOPED T-13 po nizki ceni in visok lep FIKUS, primeren za lokale. Groharjevo naselje 33, Skofja Loka 4356
Prodajam MOPED na tri prestave T-13. Dvorje 12, Cerklje 4357

Kupim

KONJA, mimega, kupim. Janhar, Brezje 4358

Stanovanja

Prodajam takoj vseljivo HIŠO, enodružinsko, zaradi odselitve. Zg. Bitnje 131 pri Puškarni, Kranj 4359
Mlada zakonca brez otrok iščeta neopremljeno ali opremljeno SOBO v Kranju — okolica. Naslov v oglasnem oddelku 4360
Prodajam dvostanovanjsko HIŠO takoj vseljivo v Kranju, Smedniška 112 (Čirče). Informacije do 25. septembra v Kranju, nato na naslov: Pavla Paternu, Murska Sobota, Cankarjeva 20 4361
Na stanovanje in hrano sprejemem DEKLE v Radovljici. Naslov v oglasnem oddelku 4362
Iščem večjo SOBO ali enosobno stanovanje v Kranju ali v okolici. Nagrada do 2000 N din. Gorenjesavska c. 28, Kranj 4363
Stanovanje v bloku, Kranj, Begunjska, zamenjam za novo stanovanje v novem naselju, Kranj, stolpnice. Ponudbe poslati pod »zamenjava« 4364
Dam 3000 N din nagrade tistemu, ki mi preskrbi kakršnokoli stanovanje. Najemniko lahko plačam tudi nekaj naprej. Ponudbe poslati pod »ugodno« 4365
Enemu ali dvema DEKLETOMA dam SOBO za malo pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglasnem oddelku 4366

Sprejemem HISNO POMOČNICO — delavko lahko začetnica. Konjedič Franc starejši, Kranj — Stražišče, Delavska c. 39 4367

Zaposlitve

Sprejemem HISNO POMOČNICO — delavko lahko začetnica. Konjedič Franc starejši, Kranj — Stražišče, Delavska c. 39 4367

Ugoden zaslužek!

Iščemo priložnostne pobiralec krompirja na delovnih površinah v Senčurju, Cerkljah in Lahovčah. Kmetijski obrat KZK KRANJ

Sprejemem VAJENCA za KLJUČAVNICARSKO STROKO. Anton Jalen, Huje 3, Kranj 4294
Sprejemem takoj VAJENKO za frizersko obrt. Pirč Franc, Cankarjeva 8, Kranj 4295
Zaposlim marljivega DELAVCA za izdelavo cementnih izdelkov. Kavčič Rudi, Polica 14, Naklo 4296
Dobro KUCHARICO in moškega za hišna dela iščemo za zimsko sezono. Ponudbe pošljite: Planinski dom na Zelenici — Tržič 4368
Iščem CISTILKO za nekaj ur tedensko. Ponudbe poslati pod »resna« 4369
MIZARSKEGA POMOČNIKA sprejemem. Soba na razpolago. Pogačar, mizarstvo, Radovljica, Gubčeva 7 4370
Iščem KROJACA-ico za delo na domu. Delo je stalno. Ponudbe poslati pod »čim prej« 4371
BLAGAJNICARKA išče honorarno zaposlitev — 5-letna praksa. Naslov v oglasnem oddelku 4372
Sprejemem PLESKARSKEGA VAJENCA. Naslov v oglasnem oddelku 4373

Izgubljeno

Zatekel se je 10. 9. 1969 velik VOLČJAK. Lastnik ga dobi pri Aljančič, Oldhamska 8, Kranj 4374
Ponovno prosim osebo, ki je na gozdni poti Sp. Bela-Trstenik dne 5. 9. 1969 ob 18. uri pobrala mojo denarnico, da jo proti nagradi vrne na naslov v izkaznici. V nasprotnem primeru bom moral sodnijsko ukrepati. 4375

Cestitke

Dobrima SOLAR JANKU in njegovi ženi JUSTINI iz Ljubnega pri Podnartu za 40-letnico poroke veliko sreče, veselja predvsem pa zdravja želijo prijatelji. 4376

Ostalo

Tovarišu IVANU JAKOPINU se zahvaljujem za usnjeno TORBICO z večjo količino denarja, ki sem jo pozabila v njegovi prodajalni. Druževac Jelka 4377
Kvalitetno opravljam vsa STROJEPISNA DELA na domu. Anica Nograšek, Rupa 40, Kranj 4378

Prireditve

GOSTILNA ZAJC Lahovče prireja 14. 9. 1969 VASKO PRAZNOVANJE s plesom. Igra ansambel »Gorenjski nagelne«. Vljudno vabljeni! 4379

GOSTIŠČE pri JANCETU iz Srednje vasi priredi v soboto ZABAVO s PLESOM Vabljeni! 4380

Obvestila

Vljudno sporočamo, da smo odprli dvostezno AVTOMATSKO KEGLJIŠČE v Kranju — Stražišče, gostilna BENEDIK. Nudimo domače specialitete in pristna vina ter ostale gostinjske usluge. Za družbe sprejemamo rezervacije na telefon 22-888. Se priporoča V. in E. Rutar 4275
ORGANIZACIJA borcev za severno mejo 1918—1919 priredi 25. t. m. izlet v Benetke. Cena 6000 S din. Prijave sprejema še do ponedeljka 15. 9. 1969 društvena pisarna, Tomšičeva 20, Kranj 4381

Preklicji

Preklicujem veljavnost naročilnice Kranjskih opekarn št. 954 z dne 22. 5. 1969 Vinko Zorman, Moste 20, Zirovnica 4382

Preklicujem izgubljeno zdravstveno izkaznico na ime Mohor Franc, Visoko št. 2, Senčur 4383

OBISCITE GOSTILNO ZG. DUPLJE

DROPULJIC LIBERAN

kjer vam bomo postregli s postrvmi in specialitetami na žaru.

Lep pozdrav in nasvidenje v Zg. Dupljah.

Gostilna pri DROPULJIC LIBERAN

STALNO IMAMO na zalogi

vse vrste kmetijskih strojev, traktorje ZETOR, FERGUSON, FERRARI, AGRIA in FIAT.

SADNE STISKALNICE in KOTLE za žganjekuho ter vse rezervne dele za traktorje in kosilnice. Se priporoča Kmetijska za druga

Sloga Kranj
skladišče Cesta 1. maja 65 (pred mlekarno Čirče)

Prodajam KRAVO s teletom. Sp. Bitnje 20, Zabnica 4318
Prodajam rabljene OMARE, posteljne MREŽE, ŠTEDILNIK gorenje. Hotemože 44, Predvdor 4319
Prodajam trifazni električni MOTOR 3,5 KW; 1410 vrt. na min. Sp. Besnica 50 4320
Prodajam skoraj nov globok OTROSKI VOZIČEK. Strniša Joža, Tupaliče 39, Predvdor 4321
Ugodno prodajam malo rabljeno mahagonijevo zakonsko SPALNICO alenka in ŠTEDILNIK na trdo gorivo tobi. Kranj, Ljubljanska 20 4322
Prodajam nove GAJBICE. — Kokrica 267, cesta na Golnik 4323

Cenjene goste obveščamo, da je gostilna Delfin ponovno odprta vsak dan do 22. ure. Postregli vas bomo s svežimi morskimi ribami in postrvmi. Za delovne kolektive pa pripravljamo tudi dopoldanske malice in jih po želji dostavljamo.
Priporoča se kolektiv gostilne Delfin — Kranj

Pri restavraciji Iskra v Kranju sta v torek, 9. septembra, popoldne trčila tovornjaka. Voznik tovornega avtomobila Dušan Čilibrk iz Kranja je zapeljal s ceste prvega reda na odcep ceste za tovarno Planika. Na tem odcepu pa je že stal tovorni avtomobil, voznik Franc Senk iz Kranja. Ker so tovornjaku, ki ga je vozil Dušan Čilibrk, odpovedale zavore, je vozilo trčilo v pred njim stoječi tovornjak. V nesreči ni bil nihče ranjen. Škode na vozilih pa je za 7000 din.

V petek nekaj pred eno uro po polnoči je na cesti prvega reda v Gozd-Martuljku voznik tovornega avtomobila Drago Jakopič zaradi neprimerne hitrosti v blagem ovinku zapeljal s ceste in se zaletel v drevo. Pri trčenju je bil eden od treh sopotnikov huje poškodovan, na tovornjaku pa je za okoli 25.000 din škode.

L. M.

Utonil v Sori

V četrtek popoldne so v Poljanski Sori pri Puštalskem mostu v Škofji Loki našli utopljenca. Truplo je moškega spola, na sebi ima delovno obleko, po lelesu pa več tetoviranih znakov. Star je okoli 40 let.

Zahvala

vsem, ki ste mojega nepozabnega moža, brata, strica in svaka

Janeza Mraka

spremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ali kakorkoli pomagali. Posebna zahvala dr. Zdravku Černetu za njegovo požrtvovalnost. Zahvaljujemo se tudi č. duhovščini, pevcem in sosedom. Vsem in vsakomur še enkrat pri srčna hvala.

Zalujoča žena Ana, brata Jože in Anton, sestra Ana in drugo sorodstvo

Radovljica, 5. 9. 1969

Zahvala

Ob prerani smrti moje drage žene, mame, babice, sestre in tete

Ivanke Poličar

rojene Dolenc

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, vsem, ki so izrekli sožalje ustno in pisмено, darovalcem cvetja, za tolažilne besede ter vsem, ki so jo tako številno spremlili na njeni zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujem dr. Udirju, pevcem, župniku dr. Rozmanu, ZB Naklo in društvu upokojencev, sosedom in tov. Mohorju za poslovilne besede.

Zalujoči: mož in hčerki z družinama

Naklo, dne 19. 8. 1969

Zahvala

Ob boleči izgubi drage žene in zlate mamice

Ernestine Klep

poslovodkinje v prodajalni »Jugoplastika« v Kranju

izrekava iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, poklicnim in delovnim tovarišem, kolektivu Jugoplastike, KSSZ v Kranju ter znancem, ki so jo spremlili na zadnji poti in počastili njen spomin s cvetjem in venci. Globoka zahvala družb. polit. organizacijam krajevne skupnosti Vodovodni stolp, SZDL, ZB in KK in njihovim predstavnikom, tovarni Jugoplastika iz Splita in njenim predstavnikom ter tov. Štefetu Janku zlasti za ganljive besede o njeni z delom in trpljenjem prežeti življenjski poti. Topla zahvala pevskega zboru upokojencev in godbi iz Kranja za poslovilne žalostinke.

Lepa hvala vsem, ki so nama pisмено ali ustno izrekli sožalje in drugim, ki so kakorkoli sočustvovali z nama.

Zalujoči mož Stanislav in hčerka Stanislava

Kranj, 11. septembra 1969

Po mučni bolezni nas je za vedno zapustil v 72 letu starosti naš dragi mož, oče in stari oče

Jože Narobe

Portežov ata iz Zg. Brnika

od njega se bomo poslovili v soboto, 13. 9. 1969, ob 15.30 na pokopališču v Cerkljah.

Zalujoči: žena Mana, sinova Jože in Ivan, hčerki Angelca in Marica z družinami.

Zg. Brnik, Lahovče, Voglje, Predoslje, 11. 9. 1969

Zahvala

Ob bridki prerani izgubi našega dobrega

Alojza Longa

katerega bomo vedno zelo pogrešali se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se od njega poslovili doma ali na njegovi zadnji poti. Posebna hvala za obilno cvetje in izraze sožalja, za molitve in tople poslovilne besede njegovih poklicnih tovarišev. Še enkrat vsem in vsakomur posebej iskrena hvala.

Žena Zalka in hčerka Rozika z družino

OGLAS

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ IN CESTNO PODJETJE KRANJ OBVEŠČATA VSE UPORABNIKE CESTE II. REDA KRANJ—JEZERSKI VRH, DA BO ODSEK CESTE STULAR—JEZERSKI VRH ZAPRT OD 15. 9. 1969. LETA DO PREKLICA ZA VES PROMET.

Prehod bo možen za ves promet le vsako soboto od 18. ure do ponedeljka zjutraj do 6. ure. Na lastno odgovornost je možen prevoz z osebnimi avtomobili vsak dan od 18. ure do naslednjega dne zjutraj do 6. ure.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
CESTNO PODJETJE KRANJ

SOLSKI CENTER ZA KOVINARSKO
IN AVTOMEHANSKO STROKO —
SKOFJA LOKA

ponovno razpisuje
prsto delovno mesto
učitelja

strokovnih predmetov
Pogoj: dokončana I. stopnja elektro ali strojne fakultete.
Nastop službe takoj!
Prijava sprejemamo 15 dni po objavi oglasa.

DELOVNA SKUPNOST
DELOVNE ENOTE TISKARNA
ČP GORENJSKI TISK KRANJ

ponovno razglaš
prosta delovna mesta
tiskarjev
za ofset tisk

Kandidati morajo imeti grafično šolo in strokovni izpit za ofset tiskarja.
Posebni pogoj: VOJAŠČINE PROST!
Ponudbe sprejema tajništvo podjetja, Kranj, Koroska 8 do 20. 9. 1969.

Sindikalne športne igre

V nadaljevanju tretjih letnih sindikalnih športnih iger v Kranju so se ta in minuli teden nadaljevala tekmovanja v malem nogometu, začelo pa se je tudi tekmovanje v šahu.

Minuli petek, 5. septembra, so se v malem nogometu pomerile ekipe sindikalnih organizacij Kovinar : Tekstilindus B 0:0, Projekt B : Exoterm 4:1 (2:0). V soboto so se srečale naslednje ekipe: Sava A : Iskra B 3:1 (3:0), IBI : Sava B 0:4 (0:2).

V ponedeljek se je tekmovanje nadaljevalo med: Tekstilindus B : Tekstilni center 0:2 (0:1), Kovinar : Projekt A 3:0 (brez tekme), Iskra A : Elektrotehnično podjetje 3:0 (2:0).

Sreda, 10. septembra: Kovinsko podjetje : Iskra B 0:4 (0:1), Exoterm : IBI 0:2 (0:1), Sava B : Sava A 2:1 (1:1) in LIK : Iskra A 0:1 (0:0).

Vrstni red: A skupina — Iskra B 8 točk, IBI 8, Kovinsko podjetje, Projekt B in Sava B 6 točk itd. B skupina — Iskra A 8 točk, LIK in Kovinar 6 in Tekstilni center 3 točke.

Danes (sobota) popoldne se bodo srečali: Elektrotehnično podjetje : Kovinar, Projekt A : Tekstilindus B, Kovinsko podjetje : Sava B in Projekt B : Iskra B. V ponedeljek pa so na programu tekmovanja med: Sava : IBI, Tekstilni center : Projekt A in Tekstilindus B : Elektrotehnično podjetje.

V ostalih športnih panogah trenutno teče tekmovanje v tenisu. Konec septembra pa se bo začelo tekmovanje v odbojki in v lahki atletiki.

Tekmovanje v namiznem tenisu, rokometu, kegljanju in streljanju pa se bo začelo prihodnji mesec. A. Ž.

Mednarodno kegljaško srečanje v Kranju Dve zmagi za Triglav

Na avtomatskem kegljišču Triglava je bilo pred dnevi prijateljsko srečanje moških in ženskih ekip Würzburga iz Zah Nemčije in domačega Triglava. V obeh konkurencah so zmagali Triglavani. Najboljši igralec dvoboja je bil ing. Prijon, ki je podrl 891 kegljev.

Rezultati: MOSKI — Triglav : Würzburg 5066:4606 (Prijon 891, Bregar 795, Turk 825, Cesen 869, Kordež 868, Ambrožič 818).

ZENSKKE: Triglav : Würzburg 2274:2022 (Popović 390, Martinčič 364, Rozman 371, Mihelič 374, Čadež 384, Janša 391). P. Didič

Gorenjska nogometna liga Derbi Tržiču

Najpomembnejša tekma drugega kola v gorenjski nogometni ligi je bila odigrana v Tržiču, kjer sta se pomerila kandidata za prvo mesto Kranj in Tržič. Zaradi boljše igre v drugem polčasu so zaslužno zmagali Tržičani.

Rezultati: Naklo : Jesenice 0:4 (0:2), Svoboda : Lesce B 6:2 (2:0), Železniki : Trboje 9:0 (3:0), Preddvor : Predoslje 2:3 (1:1), Tržič : Kranj 2:1 (0:1), Podbrezje : Kropa 2:7 (1:3).

V zaostali tekmi pa so Jesenice katastrofalno premagale Podbrezje na njihovem igrišču kar s 13:0 (7:0).

V vodstvu so po drugem kolu kar tri ekipe: Jesenice, Predoslje in Tržič z enakim številom točk.

Jutri so na sporedu naslednje tekme: Kropa : Jesenice, Lesce : Železniki, Kranj : Podbrezje, Predoslje : Tržič, Trboje : Preddvor in Naklo : Svoboda. P. Didič

Gorenjska rokometna liga Na Jesenicah napad na sodnika

Ze po drugem kolu v gorenjski rokometni ligi ima tekmovalna komisija polne roke dela. Na tekmi Jesenice : Zabnica je tri minute pred koncem srečanja igralec Jesenic Trokić fizično napadel sodnika Andreja Hvastija. Čudimo se, da je sodnik klub temu incidentu nadaljeval z igro. V naslednji tekmi pa je isti igralec spet zaigral v ekipi Jesenic, čeprav je bil avtomatično suspendiran in so zaradi tega Jeseničani izgubili srečanje s Seširjem z 0:5, čeprav so na igrišču zmagali z 10:9. V vodstvu so sedaj kar 4 ekipe z enakim številom točk.

Rezultati: Besnica : Kranjska gora 22:32, Sava : Kamnik 20:30, Tržič B : Kranj B 16:17, Jesenice : Sešir 0:5, Selca : Zabnica 22:18.

V nedeljo so na sporedu naslednje tekme: Kranjska gora : Zabnica, Sešir : Selca, Kranj B : Jesenice, Kamnik : Tržič B in Besnica : Sava. P. Didič

Pogovor tedna

Vera Otrin: njena puška

Vera Otrinovo sem zaprosila za razgovor takoj, ko je v Ljubljani osvojila naslov slovenske prvakinja. Kmalu za tem pa je v Varšavi že dosegla nov slovenski rekord. Iz njenih besed sem lahko veliko zvedela o njenih uspehih, mnogo bolj kot to pa je bilo zanimivo slišati, s kakšnimi težavami se bori Vera.

● Zakaj si se odločila za ta šport?

Bilo je pred približno enajstimi leti. Doma so streljali že mama, oče in oba brata in tako sem bila skoraj primorana, da sem se za ta šport odločila tudi jaz. Nekaj časa je naša družina tvorila kar svojo strelsko ekipo.

● Tvoj največji uspeh doslej?

»Leta 1966. sem dosegla deseto mesto na svetovnem prvenstvu. Med najpomembnejše dosežke pa štejem nedvomno tudi nov slovenski rekord v streljanju s standardno puško z dioptrijem, ki sem ga pred dnevi dosegla v Varšavi.«

● Zanima nas, kakšni so tvoji pogoji za trening?

»Brez pretiravanja lahko rečem, da so kriminalni, ker naše strelišče sploh ni strelišče. Poleg tega pa moram še sama kupovati za lasten denar potrebno strelivo. Tudi daljnogled sem morala kupiti sama. Na srečo sem vsaj puško dobila za nagrado na nekem tekmovanju. Sploh pa treniram bolj malo. Pred slovenskim prvenstvom sem vadila samo dvakrat.«

● Dosegla si republiški rekord, upaš, da boš tudi državnega?

»Enkrat sem ga že, vendar ni bil priznan. Ne verjamem pa, da ga bom še kdaj, če bom še vnaprej streljala v tako slabih pogojih. Prav zato me tudi že mineva veselje do tega športa in resno preišlujem, da bi z njim prenehala.«

● Gotovo si obredla že veliko dežel ...?

»Vso Evropo razen Sovjetske zveze, kjer za nas že od leta 1954. ni nobenih tekmovanj.«

● Bi se kdaj odločila za kakšen drug šport?

»Ne. Odločila bi se za kakšno bolj atraktivno panogo.«

● Vera, še to! Ko toliko streljaš, si že kdaj ustrelila kakšnega zalitega kozla?

»To pa zmeraj! Največji pa je bil prav gotovo ta, da sem sploh prišla za puško ...« Z. Felc

Ljubljanska conska rokometna liga Duplje v vodstvu

V tretjem kolu ljubljanske conske rokometne lige so imeli gorenjski predstavniki bolj malo uspeha. Dobro so spet zaigrali rokometiši iz Dupelj, ki so tako že tretjič zapored zmagali. Duplje v nedeljo čaka težak nasprotnik ekipa Krmelja, ki je najresnejši kandidat za prvo mesto.

Rokometiši Radovljice so z izredno igro odpravili Radeče, vendar bo tekma registrirana s 5:0 v korist nasprotnika, ker vodstvo kluba še vedno ni plačalo predpisane kavnice.

Rezultati — Radovljica : Radeče 16:11, Zagorje : Križe 16:9, Duplje : Mokerc 23:14. V vodstvu sta Duplje in Krmelj.

Jutri bodo gorenjski predstavniki igrali takole: Krmelj : Duplje, Križe : Radeče, Mokerc : Radovljica in Usnjar : Vetrani.

J. Kuhar

II. gorenjska rokometna liga Pričakovani rezultati

V drugem kolu sta ekipi Selca B in Radovljica B dosegli visoki zmagi na domačih igriščih. Rezultati: Selca B : Zabnica B 27:7, Storžič : Kamnik B 23:30, Radovljica B : Sešir B 29:9. V

vodstvu sta ekipi Selc in Radovljice.

Jutri so na sporedu naslednje tekme: Duplje B : Zabnica B, Sešir B : Selca B, Dijaški dom : Radovljica B, Kamnik B : Križe B.

Pristov 50,00 m

Na II. memorialnem atletskem mitingu, ki ga vsako leto priredi ljubljanska Olimpija v spomin na svojega tragično preminulega atleta, državnega rekorderja in reprezentanta Janeza Moleta, so člani kranjskega Triglava dosegli nekaj odličnih rezultatov. Najboljši je bil vsekakor mladinski reprezentant Bogdan PRISTOV, ki je v metu kladiva zalučal orodje točno 50 metrov in s tem izboljšal jugoslovanski rekord za starejše mladince. Polde MILEK je v teku na 100 m kot tretji Gorenjec premagal magično mejo 11 sekund in z rezultatom 10,9 izenačil gorenjski stari rekord. Tretji rekord so dosegli tekači članske štafete 4x200 m (Lojk, Kaštivnik, F. Fister, Milek), ki so to progno premagali v času 1:31,0. Zelo dober rezultat je dosegel še mladinec Iztok Kavčič, ki je kot zmagovalec dosegel na 800 m čas 1:56,3.

M. Kuralt

V osmih mesecih na Gorenjskem 25 žrtev prometa

(Nadalj. s 1. str.)

skoraj za 30 odstotkov več kot lani. Izredno povečanje obiska tujih turistov pri nas je posebno v poletni sezoni zelo zaostrojilo že nekajletne težave prehodov na Ljubelju in Korenskem sedlu, ki sodita med najpomembnejša vrata iz zahodne Evrope v našo državo. Za oba velja, da v sezoni sploh ne moreta več kolikor toliko sproti sprejemati vsega prometa.

Ce je izstopni promet v poletje tekel vsaj delno znosno, pa je pri vstopnem zaradi nekoliko daljšega obmejnega postopka prihajalo do prav nevzdržnih zastojev. Kolone vse do doline na avstrijski strani, v katerih se je bilo treba po polževo pomikati v hude strmine tudi po dve do tri ure, so bile vsakdanji pojav. Avstrijska policija je bila večkrat prisiljena urejati promet s helikopterji in je nenehno opozarjala na nujnost hitrejšega prehoda prek meje. Po njeni oceni se je v dneih, ko se je največ vozil usmerilo proti Korenskem sedlu, zaradi dolgih kolon obrnilo od meje celo po 2 tisoč avtomobilov dnevno. Nekateri so se namenili proti drugim prehodom, precej pa jih je opustilo misel na pot v Jugoslavijo — največ seveda tistih, ki so nameravali k nam le na krajši izlet.

Na Ljubelju se prometnim težavam pridružuje še ne-

varnost prekomerne koncentracije ogljikovega monoksida v predoru. Avstrijski obmejni organi so namestili naprave za ugotavljanje tega plina in so često opozarjali nanj ter zadrževali kolone pred predorom.

Uprava javne varnosti Kranj je skušala reševati te zagate predvsem s tem, da je poleti zaposlila večje število honorarnih uslužbencev. Ugotavlja pa, da bi bila edina uspešnejša rešitev sedanjih razmer na obeh prehodih nujna preureditev. Pri obeh je glavna ovira, da ima-

ta le po dva vstopna pasova. Po načrtih vodstva obmejne službe naj bi na Korenskem sedlu uredili 4 vstopne pasove in izboljšali njegovo funkcionalnost, saj je vozni pas oddaljen od uslužbenčevega mesta celo 8 metrov. Na Ljubelju pa naj bi usposobili 3 vstopne pasove. Stroški za to bi bili razmeroma majhni, saj bi bilo potrebno predvsem le asfaltirati del zelenic in pozneje postaviti ustrezne kabine. Zato verjetno ni razlogov, da pristojni republiški organi zamisli ne bi osvojili. — M. S.

Danes dopoldne se bodo v Kranju pomerile industrijske gasilske enote. — Foto: F. Perdan

Tekmovanje industrijskih gasilskih enot v Kranju

Republiška gasilska zveza se je ob letošnji 100-letnici gasilskega delovanja v Sloveniji odločila, da bo v posameznih krajih v Sloveniji organizirala tekmovanja industrijskih gasilskih enot. Namen teh tekmovanj, ki bodo zajela pet različnih industrijskih panog, je poživiti delo prostovoljnih gasilskih enot v podjetjih.

Danes (sobota) dopoldne bo v športnem parku Stanka Mlakarja prvo takšno tekmovanje v Sloveniji, kjer se bodo pomerile industrijske gasilske enote kemične, gumar-

ske, usnjarske in živilske stroke. Ob 8. uri se bo na nogometnem igrišču v športnem parku zbralo šest enot (60 gasilcev) iz Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik. Tovarne Color Medvode, Industrija usnja, krzna in konfekcije Smartno pri Litiji, Kolinske tovarne hranil Ljubljana ter Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj. Pokrovitelj današnjega tekmovanja je podjetje Sava Kranj, organizator pa občinska gasilska zveza.

Industrijske gasilske enote bodo tekmoval v suhi vaji z motorno brizgalno, posebni taktični vaji, polaganju cevi na 105 metrov in v testiranju iz gasilske preventivne. Ker bo tekmovanje mednarodno zanimivo, vabijo na ogled tudi druge industrijske gasilske enote v Kranju.

Specialistične ginekološke ordinacije ne bodo začasno zaprte

Strokovni kolegij Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo v Kranju je pred kratkim sprejel sklep, da bodo v tej zdravstveni ustanovi s ponedeljkom, 15. septembra, do nadaljnjega ukinjene specialistične ginekološke ordinacije. Sklep so utemeljili s tem, da je bolnišnica do 10. julija opravila vse preglede in laboratorijske storitve, za katere je dobila za leto sredstva za socialno zavarovanje v Kranju. O tem sklepu so obvestili občinsko skupščino, Komunalni zavod za socialno zavarovanje Kranj in Zdravstveni center Kranj.

Zaradi takšnega sklepa strokovnega kolegija Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo je bil včeraj (petek) popoldne v prostorih kranjske občinske skupščine sestanek, ki so se ga udeležili predstavniki Bolnišnice, Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, občinske skupščine, Zdravstvenega centra in občinskih družbeno-

političnih organizacij.

Na tem posvetovalnem sestanku, kjer se je že uvodoma pokazalo, da je strokovni kolegij na tako dramatičen način (sprejeti sklep) ukrepal zato, da bi predstavnikom družbenopolitičnega življenja v občini prikazal težave, s katerimi se srečuje, so obsodili takšno odločitev. Poudarili so, da strokovni kolegij ni organ, ki bi lahko o tem odločal. Razen tega 10. člen pogodbe med Bolnišnico za ginekologijo in porodništvo ter Komunalnim zavodom za socialno zavarovanje določa, da bo Bolnišnica za presežek storitev po delovnem načrtu prejela povračilo v 20-odstotni vrednosti (cene). Prav tako komunalni zavod za socialno zavarovanje na sklep kolegija odgovarja, da bi že ob sklepanju splošnega sporazuma lahko odklonili podpis pogodbe, če bi menili, da število planiranih pregledov ni v skladu s potrebami zavarovank ... itd.

da ga zdravniki velikokrat ne zmorejo.

Na sestanku so soglasno ugotovili, da danes vsi zdravstveni zavodi na Gorenjskem skrbno gospodarijo, da nimajo notranjih rezerv in da se v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo srečujejo še z nekaterimi investicijskimi težavami oziroma stroški, ki jih imajo zaradi vzdrževanja stavbe. Strinjali so se, da si zdravstveni delavci zelo prizadevajo, da bi čimbolje delali.

Znano je, da je na Gorenjskem zdravstvena služba precej razvita. Posebno na nekaterih področjih se kaže visoka zdravstvena prosvetljenost prebivalcev, ki se kaže v večkratnih obiskih v ambulantah. Tako je v nekaterih primerih zdravstvena preventiva na področju ginekologije na Gorenjskem dosegla že svetovni nivo. To pa seveda terja tudi precejšnja sredstva, ki jih v večini primerov pri nas še ne zmoremo.

Zato so na sestanku opozorili, da bi strokovnjaki v nekaterih zdravstvenih službah morali v primerih, ki kažejo že na »pretirano« zdravstveno prosvetljenost, narediti

določen izbor. Seveda ne na škodo pacientov. Marveč v konkretnem primeru zagotoviti normalno število pregledov za vse ženske, pri tem pa ustrezno zavreti tiste večkratne (nepotrebne) preglede itd.

Ceprav so ugotovili, da je takšno mejo zdaj najbrž težko postavljati, se nazačneje sporazumeli, da specialistične ginekološke ordinacije s ponedeljkom, 15. septembra ne bodo začasno zaprte. Sklenili so, da bo o teh vprašanih razpravljal Zdravstveni center na prihodnji seji sveta. Razen tega pa je že na zadnji seji, čeprav ni imel potrebnih podatkov, sprejel priporočilo naj v Bolnišnici tudi v prihodnje opravljajo te preglede oziroma laboratorijske storitve.

Poudarili pa so tudi, da so sredstva že določena in razdeljena in da je pričakovati šele prihodnje leto nekatere ugodnejše rešitve. Pri tem pa so omenili nekatera sistemska vprašanja, ki so že in še bodo predmet razprav v republiki, regijah in občinah.

A. Zalar